

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

MØTEINNKALLING

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Møtedato: 11.12.2019

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

MØTEINNKALLING

BKF - Bergen kirkelige fellesråd

Dato: 11.12.2019 kl. 1830-2100
Sted: Kirkevergens kontor, Aasegården, Møterom
 FFO
Arkivsak: 19/04444
Arkivkode:

Mulige forfall meldes til Siri Hoff Austgulen sa267@kirken.no – tlf 55 59 32 09

SAKSKART	
Godkjenning av innkalling og saksliste	
59/19	Godkjenning av innkalling og saksliste
Godkjenning av protokoll	
60/19	Godkjenning av protokoll fra BKF møte 30.10.19 og 25.11.19
Saker til behandling	
61/19	Budsjett 2020
62/19	BKF - Økonomirapport pr 31.10.2019
63/19	Revidert budsjett 2019 (desember)
64/19	Fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme gravfelt
65/19	Generell adgang til omregulering av kistefelt til urnefelt
66/19	Valg av Arbeidsutvalg, Administrasjonsutvalg, Lederlønnsutvalg, Kontrollutvalg og Valgkomité
67/19	Møtekultur i fellesrådet
Referatsaker	
68/19	Referat og orienteringssaker

Bergen 04.12.2019

Bjørn Sveinall Øgaard
 Leder

Asbjørn Vilkenen
 Kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID	Gradering
Siri Hoff Austgulen		19/04444-7	Ugradert

Kode	Tittel	Saksnummer	Møtedato
BKF	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	59/19	11.12.2019

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av innkalling og saksliste til møte 11.12.19

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID	Gradering
Siri Hoff Austgulen		19/04444-10	Ugradert

Kode	Tittel	Saksnummer	Møtedato
BKF	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	60/19	11.12.2019

Godkjenning av protokoll fra BKF møte 30.10.19 og 25.11.19

Det er ikke kommet merknader til møteprotokollene

Vedlegg:

Protokoll BKF møte 30.10.19

Protokoll BKF møte 25.11.19

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokollene godkjennes som de foreligger

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

MØTEPROTOKOLL NR 05/19**BKF - Bergen kirkelige fellesråd**

Dato: 30.10.2019 kl. 1830-2200
Sted: Kirkevergens kontor, Aasegården, Møterom FFO
Arkivsak: 19/00267

Tilstede: Audun Magne Stølås (Arna), Christian Nesset (Bergen domkirke), Janne Stølsbotn (Birkeland), Bjørn Norstrand (Biskopshavn), Øivin Christiansen (Bønes), Rune Kroken (Fana), Lene H. Skårvik (Fridalen), Håvard G. Frøysa (Fyllingsdalen), Heidi Iren Saure (Laksevåg), Hilde Eldevik Rusaas (Landås), Bente Krokeide (Loddefjord), Ragnvald Jakobsen (Løvestakksiden), Karl Johan Hallaråker (Nygård), Lars Kristian Stendahl Gjervik (Olsvik)(Delvis møtt), Nils Gunnar Toppe (Salhus), Jorid Laura Vingen Endal (Sandviken), Asbjørn Valen (Skjold), Per Kristian Erdal (Storetveit), Tor Nordeide (Sælen), Lodve Gidske (Søreide), Thor Kalland (Ytre Arna), Bjarte Flaten (Åsane), Gudmund Waaler (geistl. repr), Jarle Sørås (Bergen kommune),

Asbjørn Vilkenen (kirkeverge), Mette Rogstad Heimli (økonomisjef), Tove Margrete Nordmark (sjef menighetsavdeling), Inghild Hareide Hansen (gravplassjef), Knut Arne Aasen (HR-sjef), Arne Tveit (kirkebyggjef), Mona Gangsøy Eide (administrasjonssjef), Tor Andre Ljosland (kommunikasjonsrådgiver)

Møtende varamedlemmer: Julie Ane Ødegaard Borge (Årstad) for Signe Sandberg

Forfall: Astrid Helene Olafsdottir (Eidsvåg), Thor W. Brekkeflat (Slettebakken)

SAKSKART		Side
Godkjenning av innkalling og saksliste		
<u>42/19</u>	Godkjenning av innkalling og saksliste	3
Godkjenning av protokoll		
<u>43/19</u>	Godkjenning av protokoll fra møte i BKF 18.09.19 - møte nr 04/19	3
Saker til behandling		
<u>44/19</u>	Ansvars- rolle- og myndighetsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene	4
<u>45/19</u>	BKF - Økonomirapport pr 31.08.19 og regnskap pr 30.09.19	4
<u>46/19</u>	Revidert budsjett 2019 (oktober)	5
<u>47/19</u>	Økonomiplan 2021 - 2024	5
<u>48/19</u>	Fullmakt til ansettelse av sjef for Menighetsavdelingen	6
<u>49/19</u>	Reglement for BKF's valgkomité	6
<u>50/19</u>	Revisjon av særbestemmelser for gravminner - Vedlegg til Vedtekter for gravplassene i Bergen	7
<u>51/19</u>	Årsplan for kontrollutvalget i BKF 2020	7
Orienteringssaker		
<u>52/19</u>	Referat- og orienteringssaker	8

Bergen, 11.11.2019

Lars Kristian Stendahl Gjervik
Leder

Asbjørn Vilkenen
Kirkeverge

Godkjenning av innkalling og saksliste**42/19 Godkjenning av innkalling og saksliste**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	42/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes med følgende endringer:

Representanten Lars Kristian Stendahl Gjervik forlot møtelokalet under behandling av sak 48/19 Fullmakt til ansettelse av sjef for Menighetsavdelingen

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

Godkjenning av protokoll**43/19 Godkjenning av protokoll fra møte i BKF 18.09.19 - møte nr 04/19**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	43/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokollen godkjennes som den foreligger

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

Saker til behandling

44/19 Ansvars- rolle- og myndighetsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	44/19

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

Innstilling:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport av «Ansvars-, rolle- og myndighetsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene», ber fellesrådet i BKF kirkevergen sørge for å:

1. Etablere et overordnet delegeringsreglement i BKF, der fullmakter og rolle- og ansvarsdelinger tydelig fremgår.
2. Sikre etterlevelse av den avtalte rolle- og ansvarsdelingen i BKF, herunder å gi menighetene og administrasjonslederne tilstrekkelig oppfølging.
3. Ytterligere klargjøre og operasjonalisere hva som er administrasjonsleders oppgaver og ansvarsområder, herunder:
  - i. Tydeliggjøre hva som ligger i administrasjonsleders daglig leder-funksjon.
  - j. Tydeliggjøre hva det vil si å være «BKF's representant i soknet».
  - k. Utarbeide rutiner som mer utfyllende dekker hva administrasjonslederne skal rapportere på, når det skal rapporteres, og på hvilken måte det skal rapporteres.
  - l. Sikre at administrasjonslederne får tilstrekkelig informasjon om maler og retningslinjer for deres arbeid, og hvor de finner disse.
4. Utarbeide opplæringsplaner for administrasjonslederne.
5. Sikre at det blir utarbeidet stillingsbeskrivelser for områdelederstillingen.
6. Vurdere tiltak for å ytterligere klargjøre rolle- og ansvarsdeling mellom administrasjonslederne og menighetene.
7. Vurdere tiltak for å sikre at det blir utarbeidet virksomhetsplaner i alle menighetene.
8. Sikre at menighetsrådenes påvirkning i ansettelsesprosesser forankres tydeligere og praktiseres som forutsatt.
9. Sikre at pågående prosesser knyttet til rolle- og ansvarsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene ferdigstilles.
10. Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.12.2019 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.

Vedtak

Kontrollutvalgets forslag ble enstemmig vedtatt

45/19 BKF - Økonomirapport pr 31.08.19 og regnskap pr 30.09.19

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	45/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 31.08.19 og regnskap pr 30.09.19 til orientering.

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

46/19 Revidert budsjett 2019 (oktober)

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	46/19

Forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar revidert budsjett 2019 (oktober)

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

47/19 Økonomiplan 2021 - 2024

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	47/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar økonomiplan 2021 - 2024

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

48/19 Fullmakt til ansettelse av sjef for Menighetsavdelingen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	48/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Fellesrådet gir BKF Arbeidsutvalg (AU) fullmakt til å foreta ansettelse av ny sjef for Menighetsavdelingen i BKF.

Representanten Lars Kristian Stendahl Gjervik forlot møtelokalet under behandling av denne saken

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

49/19 Reglement for BKF's valgkomité

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	49/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Fellesrådet vedtar vedlagte forslag til reglement for BKF's valgkomité

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

50/19 Revisjon av særbestemmelser for gravminner - Vedlegg til Vedtekter for gravplassene i Bergen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	50/19

Kirkevergens forslag til vedtak

- 1) Bergen kirkelige fellesråd vedtar den fremlagte revisjon av 24.09.2019 av vedlegg til vedtektene for gravplassene i Bergen, «Særbestemmelser for gravminner».
- 2) Særbestemmelsene oversendes Bjørgvin bispedømmeråd for godkjenning

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

51/19 Årsplan for kontrollutvalget i BKF 2020

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	51/19

Kontrollutvalgets forslag til vedtak

Bergen kirkelig fellesråd vedtar forslag til årsplan for kontrollutvalget i BKF 2020

Vedtak

Kontrollutvalgets forslag ble enstemmig vedtatt

Orienteringssaker

Saksnr.	Arkivsak	Tittel
52/19	19/00267-35	Referat- og orienteringssaker

1. Protokoll fra møte i AU 15.10.19 – møte nr 05/19
2. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 02.10.19 – møte nr 03/19
3. Protokoll fra møte i Kontrollutvalget 10.09.19

Muntlige orienteringer:

- Informasjon om signaler fra ny politisk Byplattform, vedrørende viktige tema for kirken i Bergen
- Takker fellesrådet for godt samarbeid

Kirkevergens forslag til vedtak

Sakene tas til orientering som de foreligger

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

MØTEPROTOKOLL   KONSTITUERENDE MØTE**BKF - Bergen kirkelige fellesråd**

Dato: 25.11.2019 kl. 1830-2015
Sted: Kirkevergens kontor, Aasegården, Møterom Lyderhorn
Arkivsak: 19/04444

Tilstede: Lars Kristian Stendahl Gjervik (leder utgående fellesråd), Hans Martin Svarstad (Arna menighet), Christian Nettet (Bergen domkirke menighet), Bjørg Sveinall Øgaard (Birkeland menighet), Bjørn Norstrand (Biskopshavn menighet), Marit Drotningvik (Bønes menighet), Malin Backman Von Osten (Eidsvåg menighet)(Delvis møtt), Tord Byrkjeland Berntsen (Fana menighet), Bjørn Rosland Norberg (Fridalen menighet), Torgeir Wiig (Fyllingsdalen menighet), Kari Davidsen (Landås menighet), Torstein Sætre (Loddefjord menighet), Ragnar Gjengedal (Nygård menighet), Sølvi Mostrauum Krabbedal (Olsvik menighet), Nils Gunnar Toppe (Salhus menighet), Jostein Aarvik (Sandviken menighet), Asbjørn Valen (Skjold menighet), Thor W. Brekkeflat (Slettebakken menighet), Per Kristian Erdal (Storetveit menighet), Randi Wollan Neuber (Sælen menighet), Thor Kalland (Ytre Arna sokneråd), Signe Sandberg (Årstad menighet), Tor David Hanson (Åsane menighet), Gudmund Waaler (Geistlig repr), Jarle Sørås (Bergen kommune),

Asbjørn Vilkenen (kirkeverge), Mette Rogstad Heimli (økonomisjef), Tove Margrete Nordmark (sjef menighetsavdeling), Inghild Hareide Hansen (gravplassjef), Knut Arne Aasen (HR-sjef), Arne Tveit (kirkebyggsjef), Mona Gangsøy Eide (administrasjonssjef)

Møtende varamedlemmer: Jostein Gimmestad (Løvestakksiden menighet) for Jorunn May Johnsen

Forfall: Therese Nesse Mokkelbost (Laksevåg menighet), Lodve Gidske (Søreide menighet)

SAKSKART		Side
Godkjenning av innkalling og saksliste		
<u>53/19</u>	Godkjenning av innkalling og saksliste	3
Saker til behandling		
<u>54/19</u>	Valg av leder og nestleder 2019-2020	4
<u>55/19</u>	Fullmakt til midlertidig AU og Kontrollutvalg	4
<u>56/19</u>	Møteplan for BKF høst 2019 og 2020	5
<u>57/19</u>	Fellesrådets oppgaver og ansvar - presentasjon av sentrale dokumenter	5
Orienteringssaker		
<u>58/19</u>	Orienteringssaker	6

Bergen, den 28.11.2019

Lars Kristian Stendahl Gjervik
Leder

Asbjørn Vilkenen
Kirkeverge

Godkjenning av innkalling og saksliste

53/19 Godkjenning av innkalling og saksliste

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	25.11.2019	53/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes
Saksliste godkjennes slik den foreligger

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

Saker til behandling

54/19 Valg av leder og nestleder 2019-2020

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	25.11.2019	54/19

Valgkomitéens forslag til vedtak

1. Bjørg Sveinall Øgaard velges som leder av Bergen kirkelige fellesråd for perioden 01.12.2019 – 31.12.2020
2. Bjørn Norstrand velges som nestleder av Bergen kirkelige fellesråd for perioden 01.12.2019 – 31.12.2020

Votering

Det var 24 stemmeberettigede under behandling av denne saken

Vedtak

Bjørg Sveinall Øgaard ble valgt som leder med 21 stemmer mot 3 blanke
Bjørn Norstrand ble valgt som nestleder med 24 stemmer

55/19 Fullmakt til midlertidig AU og Kontrollutvalg

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	25.11.2019	55/19

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd gir leder og nestleder i BKF samt representant oppnevnt av biskopen, fullmakt til å fungere som Arbeidsutvalg fra 1 desember 2019 frem til neste ordinære møte i fellesrådet.
2. Nåværende Kontrollutvalgs funksjonstid forlenges frem til neste ordinære møte i fellesrådet.

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

56/19 Møteplan for BKF høst 2019 og 2020

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	25.11.2019	56/19

Siste møte i 2019:

Arbeidsutvalgsmøter	Fellesrådsmøter
Tirsdag 26.11, kl. 13:15	Onsdag 11.12, kl. 18:30

Møteplan for 2020:

Arbeidsutvalgsmøter	Fellesrådsmøter
Tirsdag 04.02, kl. 13:15	Onsdag 19.02, kl. 18:30
Tirsdag 14.04, kl. 13:15	Onsdag 29.04, kl. 18:30
Tirsdag 02.06, kl. 13:15	Onsdag 17.06, kl. 18:30
Tirsdag 01.09, kl. 13:15	Onsdag 16.09, kl. 18:30
Tirsdag 13.10, kl. 13:15	Onsdag 28.10, kl. 18:30
Tirsdag 24.11, kl. 13:15	Onsdag 09.12, kl. 18:30

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar informasjonen til orientering

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

57/19 Fellesrådets oppgaver og ansvar - presentasjon av sentrale dokumenter

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	25.11.2019	57/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar informasjonen til orientering.

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

Orienteringssaker

Saksnr.	Arkivsak	Tittel
58/19	19/04444-2	Orienteringssaker

Muntlige orienteringer:

- Akasia, informasjon om status
- Kirkens hus Bergen
- Samordnet ledelse i menighetene
- Sertifisering som Miljø-fyrtårn
- Samarbeid med Bispekontoret og med Bergen kommune
- Informasjon til neste møte

Kirkevergens forslag til vedtak

Sakene tas til orientering som de foreligger

Vedtak

Kirkevergens forslag ble enstemmig vedtatt

DEN NORSKE KIRKE

BKF Økonomiavdelingen

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID	Gradering
Mette Rogstad Heimli	111	19/01307-29	Ugradert

Kode	Tittel	Saksnummer	Møtedato
BKF	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	61/19	11.12.2019

Budsjett 2020

Fellesrådet skal behandle driftsbudsjett og investeringsbudsjett for 2020. Budsjettene skal presenteres i balanse. Det vil si at inntekter og utgifter skal balansere i driftsbudsjettet og bruk av investeringsmidler skal være finansiert i investeringsbudsjettet. I henhold til økonomiforskriften er det ikke anledning til å bruke investeringsmidler for å dekke underskudd i drift, men man kan overføre midler fra drift til investering.

Sentrale dokumenter som danner grunnlag for budsjettforslaget:

- BKF sin budsjettsøknad til Bergen kommune for 2020
Behandlet i fellesrådet april 2019 (BKF-sak 18/19)
- Økonomiplan for perioden 2021 – 2024
Behandlet i fellesrådet oktober 2019 (BKF-sak 71/19)
- Menighetenes budsjettinnspill gitt i forkant av arbeidet med økonomiplanen
Alle menighetenes innspill samt oppstilling fordelt over behov/ønsker vedrørende bygg og stillinger følger som vedlegg til denne saken.

Fra 2020 er driftsbudsjett (og økonomirapport) delt i fire områder:

- Kirkelig virksomhet
- Kirkebygg
- Gravplass
- Administrasjon

Tidligere år har vi rapportert «Kirkelig virksomhet og administrasjon» under ett. Det vil være behov for ytterligere kvalitetssikring av fordelingen som er foretatt i budsjettforslaget. Eventuelle endringer blir rapportert i økonomirapportene inntil det tas inn i budsjettrevisjoner i løpet av 2020.

I budsjettforslaget for 2020 er utgifter (og driftstilskudd) til husleie og øvrige driftsutgifter til leide menighetslokaler flyttet fra Kirkelig virksomhet og administrasjon til Kirkebygg. Dette gir lik regnskapsmessig behandling uavhengig av om menigheten har kontorlokaler i selve kirkebygget eller i leide lokaler. I tillegg flyttes lønn til ansatte i kirkebyggavdeling, dette gir like prinsipper for Kirkebygg og Gravplass.

De kommunale tilskuddene tildeles på områdene administrasjon, kirke og gravplass.

Investeringsbudsjettet splittes også i fire områder

- Gravplass
- Middelalderkirker
- Nye kirkebygg / tiltak
- Rehabilitering kirkebygg

De kommunale tilskuddene tildeles til gravplass, middelalderkirker og kirker.

Budsjettet er utarbeidet med utgangspunkt i det budsjettforslaget som avtroppende byråd la fram 25. september. Bystyret vedtar budsjettet for 2020 18. desember.

Oppsummert ser byrådets budsjettforslag slik ut:

DRIFT	Administrasjon	Kirke	Gravplass	Sum	
Bevilgning 2019	17 384 887	95 236 349	49 321 085	161 942 321	
Prisjustering	444 795	2 413 569	1 249 898	4 108 262	
Foreløpig inntektskrav for BKKN	-2 537			-2 537	
Nye tiltak i hht gravferdsplan			1 000 000	1 000 000	
Sum drift	17 827 145	97 649 918	51 570 983	167 048 046	
INVESTERING	Kirkebygg	Kirkebygg Haukås	Middelalder- kirker	Gravplass	Sum
Bevilgning 2019	22 394 500		17 669 400	26 086 500	66 150 400
Prisjustering	979 000		530 000	3 000 000	4 509 000
Nye tiltak - Haukås		10 250 000			10 250 000
Nye tiltak - gravferdsplan				4 000 000	4 000 000
Sum investering	23 373 500	10 250 000	18 199 400	33 086 500	84 909 400
TOTALT					251 957 446

I byrådets budsjettforslag er BKF sine bevilgninger til drift justert opp med 2,53 % fra 2019. Kommunen legger normalt til grunn SSB sitt «deflatoranslag» (deflator et måltall på forventet lønns- og prisvekst hvor forventet lønnvekst vektet med 63,5 % og prisvekst med 36,5 %). Dette tallet er 2,84 % for 2020. Differansen utgjør ca kr 500.000.

I tillegg er det lagt inn «friske» driftsmidler med 1 million kroner til tiltak beskrevet i gravferdsplanen.

Utover økte bevilgninger til gravplassområdet er det ikke lagt inn andre «friske midler» for 2020. Det betyr blant annet at de siste årenes satsing på diakoni foreløpig ikke er videreført. Nytt byråd har gitt positive signaler om dette, men sannsynligvis først fra 2021.

BKF får normalt kompensert eventuelle økninger i pensjonskostnaden. I budsjett 2020 utgjør dette en økt kostnad på ca kroner 470.000. Vi har foreløpig ikke lagt inn tilsvarende økt bevilgning fra Bergen kommune.

På investeringsområdet er det svært gledelig at det ligger inne 10,25 millioner kroner både i 2020 og 2021 til etablering av nærkirke på Haukås. I tillegg fortsetter opptrappingen på gravplassområdet, med 4 millioner kroners økning pr år til delvis finansiering av tiltak beskrevet i gravferdsplanen. Øvrige tilskudd er justert opp med 3 %.

Driftsbudsjett 2019

Tabellen under viser hovedtallene i budsjettforslaget – for sammenligningstall med budsjett 2019 og regnskapstall for 2018 og hittil i år – vennligst se vedlegg.

	Budsjettforslag 2020					
	Administrasjon	Kirkelig virksomhet	Sum kirkelig virksomhet og administrasjon	Gravplass	Kirke	Totalt
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-	-4 100 000	-4 100 000	-16 820 000	-200 000	-21 120 000
1.3 Refusjoner/overføring	-8 661 143	-8 863 938	-17 525 081	-2 040 000	-700 000	-20 265 081
1.5 Tilskudd fra stat/Dnk	-	-23 962 358	-23 962 358	-156 400	-	-24 118 758
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-8 691 161	-66 309 470	-75 000 631	-51 570 983	-40 636 432	-167 208 046
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-	-	-	-	-	-
Sum driftsinntekter	-17 352 304	-103 235 766	-120 588 070	-70 587 383	-41 536 432	-232 711 885
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	12 389 647	90 651 148	103 040 795	9 065 697	1 783 312	113 889 804
2.2 Kjøp av varer og tjenester	8 585 930	9 500 000	18 085 930	53 360 543	39 753 120	111 199 593
2.3 Refusjoner/overføringer	-	-	-	8 661 143	-	8 661 143
2.5 Tilskudd og gaver	200 000	4 428 000	4 628 000	-	-	4 628 000
Sum driftsutgifter	21 175 577	104 579 148	125 754 725	71 087 383	41 536 432	238 378 540
3.1 Renteinntekter og utbytte	-1 800 000	-	-1 800 000	-	-	-1 800 000
Sum finansposter	-1 800 000	-	-1 800 000	-	-	-1 800 000
Netto driftsresultat	2 023 273	1 343 382	3 366 655	500 000	0	3 866 655
5.1 Bruk av utdisponert tidligere år	-	-	-	-	-	-
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-2 023 273	-1 343 382	-3 366 655	-500 000	-	-3 866 655
5.3 Bruk av bundne fond	-	-	-	-	-	-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	-	-	-	-	-	-
5.5 Avsatt til bundne fond	-	-	-	-	-	-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	-	-	-	-	-
Sum interne finansieringstransaksjoner	-2 023 273	-1 343 382	-3 366 655	-500 000	-	-3 866 655
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0

Driftsbudsjettet er fordelt mellom områdene Kirkelig virksomhet, Kirkebygg, Gravplass og Administrasjon. Siden fordelingen mellom Kirkelig virksomhet og Administrasjon ikke er endelig avklart omtales disse to under ett i fortsettelsen.

Kirkelig virksomhet og administrasjon omfatter alle ansatte som BKF har arbeidsgiveransvar i menighetene, og kirkevergens administrasjon unntatt Kirkebygg og Gravplass (kirkeverge, menighetsavdeling, Kirketorg, HR, økonomi, administrasjon og IKT). I tillegg til lønnsutgifter inngår kjøp av varer og tjenester til drift av BKF sin virksomhet i menighetene og kirkevergens administrasjon, samt overføringer av ulike driftstilskudd fra BKF til menighetene

I menighetene er det ca 240 ansatte fordelt på nærmere 120 årsverk. Kirkevergens administrasjon omfatter 20 ansatte / 16,9 årsverk. I tillegg kommer frikjøp av 3 tillitsvalgte med totalt 0,75 årsverk

Kirkebygg omfatter forvaltning, drift og vedlikehold av kirkebygg og uteområder rundt disse, kontorlokaler for menighetene og andre bygg, samt lønnsutgifter til kirkebyggsjef og rådgivere (4 personer / 1,9 årsverk).

Gravplass ivaretar alle gravferdstjenester, forvaltning, drift og vedlikehold av gravplasser, kapell, krematorium og andre driftsbygg. Området har 14 ansatte fordelt på 11,4 årsverk.

Det er verdt å merke seg at mange ansatte har flere stillinger – det totale antall ansatte er ca 200.

Driftsbudsjettet for Kirkebygg balanserer med sum inntekter = sum utgifter. For Gravplass foreslås det å bruke kroner 500.000 fra disposisjonsfond.

For området Kirkelig virksomhet og administrasjon er det foreslått å benytte totalt kroner 3.366.855 fra disposisjonsfond for å bringe budsjettet i balanse. Tallet er sammensatt av engangsutgifter på kroner 1.600.000 og et øvrig merforbruk på kroner 1.766.655. Til sammenligning viser vi til at opprinnelig budsjett for 2019 la opp til bruk av disposisjonsfond

på kroner 1.634.978. Realiteten for 2019 blir tilførsel til fond (budsjettet til 4,6 millioner kroner) etter at årets reguleringspremie på pensjonsforsikringen er dekket fra premiefond.

Engangsutgiftene er knyttet til flytting til nye lokaler for kirkevergens administrasjon og Bergen domkirke menighet med kroner 1.200.000 (ref. revidert budsjett 2019 (oktober), BKF-sak 46/19), samt avviklingskostnader knyttet til gammelt arkivsystem på kroner 400.000 etter at både BKF og menighetene i 2019 har tatt i bruk arkivsystemet Public 360.

I oppstillingen inngår en intern overføring mellom Gravplass og Kirkelig virksomhet og administrasjon på 8,6 millioner kroner. Dette er gravplass sin andel av lønn og driftsutgifter som belastes andre avdelinger.

Som tidligere år velger vi å presentere budsjettene uten tall for merverdiavgifts-kompensasjon og avskrivninger. Dette er poster som ikke har resultateffekt da de i henhold til økonomiforskriftens bokføringsregler føres med samme beløp både som inntekt og utgift. Tallene tas inn i revidert budsjett i desember 2020.

Driftsinntekter

Driftsbudsjettet har en samlet inntektsramme (inkl. finansinntekter) på 234,5 millioner kroner / 225,9 millioner kroner ex. intern overføring:

Inntekter	Millioner	
	kroner	%
Bergen kommune	-167,2	74,0 %
Den norske kirke	-24,0	10,6 %
Feste- og fornyelsesavgifter	-12,0	5,3 %
Øvrige inntekter	-22,7	10,0 %
Sum driftsinntekter	-225,9	100,0 %

Driftsutgifter

Driftsutgiftene har følgende sammensetning (totalt 238,3 millioner kroner / 229,7 millioner kroner ex. intern overføring):

Driftsutgifter	Millioner	
	kroner	%
Lønn og sosiale utgifter	113,9	49,6 %
Kjøp av varer og tjenester	111,2	48,4 %
Tilskudd og gaver	4,6	2,0 %
Sum	229,7	100,0 %

Kjøp av tjenester, inkl faste driftsavtaler fra Akasia kirke gravplass AS utgjør over 70 millioner kroner, tilsvarende 65 % av BKF sine samlede innkjøp av varer og tjenester.

Det er på lønnsområdet vi ser størst økning i budsjettet. Totale lønnsutgifter øker med 7 % i forhold til opprinnelig budsjett 2019. Ca 2 millioner kroners skyldes nye stillinger innenfor diakoni som vi har fått bevilgninger til, samt forslag til en ny rådgiverstilling på gravplassområdet. Sistnevnte er «selvfinansierende» ved at mesteparten av arbeidstiden skal internfaktureres inn i ulike prosjekter på gravplassområdet.

Lønnsoppgjøret for 2019 hadde en totalramme på 3,2 %. Allerede der oppstår et gap når vi ser at bevilgningene fra kommunen reguleres opp med 2,53 %, og signalene fra Dnk er en økning i bevilgningene fra 2019 på 2,7 %. Gjennomgang av de nye tariff-tabellene viser at «fagstillinger» som BKF har mange av har fått en lønnsøkning langt over 3,2 %, og fra 2020 slår disse inn med helårsvirkning.

Disposisjonsfond

Netto mindreforbruk tidligere år er avsatt til disposisjonsfond. Pr 31.12.19 skal totalt saldo på disposisjonsfond budsjettet til ca 22 millioner kroner.

	Kirkelig virksomhet og administrasjon	Gravplass	Kirke	Totalt
Disposisjonsfond pr 31.12.18	7 503 779	9 805 200	4 859 413	22 168 392
Budsjetterte disposisjoner 2019	3 916 736	-4 000 000		-83 264
Budsjettert saldo pr 31.12.19	11 420 515	5 805 200	4 859 413	22 085 128

Premiefond

Pr 31.12.18 hadde BKF 16,3 millioner kroner på premiefond hos Bergen kommunale pensjonskasse. I revidert budsjett 2019 (oktober) ble det besluttet å dekke regulerings- og rentegarantipremie for 2019 fra premiefond (ref. BKF-sak 46/19). Dette utgjør ca 5,1 millioner kroner.

Kirkelig virksomhet og administrasjon

82 % av totalt utgifter på området går til lønn og sosiale kostnader. De fleste stillingene er finansiert av kommunale midler, slik som kirketjener, kontor/organist, administrasjonsleder (delvis), frivillighetskoordinator (delvis), noen diakonstillinger og ansatte i kirkevergens administrasjon. Kateketer og noen 50 % diakonstillinger finansieres i hovedsak av statlige midler utbetalt av Den norske kirke. Lønn til ansatte i trosopplæringsstillinger dekkes av den årlige tildelingen til trosopplæring, også det via Dnk. I tillegg har flere menighetene ansatte der BKF har påtatt seg arbeidsgiveransvaret og får lønnsutgiftene refundert av menighetene.

Posten «Kjøp av varer og tjenester» er i stor grad bundet opp til faste avtaler / forpliktelser som husleie, IKT, regnskapsføring og lovpålagt regnskapsrevisjon for BKF og menighetene, medlemskap i KA (arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter), Kopinor og lignende.

Inntektene

Totalt inntekter forventes å bli 122,39 millioner kroner (inkl. finansinntekter).

Post 1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter, 4,10 millioner kroner

3,5 millioner kroner er leieinntekter fra Akasia AS for leie av biler, maskiner og IT-systemer. 0,6 millioner kroner er brukerbetaling i forbindelse med kirkelige handlinger og utleie av kirkene.

Post 1.3 Refusjoner / overføringer, 8,86 millioner kroner

Lønnsrefusjon fra menighetene utgjør 4,86 millioner kroner.

Den andre store posten er refusjon av sykepenger og foreldrepenger fra NAV. Basert på erfaringstall er denne posten satt til 3,30 millioner kroner.

BKF mottar også refusjon fra menighetene for utgifter til kirketjener når kirkerommene leies ut. I tillegg blir menighetsansatte fakturert for direkte kostnader knyttet til IT-lisenser (0,70 millioner kroner).

Post 1.5 Tilskudd fra Den norske kirke, 23,96 millioner kroner

Tilskuddene fra Dnk forventes økt med 2,7 % fra 2019 til 2020 slik det fremgår av budsjettnotater behandlet av Bjørgvin Bispedømmeråd.

15,15 millioner kroner gjelder trosopplæringstilskudd, og 8,65 millioner kroner gjelder lønnsstilskudd til kateketer og diakoner, samt administrativ støtte til prostene.

Videre mottar vi kroner 160.000 til kirkemusikalsk arbeid. Beløpet viderebetales i sin helhet til Bergen domkirke menighet.

Det er en utfordring at tilskuddene ikke kompenserer fullt ut for lønnsveksten til kateketer, diakoner og ansatte i trosopplæringsstillingene. For trosopplæringsmidlene betyr dette at det blir mindre penger til drift av trosopplæringstiltak i menighetene. For kateketer og diakoner

som i utgangspunktet skal finansieres av midler fra Dnk må vi dekke opp merforbruket med andre midler.

Post 1.6 Rammeoverføringer / tilskudd fra egen kommune, 75,00 millioner kroner

Tilskuddene fra Bergen kommune er i utgangspunktet fordelt mellom Kirkebygg og Kirkelig virksomhet og administrasjon som tidligere. I tillegg er inntekter tilsvarende utgifter som nå er flyttet fra Kirkelig virksomhet og administrasjon til Kirkebygg (lønn, husleie mm) også hensyntatt.

I tillegg til rammebevilgninger budsjetterer vi med et tilskudd til Påskefestuken på kroner 160.000.

Utgiftene

Post 2.1 Lønn og sosiale utgifter, 103,04 millioner kroner

Lønnsbudsjettet utgjør 82 % av områdets totale utgifter. Dette er en økning på 2 prosentpoeng fra 2019, og omfatter om lag 140 årsverk.

Friske kommunale og statlige midler har gjort det mulig å øke antall diakonstillinger. I tillegg fikk vi noe driftsmidler til stillinger i Sædalen i 2019. Noen nye medarbeidere er allerede på plass. For andre er rekrutteringsprosess i gang. Utover dette har det kun vært mindre justeringer i enkelte stillingsstørrelser gjennom året.

I tillegg til lønn til fast ansatte og vikarer ved sykefravær, permisjoner og vakanse, er det mange personer som lønnes på timebasis, for eksempel vikar for kirketjener og kontor knyttet til frihelger.

Lønnsbudsjettet er beregnet ut fra lønnsnivå på de ulike stillingene ved utgangen av 2019, justert med forventet lønnsvekst på 3,2 % fra 01.05.2020.

Pensjon er en av de store utgiftspostene i budsjettet. Vi benytter samme premiesatser som Bergen kommune, og for 2020 utgjør dette totalt 17,41 % (16,82 % i 2019) av samlet lønnsmasse, fordelt med 9,45 % til pensjonspremie og 7,96 % til reguleringspremie, totalt 12,55 millioner kroner.

Utgiftene til AFP øker i forhold til tidligere år, og er budsjettert med kroner 1.200.000 + arbeidsgiveravgift. BKF dekker hele kostnaden for personer mellom 62-64 år, mens vi er del av et utjevningsselskap i Bergen kommunale pensjonskasse for dem mellom 65-67 år.

Lønnsutgiftene kan reduseres med strammere styring av vikarbruk, samt ved å holde stillinger vakante en periode før ny-rekruttering. I tillegg ser vi at det erfaringsmessig tar tid å få på plass vikarer ved sykefravær, permisjoner og vakanser.

Post 2.2 Kjøp av varer og tjenester, 18,09 millioner kroner

Utgifter til IKT (lisenser, datakommunikasjon, utstyr og konsulenter), telefoni og kopimaskiner er totalt budsjettert med 6,38 millioner kroner, hvorav kroner 400.000 antas å være engangsutgifter knyttet til avvikling av gammelt arkivsystem.

Vi viderefører arbeidet med å kartlegge og utbedre infrastruktur knyttet til datalinjer inn til mange av våre kirker og menighetskontorer. Mange av disse har ikke tilfredsstillende kapasitet og hastighet i dag, og dette er en stor kilde til frustrasjon og redusert effektivitet. Nye linjer og infrastruktur vil gradvis fases inn i løpet av året. Utgifter til infrastruktur (inntil 1 million kroner) foreslås dekket i investeringsbudsjettet.

En stor andel av posten gjelder brukerlisenser hos Kirkepartner (mer enn 3 millioner kroner). En brukerlisens på Kirkepartnerplattformen koster ca kroner 10.000 pr år, uavhengig av om den ansatte jobber i 100 % eller 10 % stilling. Våre mange «små» stillinger er derfor en sentral «kostnadsdriver». Gode rutiner for inn- og utmelding av brukere er et prioritert fokusområde. Det bør også utredes nærmere om flere ansatte / prester kan være «minibrukere» til en vesentlig lavere utgift (kroner 1.200 pr år).

Utgiftene til regnskapsførsel og menighetene er budsjettert til 5 millioner kroner. I forbindelse med at vi tar i bruk nytt regnskapssystem fra 01.01.2020 er ny oppdragsavtale under utarbeidelse, og prisnivå er ikke endelig avklart.

Kirkevergens administrasjon flytter i februar 2020 fra Aasegården til nye lokaler i Kirkens Hus i Bergen (Marken 34) sammen med Bergen domkirke menighet. Administrasjonens andel av ny husleie (ex. gravplass) og renhold utgjør kroner 1.280.000. Engangskostnader knyttet til flyttingen er for 2020 beregnet til 1,2 millioner kroner og foreslås dekket fra disposisjonsfond (ref. BKF-sak 46/19).

BKF har en del «faste» forpliktelser som medlemskontingent til KA, avtale med Kopinor og Tono (felles for BKF og alle menighetene, gudstjenesteannonsering i Bergens Tidende, yrkesskadeforsikring, sekretariat for kontrollutvalget mv. Totalt utgjør dette 1,5 millioner kroner.

Når alle postene over er dekket inn er det totalt igjen ca 2,75 millioner kroner til å dekke alle andre driftsutgifter. Dette gjelder alt fra porto og kontorrekvisita til kurs, tjenestereiser, HMS, informasjonsarbeid med videre. På kort sikt er det kun i disse postene det er mulig å kutte for å redusere budsjettert merforbruk.

Post 2.5 Tilskudd og gaver, 4,63 millioner kroner

Den del av trosopplæringstilskuddene som ikke går med til å dekke lønn og administrasjon (inkl brukerlisens hos Kirkepartner) overføres til menighetene, 2,00 millioner kroner.

Driftstilskudd til menighetene utgjør 1,54 millioner kroner, tilsvarende 2019-tilskuddet økt opp med samme justering som BKF får fra Bergen kommune.

Andre tilskudd til menighetene utgjør 0,89 millioner kroner. Det foreslås å videreføre ordningen med at BKF sitt kulturutvalg disponerer kroner 200.000 til styrking av kirkens kulturarbeid i byen. Tilskudd mottatt fra Bergen kommune (ref punkt 1.6) til Påskefest og tilskudd mottatt fra Dnk (ref. punkt 1.5) vidrebetaltes til henholdsvis ulike menigheter etter søknad og Bergen domkirke menighet. Menigheter som mangler tilfredsstillende lokaler til for eksempel konformasjonsundervisning mottar noe kompensasjon for dette. I tillegg utbetales noe velferdsmidler, samt kroner 25.000 til «Pionerprisen» som ble etablert i 2019.

Vi foreslår å videreføre tilskuddene til Kirkens Bymisjon og Kirkens SOS med kroner 100.000 til hver av organisasjonene. Kirkens Bymisjon mottar i tillegg indirekte støtte ved at BKF dekker driftsutgifter i Korskirken.

Post 5.2 Bruk av disposisjonsfond

Totalt for området kirkelig virksomhet og administrasjon er det foreslått å benytte totalt kroner 3.366.655 for å bringe budsjettet i balanse. Tallet er sammensatt av engangsutgifter på kroner 1.600.000 og et øvrig merforbruk på kroner 1.766.655. Til sammenligning viser vi til at opprinnelig budsjett for 2019 la opp til bruk av disposisjonsfond på kroner 1.634.978.

Beløpet blir redusert med kroner 470.000 dersom vi får tilført økte kommunale midler for å kompensere for økte utgifter til pensjon.

Kontrollutvalgets budsjettforslag

Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til driftsbudsjett for sitt arbeid i 2020 på totalt kroner 1.197.548. Partsbrev og talloppstilling følger som eget vedlegg. Vi gjør oppmerksom på at posten «Revisjonshonorar BKF» er sammensatt av kr 229.275 til lovpålagt regnskapsrevisjon i henhold til kontrakt og kroner 463.645 til forvaltningsrevisjon (350 timer).

Da budsjettforslaget ble behandlet i AU var deres anbefaling at budsjettet legges på 2018-nivå. Det fremlagte budsjettforslaget er derfor redusert med kroner 400.000 i forhold til kontrollutvalgets forslag.

Kontrollutvalget har kommentert forslaget i eget brev som også følger denne saken.

Kirkebygg

Området kirkebygg omfatter fra 2020 i tillegg til all forvaltning, drift og vedlikehold av kirkebygg også ansvar for innleie av arealer til menighetskontor, samt lønnsutgifter til dem som jobber innenfor området.

Målet for driftsbudsjettet for kirkebyggene er at de mange flotte kirkebyggene våre skal forbli vakre signalbygg i teknisk god stand, samtidig som de skal fungere for all den aktiviteten vi fyller byggene våre med.

I all hovedsak har vi bygg som fungerer godt for formålet. Aktivitetsmålingene i menighetene forteller oss at byggene våre er fylt med aktiviteter de fleste av ukens dager.

Noen ganger får vi konflikt mellom brukerønsker og tekniske, økonomiske eller andre begrensninger som er satt for bygget. Da må vi i samarbeid finne best mulige løsninger.

Inntektene

Totale inntekter forventes å bli 41,54 millioner kroner.

Inntekstpostene for Kirkebygg sin del av driftsbudsjettet er i all hovedsak overføringer fra Bergen kommune, 40,64 millioner kroner. I tillegg har vi leieinntekter fra presteboligen på Nygård, refusjoner for utgifter i St. Jakob kirke og andre mindre refusjoner.

Utgiftene

Totale utgifter forventes å bli 41,54 millioner kroner.

Hovedutgiftene er strøm, drift og renhold av bygg, akutt vedlikehold, planlagt vedlikehold, reparasjoner og service teknisk utstyr. Fra 2020 belastes området med husleieutgiftene til innleide menighetskontor og lønnsutgifter til kirkebyggsjef og konsulenter (orgel, økonomi, jus og ingeniør).

Strøm er den største enkeltkostnaden, med 6,8 millioner kroner.

Det jobbes kontinuerlig med ulike strømsparingstiltak for at forbruket skal gå ned.

Det er viktig – både av hensyn til fellesrådets økonomi, men også for å ivareta vårt ansvar for bærekraftig drift.

Drift av byggene (renhold, bygg-runder, brannvern, adgangskontroll, vakttelefon, service kirkeklokker, orgel og ventilasjon samt jevnlig vedlikehold) gjøres i hovedsak av Akasia kirke og gravplass AS. Oppgavene er definert gjennom fastlagte SLA-avtaler (SLA = Service Level Agreement). For budsjettåret utgjør dette 14,26 millioner kroner. Posten inkluderer også utvendig vedlikehold, kontroll, kosting og brøyting av utearealer i tilknytning til kirkebyggene.

Posten «Akutt vedlikehold» er på 1,93 millioner kroner. Etter hvert som vi får gjennomført tilstandsanalyser av kirkene våre, og får oppgradert byggene til en brukbar standard kan vi i større grad enn tidligere drive forebyggende vedlikehold fremfor å reparere etter at ting er gått i stykker. Noe akutt vedlikehold vil det alltid være, ikke minst i forbindelse med ekstremvær.

Planlagt vedlikehold er budsjettet til 5,3 millioner kroner. Summen kunne med fordel vært høyere, ettersom det er store behov både for å dekke opp etterslep og for å holde byggene vi har rehabilitert vedlike. I byrådets budsjettforslag har vi dessverre heller ikke i år fått gjennomslag for økte bevilgninger på denne posten.

I tillegg er det satt av 3,32 millioner kroner til service og vedlikehold av teknisk utstyr, ventilasjonsanlegg, orgler mv.

Vi har mange gamle kirkeklokker, ventilasjonsanlegg, innbruddsalarmer, brannalarmer, sikringssskap m.v. Vi prøver å skifte noen hvert år. Likeledes har vi som mål at minst en kirke hvert år får kortleser istedenfor tradisjonelle nøkkellåser. Kort gir en langt bedre kontroll enn nøkler.

Budsjettinnspillene som kom fra menighetsrådene vil ofte komme i kategorien «planlagt vedlikehold». Her er det også lagt inn en del poster som er hentet fra registreringsprogrammet Lydia. I Lydia er det samlet innspill fra byggdriifere, brukere og andre.

Vi fortsetter også arbeidet med å installere ladepunkt for el-biler ved kirkene (lading av elbil fra vanlige strømkontakter frarådes, samtidig som vi gjerne oppfordrer våre ansatte til å kjøre elbil på jobb).

Vi viderefører også arbeidet med å installere trådløst internett i kirkerom og viktige møterom. Kirkebyggene er kompliserte bygg, blant annet med tykke vegger med mye armering. Det vil derfor være komplisert å finne fullgode løsninger over alt.

Gravplass

Det aller meste av driftsbudsjettet på gravplass går til drift der gravferdstjenestene er prioritert og der slåtten er den aller største utgiften. De største endringene i 2020 vil bli miljøtiltak i forbindelse med miljøsertifiseringen som er planlagt i 2020. Det er også en del endringer i staben i Gravplassforvaltningen. Nytt arkivsystem, krav til dokumentasjon og utredninger gjør også sitt til arbeidsdagen endrer seg.

Den største endingen er at det er foreslått å legge inn budsjettmidler til en senior rådgiver, fortrinnsvis en landskapsingeniør i staben til gravplassjefen. Hovedbegrunnelsen for dette er å øke farten på igangsettingen av investeringsprosjekter samt å følge opp prosjektene på kvalitet, økonomi og gjennomføring. Det planlegges med 75% fakturering inn i ulike prosjekter.

Pr i dag er forholdet mellom drift og vedlikehold skjevt i den forstand at det går svært mye kostnader til drift og lite til vedlikehold, standarden vil da kunne forringes. I de siste to årene er det likevel gjennomført en del vedlikeholdsprosjekt og vi vil bygge videre på dette arbeidet. Samtidig fortsetter vi arbeidet med å effektivisere driften slik at det kan bli mer til overs til verdibevarende vedlikehold. Nødvendig rehabilitering av gravminner på de historiske kirkegårdene og Gravdalspollen gravplass inkludert byggene blir prioritert i 2020.

Det er nå permanent lagt inn en forlenging av slåtten til 15. oktober, hovedsakelig grunnet klimaendringer. Videre er det lagt inn økte kostnader ved stell av eng, kantstikking av buskfelt, ekstra kosting av trapper om høsten, lusing av grusveier, avlesning av vannmålere og nytt anlegg med navnet minnelund på Nygård kirkegård.

Inntektene

Totale inntekter forventes å bli 70,59 millioner kroner.

Post 1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter, 16,82 millioner kroner

Den største enkeltposten innenfor «egne inntekter» er festeavgifter (12,0 millioner). Øvrige inntekter består av brukerbetaling knyttet til bruk av kapellene og for utenbysboende som selv må dekke kostnader knyttet til gravlegging og kremasjon når dette skjer i Bergen kommune, samt noe leieinntekter.

Post 1.5 Statlige tilskudd

Gjelder kr 156.400 i statlig tilskudd til stell av utenlandske krigsgraver.

Post 1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune, 51,57 mill kroner

Gravplassmidlene dekker ikke ønsket standard på gravplassene i Bergen. Det er derfor gledelig at Bergen kommune for 2020 har lagt inn en økning på kroner 1.000.000. Seremonier og gravferdstjenester på gravplassene vil alltid bli prioritert først. Det legges både vekt på verdighet og tilgjengelighet på tidspunkt for seremoni, gravlegging og urnenedsettelse.

Utgiftene

Post 2.1 Lønn og sosiale utgifter, 9,07 millioner kroner

Dekker lønn og sosiale utgifter til gravplassjef, ansatte i gravplassmyndigheten, kantortjenesten i kapellene og rådgivere (jus, økonomi og ingeniør).

Gravplassmyndigheten har ansvar for all bestilling og saksbehandling for grav og gravferd, samt tilsyn med gravplassene og de enkelte graver og gravminner.

Post 2.2 Kjøp av varer og tjenester, 53,36 millioner kroner

Driftsbudsjettet på gravplass er bundet opp i nødvendig ressursbruk til seremonier, bårerom, krematorium, gravlegging samt drift av grøntareal og bygg. Slått og avfallshåndtering er viktige for publikum som ferdes for gravplassene og blir prioritert innenfor driften. Sikkerhet på krematoriet og på bårerommene er også svært viktig

38,8 millioner kroner av budsjettposten gjelder faste driftstjenester levert av Akasia kirke og gravplass AS, knyttet til service, drift og vedlikehold av utomhusanlegg og bygninger, samt kapelltjeneste, gravferd og kremasjon. På samme måte som for kirkebygg-området er driftsoppgavene definert gjennom fastlagte SLA-avtaler.

De aller fleste gravplassene er gamle, 6 av gravplassene blir definert som historiske. Gjennom mange tiår har det vært for lite penger til planlagt vedlikehold, og det er derfor laget en plan for planlagt vedlikehold og satt av penger til akutt vedlikehold.

Vi har som langsiktig mål at graden av akutt vedlikehold skal reduseres fordi vi gjør systematisk arbeid med drift av gravplassene. I tillegg vil masseutskiftning og rehabilitering som skjer gjennom investeringsbudsjettet, gjøre at deler av anleggene blir enklere å drifte og ressursene kan fordeles på øvrig areal.

Det er omfattende behov for tiltak på drift og vedlikehold på de aller fleste gravplassanlegg og –bygg, og det arbeides kontinuerlig med forbedringstiltak og rutiner. Tilstandsanalyser på gravplassenes bygg og anlegg ferdigstilles i 2019 og skal gi retning for planene fra og med 2020. Når rehabilitering er gjennomført er det viktig med tilstrekkelig løpende vedlikehold for å sikre at gravplasser og –bygg ikke forfaller igjen og behovet er meldt til Bergen kommune. Det er gitt offentlig pålegg om vannmålere og tilbakeslagsventil på alle gravplasser. Prosjekt for installasjon av vannmålere pågår.

De siste årene har det vært gjennomført et omfattende prosjekt med rydding av graver og gravminner. Fra og med 2019 nedskaleres prosjektet og løses i løpende drift, innenfor eksisterende rammer.

Investeringsbudsjett 2019

Bergen kommune bevilger investeringsmidler til Bergen kirkelige fellesråd som rammebevilgninger. Tildelingen er delt i tre hovedposter; kirke, middelalderkirker og gravplass. Fellesrådet kan dermed selv prioritere bruk av midlene innenfor disse tre områdene, men må da også selvfølgelig ta ansvar for eventuelle merforbruk på enkeltprosjekter.

I byrådets budsjettforslag er rammebevilgningene fra 2019 videreført og justert med 3 %. I tillegg ligger det i inne bevilgning til ny nærkirke på Haukås med 10,25 millioner kroner, og opptrappingen på gravplassområdet fortsetter med nye 4 millioner kroner til delvis finansiering av behov beskrevet i gravferdsplanen.

Kirkebygg

Verdens klimautfordringer er noe vi som kirke også må ha et aktivt forhold til. Kirken i Bergen ønsker å ta sin del av ansvaret for å minke klimagassutslippene. I tillegg seg vi at det endrede klimaet gir oss utfordringer som vi må ta hensyn til, både på bygg og eiendom. Bergen kirkelige fellesråd har vedtatt en klimapolitikk for forvaltningen av kirkebyggene. Denne følger vi opp i årene som kommer gjennom blant annet:

- 1) Montering av styringsanlegg i kirkene for å optimalisere energiforbruket
- 2) Installering av bergvarme (vi søker blant annet om å få bruke bergvarme i Domkirken og Korskirken)
- 3) Vurdering av solceller på flere kirketak
- 4) Montering av luft-luft-varmepumper
- 5) Senkning av temperaturen i kirkerommene
- 6) Informasjonsarbeid for å få menighetene med på energisparetiltak
- 7) Montering av elbil-lader for å stimulere ansatte til å bruke elbil
- 8) Legge til rette for at alle ansatte kan sykle til jobb

Bergen kirkelige fellesråd har vedtatt å bli miljøtårnsertifisert. Dette vil også ha en innvirkning på videre arbeid med klimatiltak.

Middelalderkirker

	2020
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra kommunen)	18 200 000
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra staten)	1 800 000
Inndekning fra fond (rentekompensasjon)	400 000
Sum	20 400 000
Mariakirken rehabilitering	300 000
Domkirken/Korskirken rehabilitering	20 100 000
Sum	20 400 000

Prosjektene i Korskirken og Domkirken går sin gang.

Utvendig rehabilitering av Korskirken vil i hovedsak være ferdig ved utgangen av 2019, med unntak av dører, vinduer og kirkegård. Dørene og vinduene er planlagt rehabilitert i 2020. Når det gjelder Korskirkegården, er det en lang prosess med mange myndigheter som skal involveres (Byantikvar, Riksantikvar, Byggesak, Byantikvar, politi, Bymiljøetat (om trafikk), Bymiljøetat (om trær), Fylkesmannens kulturvernavdeling, Kirkens Bymisjon, Bergen domkirke menighetsråd m.fl.). Dermed vet vi ikke med sikkerhet når vi kan starte det fysiske arbeidet.

I 2020 starter vi opp arbeidet med utvendig rehabilitering av skipet i Domkirken (vegger og tak). Staten har begynt å bevilge penger til rehabilitering middelalderkirker og listeførte kirker, men vi vil dessverre neppe kunne få de midlene vi har håpet på i 2020. Staten gir 50-60 % tilskudd, men den totale potten er begrenset. Fra statsbudsjettet 2019 har vi søkt om 1,8 mil. kroner (maksimal sum 900 000 pr kirkebygg). Regler for hva vi kan søke om fra statsbudsjett 2020 er ikke satt enda.

I årene videre vil først Domkirken bli gjort ferdig utvendig, før oppstart av innvendig rehabilitering av Korskirken. Vi har kommet langt med prosjektering av innvendig rehabilitering av Korskirken, mens vi er i startgropen med tilsvarende arbeid i Domkirken. Det må de to neste årene brukes noe penger på Mariakirken til inngangen til sakristiet og kalkmaling.

Nye kirker

	2020
Haukås nærkirke	10 250 000
Investeringsmidler - nye kirker	11 700 000
Tilskudd fra menighet (orgelprosjekt Nygård)	1 250 000
Sum	23 200 000
Sædalen nærkirke, nytt kirkebygg	10 450 000
Haukås "nærkirke"	10 250 000
Orgelprosjekt	2 500 000
Sum	23 200 000

Her er det ikke lagt inn noen endringer i forhold til tidligere planer om de store prosjektene. I avgående byråds budsjettforslag er det lagt inn penger til nærkirke på Haukås. Senere i prosessene vil det bli laget nye og oppdaterte kalkyler for de ulike prosjektene. Dette kan skape behov for endringer.

Vi har et berettiget håp om at reguleringsplanen for Sædalen skal bli vedtatt i 2019. Da vil vi kunne starte arbeidet med arkitektkonkurranse i 2020. For Haukås er første steg å få laget reguleringsplan. Arbeidet med denne vil kunne starte i 2020.

Som oppfølging av fellesrådets vedtak om orgelpolitikk, har kirkevergen gjort avtale med Nygård menighetsråd om å starte et orgelprosjekt i Nygård, med et mål om at orglet ikke skal koste mer enn 2,5 mil. kroner. Avtalen er inngått under forutsetning av godkjenning i fellesrådets budsjettbehandling. Menigheten betaler 50% av prosjektkostnadene.

Rehabilitering kirkebygg (ikke middelalder)

	2020
Investeringsmidler - kirker	11 700 000
Fyllingsdalen tak - overførte midler fra 2019	19 000 000
Storetveit kirke - overført fra 2019	1 800 000
Åsane gamle kirke - overført fra 2019	200 000
Johanneskirken - overført fra 2019	1 000 000
Universell tilrettelegging - overført fra 2019	400 000
Inndekning fra fond (rentekompensasjon m.m.)	400 000
Sum	34 500 000
Rehabilitering kirker	31 100 000
Johanneskirken rehabilitering	7 000 000
Fyllingsdalen kirke, rehabilitering tak	19 000 000
St. Markus kirke, rehabilitering ihht tilstandsrapport (TG3)	1 200 000
Storetveit kirke - rehabilitering	1 800 000
Åsane gamle kirke - rehabilitering	200 000
Åsane kirke, nye kontorer og møterom	300 000
Søreide kirke, utvendig rehabilitering	500 000
Fridalen kirke, rehabilitering kirkerom	300 000
Slettebakken kirke, 50 års jubileum	300 000
Kirkedører	500 000
Ventilasjon rehabilitering/oppgradering	1 200 000
Ventilasjonsanlegg Fyllingsdalen	1 200 000
ENØK	1 000 000
SD-anlegg og varme, div. kirker	1 000 000
Universell utforming	1 100 000
HC-toalett Årstad, Løfteplattform Åsane m.m.	1 100 000
Reserve	100 000
Sum	34 500 000

Behovene for rehabilitering av kirkebyggene er stort, så utfordringen er å gjøre de rette prioriteringene. Kirkevergen følger opp tidligere vedtak og praksis med å sette av penger til faste poster – universell tilrettelegging, ENØK, ventilasjon. Nytt av året er at det også legges inn en fast post til rehabilitering av kirkedørene våre. Vi må komme opp på en god standard for disse, samtidig som det sørges for å legge til rette for jevnlig vedlikehold, slik at en klarer å beholde en god standard.

Johanneskirken

Johanneskirken har store behov – prosjektet vil til sammen koste nærmere 100 millioner kroner. Teknisk sett burde en starte med kirketårnet fordi lekkasjene der er størst, men da vil en først måtte samle nok penger til å fullføre dette (ca 30 millioner kroner). Vi har bestilt detaljprosjektering av hele rehabiliteringen, og vil i løpet av den prosessen bestemme om vi skal starte med sakristi og kor, eller om det skal samle nok penger til tårnet før det aktive prosjektet startes.

Fyllingsdalen kirke

Planen er å stenge kirken i juni 2020, for så å starte både takprosjektet og ventilasjonsprosjektet.

Dersom vi klarer å gjøre takprosjektet billigere enn 20 millioner kroner (=bevilgningen fra Bergen kommune i 2019), vil vi spørre kommunen om vi får lov til å bruke de resterende midlene til andre kirkeprosjekter, eller om vi må tilbakebetale mindreforbruket. Bli prosjektet

dyrere enn 20 millioner, vil dette måtte dekkes av rammetilskuddet på bekostning av andre prosjekter.

Det settes også av 1,2 millioner kroner til å lage nytt ventilasjonsanlegg i hele kirken. Anlegget er ferdig prosjektert og legges ut på offentlig anbud ved årsskiftet, for utførelse om sommeren når kirken likevel er stengt. I dag er det to ventilasjonsanlegg i kirken – ett som er gammelt og utslitt, og ett nytt midlertidig som måtte monteres for å senke radonnivået i kirken.

St. Markus kirke

Det er en svakhet i takkonstruksjonen og overgangen mellom tak og vegg som gjør at mye fuktighet kommer inn i kirkeveggene. Helst burde hele taket vært skiftet, men vi venter på et forslag til en rimeligere løsning der det legges nye beslag i overgangen tak/vegg og nye takrenner m.m., noe som gjør at vannet ikke kommer inn i veggene. Budsjettet er satt opp etter et grovt estimat.

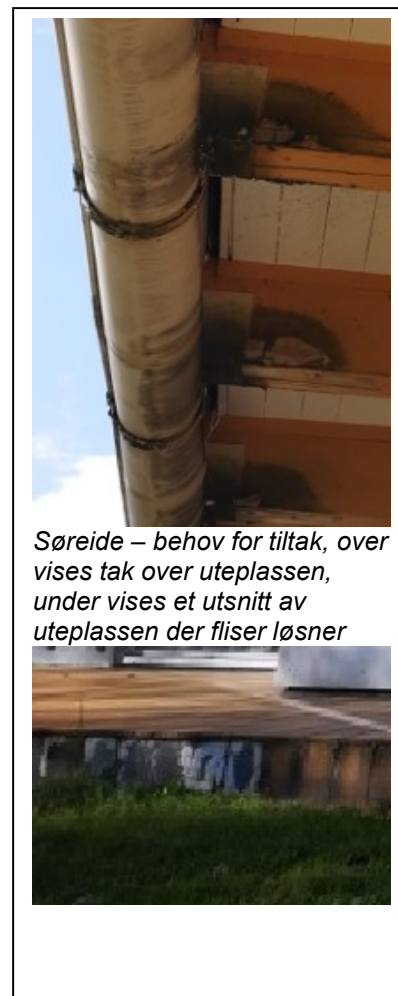
Søreide kirke

Søreide kirke har samme takplater som Fyllingsdalen kirke. I løpet av noen år vil en måtte skifte dette taket også, men vi tror vi kan utsette det noen år. Det er ikke meldt om noen lekkasjer fra taket i denne kirken. Det er imidlertid kommet frem andre ting gjennom tilstandsrapporten og befaring på stedet. Kirken har en utfordrende konstruksjon, der mye av bæringen står ubeskyttet.

- Kirken trenger å bli malt
- En del takrenner må skiftes
- En del bærekonstruksjoner som begynner å råtne må repareres
- Det må gjøres en tilpasning av klokketårnet – i dag lekker det inn vann mellom klokketårn og resten av våpenhuset / kirken
- Flisene på utsiden av kirken løsner til stadighet. En burde egentlig ta bort alle utvendige fliser og erstatte dem med skifer.
- Arkitekten vil gjerne at en også skal gjøre akustikktilpasninger i menighetssalen.

De to siste punktene er ikke planlagt for 2020.

Søreide – behov for tiltak, over vises tak over uteplassen, under vises et utsnitt av uteplassen der fliser løsner

Fridalen kirke

I Fridalen kirke regner en med at det kommer opp en ny altertavle sommeren 2020, betalt av menigheten. Fellesrådet bør da samtidig gjøre noen grep med sliping av gulv, maling av frontveggen, maling av orglet m.m. Utskifting av frontvinduet, for tilpasning til kunstverket, vil bli betalt av menighetsrådet. I løpet av kort tid må også stolene i kirkeskipet trekkes om eller fornyes. Hvem som skal betale for dette må avtales mellom fellesråd og menighetsråd.

Åsane gamle kirke

En tilstandsanalyse tilsa behov for en del mindre arbeid med blant annet utvendig maling. Det ble satt av penger på 2019-budsjettet, men vi fant det hensiktsmessig å utsette arbeidet til våren 2020. De avsatte pengene for prosjektet er derfor overført fra 2019 til 2020.

Storetveit kirke

I Storetveit kirke var det satt av penger i 2019 til innvendig rehabilitering av den ene kirkeveggen. Av ulike grunner er arbeidet utsatt til vinteren 2020. Pengene er derfor avsatt og overført fra 2019 til 2020. I tillegg til innvendig kalking av veggen, må vi gjør en del arbeid med utvendig drenering.

Åsane kirke – nye kontorer

I Åsane menighet blir det stadig flere ansatte, og kontorforholdene er for lengst sprengt. Budsjettmidlene er satt av til å kunne omgjøre areal innvendig i kirken til kontorer. Dersom dette ikke lar seg gjøre, vil vi måtte se på fremtidig utvidelse av kirken. En eventuell kirkeutvidelse vil være et større prosjekt som må inn i fremtidige økonomiplaner.

Slettebakken kirke

BKF har tradisjon for å sette av 300 000 kroner til fysiske tiltak når en kirke fyller hele 50 eller 100 år. Slettebakken menighetsråd har gitt innspill til bruken av pengene, videre planlegging vil skje utover høsten/vinteren.

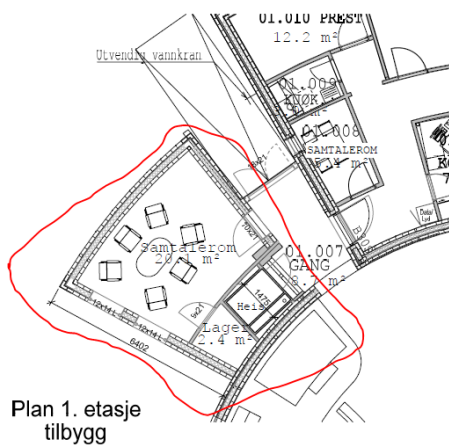
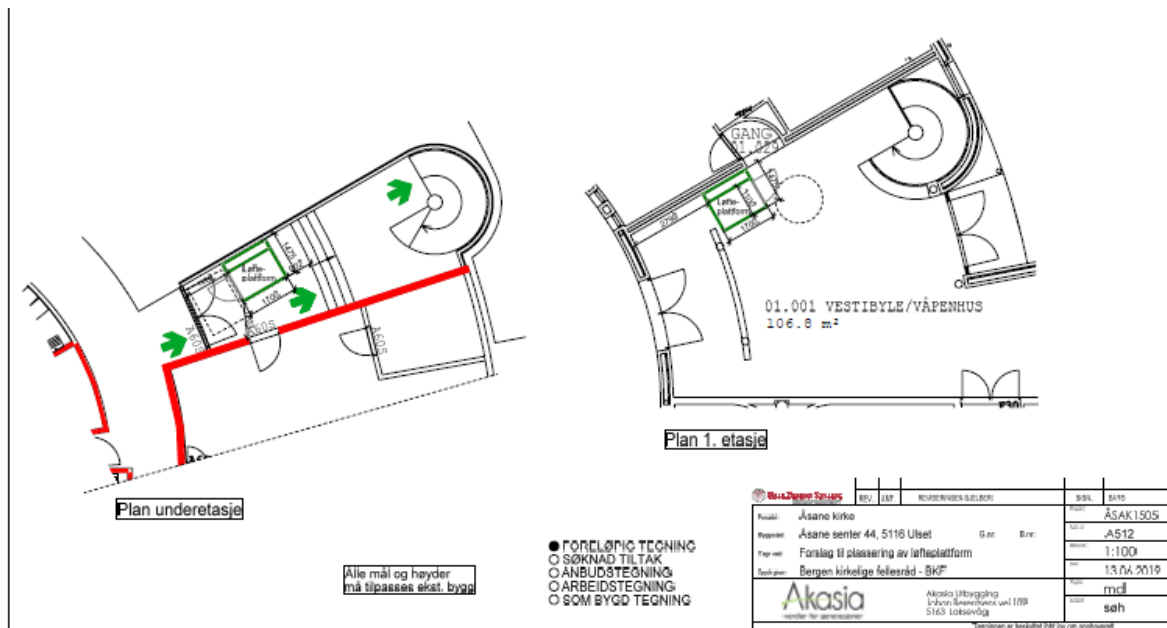
Kirkedører

I kirkene i Bergen finnes mange vakre bevaringsverdige dører. Vedlikeholdet er utfordrende, ikke minst på grunn av det fuktige klimaet vi har. Vi foreslår i langtidsplanen å sette av 500 000 kroner hvert år. I 2020 må vi fullføre de siste dørene på Johanneskirken, dessuten må ytterdøren i Salhus skiftes. En dør i Fridalen må også skiftes og snekkerne holder for tiden på med dørene i Korskirken. Det er noen dårlige dører i St. Jakob kirke og Domkirken. (Det finnes flere kilder til finansiering av prosjektet)

Universell tilrettelegging

Midler til rampe i Sandvikskirken er bevilget. Neste prosjekt, som tenkes utført i vinter, er HC-toalett i Årstad kirke. Det er ferdig prosjektert og godkjent.

I Domkirken vil vi lage midlertidig rampe finansiert i middelalderkirke-prosjektet. Neste prosjekt som foreslås er løfteplattform i Åsane kirke, mellom hovedetasjen og Torgstuen i underetasjen. Kirkevergen har jobbet sammen med menigheten om dette, men prosjektering er ikke fullført. Det er også kommet forslag om å bygge et utbygg på kirken med plass til heis og kontorer i stedet for innvendig løfteplattform. Endelig løsning er ikke bestemt. (figurene under viser innvendig løfteplattform øverst og utvendig tilbygg med heis nederst). Vi jobber også med prosjektering av et tredje alternativ, med bygging av ny trapp og løfteplattform.

Alternativ løsning Åsane, med tilbygg som gir møterom eller kontor og heis i hovedetasjen, og lager i underetasjen. Utfordringen med løfteplattformen er blant annet at den tar litt for mye plass i gangen i underetasjen. I tillegg vil vi få noen utfordringer med varmekablene i gulvet i våpenhuset i hovedetasjen.

Gravplass

	2020
Investeringsmidler - rammetilskudd	33 100 000
Investeringsmidler - fra fond	29 300 000
SUM	62 400 000
Bygg og krematorium	8 500 000
Møllendal krematorium, samt BKF's bårerom	3 500 000
Solheim kapell - rehabilitering	5 000 000
Anlegg	49 900 000
Nyanlegg og utvidelser	
Antveit gravplass	26 000 000
Kalkyle og forprosjekt gravplasser	1 000 000
Fyllingsdalen gravplass - utvidelse	
Fyllingsdalen gravplass - nytt minnesmerke	
Loddefjord gravplass - ny navnet minnelund	
Navnet minnelund	4 000 000
Møllendal inkl anonym minnelund	
Rehabilitering gravplasser - tilrettelagte graver	17 100 000
Fana kirkegård	
Inngangsparti Nygård kirkegård	
Gravfelt Mjeldheim gravplass	
Gravfelt Loddefjord gravplass	
Gjerder Møllendal gravplass, avd. Grønnevikken	
VA-anlegg Møllendal gravplass, avd. Haukeland	
Andre tiltak	
Port (Minst en pr år)	400 000
Universell utforming	400 000
Bevaringsplan og rehabilitering gravminner	1 000 000
Finansiering knyttet til kjøp av nytt areal Åsane og Øvsttun	4 000 000
SUM	62 400 000

Bygg og krematorium*Møllendal krematorium*

Ovnene på Møllendal krematorium skal gjennom en omfattende rehabilitering. Brennsteinen i begge ovnene skal mures om og den ene ovnen skal bygges om til å kunne ta imot større kister enn det som er mulig i dag. Dette er nødvendig for driften og for å kunne tilby kremasjon for alle.

Solheim kapell

Solheim kapell er et viktig signalbygg for byen og både kapellet og muren langs Fjøsangerveien skal rehabiliteres. Arbeidet starter i 2020 og vil fortsette i 2021.

Anlegg*Forprosjekt*

Det blir gjennomført forprosjekt av utvidelsen av Fyllingsdalen gravplass, samt nytt minnesmerke i navnet minnelund i Fyllingsdalen. Videre vil en starte forprosjekt på navnet minnelund på Loddefjord gravplass.

Antveit gravplass

Av utførende oppgaver er det Antveit gravplass som er størst, og det aller meste av arbeidet med gravplassen skal være ferdig i 2020 (prosjektet er presentert for fellesrådet 20.02.19, BKF-sak 17/19).

Antveit gravplass - planskisse

Antveit gravplass – november 2019

Rehabilitering gravplass – tilrettelagte graver

Gravplassbudsjettet har en viktig post kalt rehabilitering gravplass – tilrettelagte graver. I denne posten er det planlagt rehabilitering av en stor del av Fana kirkegård.

På Nygård kirkegård planlegger vi nytt inngangsparti, lagerplass og to gravfelt.

Nygård kirkegård – inngang fra Nygårdsvikveien

Videre må det rehabiliteres gravfelt både på Mjeldheim og Loddefjord gravplasser. Det planlegges også større arbeider på Møllendal gravplass, både rehabilitering gjerder på avdeling Grønneviken og rehabilitering av VA – anlegg inkludert vannposter på avdeling Haukeland. De tiltakene som ikke er mulig å få utført innenfor rammen vil bli kalkulert for utføring i 2021.

Navnet minnelund

Det skal anlegges navnet minnelund på Møllendal gravplass i 2020 og arbeidet med utforming av denne er allerede påbegynt.

Andre tiltak

Arbeidet med bevaringsplanen må komme i godt gjenge, det samme gjelder løsninger for porter på gravplassene. Posten for universell utforming blir tatt med i et av de ovenstående prosjektene.

Prosjekter som er under utredning er en skadet mur på Møllendal gravplass og rehabilitering av støyskjerm på Loddefjord gravplass, det er uklart om det vil bli rom for disse tiltakene i budsjettet for 2020.

2020 er siste år med på finansiering av gravplassareal på Øvstun og i Åsane i 2012.

Kirkelig virksomhet og administrasjon

Som beskrevet tidligere i saken er det et stort behov for oppgradering av infrastruktur knyttet til datalinjer til kirker og menighetskontor. Ved årsskiftet vil BKF har cirka 1 millioner kroner tilgjengelig på investeringsfond som foreslås benyttet til formålet.

Vedlegg:

Driftsbudsjett 2020 til FR

19_01438-8 Partsbrev - Budsjett for kontrollarbeidet i Bergen Kirkelige Fellesråd 2020
241613_1_1

19_01438-8 Talldel budsjettforslag 2020 kontrollutvalget i BKF 241614_1_1

Brev fra kontrollutvalget til BKF 01.12.19

Samlefil innspill menighetene

Innspill fra menighetsråd

Innspill fra menighetsråd stillinger

Saksorientering

Det vises til protokoll fra AU 26.11.19 sak 81/19 og vedtaket:
BKF arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar driftsbudsjett for 2020, med en total utgiftsramme på 238,4 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene pr virksomhetsområde slik det er presentert i fremlagt budsjettoppstilling.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar investeringsbudsjettet for 2020, med en total utgiftsramme på 141,5 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene Gravplass, Middelalderkirker, Rehabilitering kirkebygg, Nyinvesteringer kirke og Kirkelig virksomhet og administrasjon.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar budsjettet under forutsetning av at Bystyret vedtar budsjettet slik dette er fremlagt i Byrådets budsjettinnstilling.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Sekretariat for kontrollutvalet

Bergen kirkelige fellesråd

Vår sakshandsamar: Roald Breistein

Dykkar ref.:
Vår ref: 2017/76
Vår dato: 17.09.2019

Partsbrev - Budsjett for kontrollarbeidet i Bergen Kirkelige Fellesråd 2020

Vedlagt følger partsbrev fra sak PS 31/19 Budsjett for kontrollarbeidet i Bergen kirkelig fellesråd for 2020 etter møte i kontrollutvalget 10.09.2019 der det ble gjort slik vedtak:

1. *Kontrollutvalget vedtar forslag til budsjett inkludert endringer som blir gjort i møtet.*
2. *Budsjettforslaget sendes Fellesrådet for videre behandling.*

Påskrift fra sekretariatet:

I regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd § 7 står det bl.a. dette:

«Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for sitt arbeid. Dette forslaget følger kirkevergens innstilling til budsjett til Fellesrådet.»

Med helsing

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Kopi til:
Kirkevergen
Økonomisjef
Utvalgsleder

Arkivsak: 151
 Arkivnr: 2017/76-28
 Saksbehandler: Roald Breistein

Saksfremstilling

Saksgang

Utvalg	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	31/19	10.09.2019

Budsjett for kontrollarbeidet i Bergen Kirkelige Fellesråd 2020

Bakgrunn for saken:

Forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke § 4 inneholder bestemmelser om budsjettarbeidet der det bl.a. står dette i § 4-1:

«Kirkelig fellesråd, og menighetsråd i ettsoknskommuner, skal hvert år fremme et samlet forslag til kommunen om bevilgninger over kommunens budsjett til den kirkelige virksomhet i kommunen, samt forslag til bevilgninger i økonomiplanperioden.»

I vedtatte regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelig fellesråd § 7 står det bl.a. dette:

«Fellesrådet skal sørge for at kontrollutvalget har de ressurser som svarer til de oppgaver utvalget skal utføre, herunder sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.»

«Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for sitt arbeid. Dette forslaget følger kirkevergens innstilling til budsjett til Fellesrådet.»

Det går frem av rutiner som gjelder norske kommuner, jf. «Veiledning for regnskapsrapporteringen i KOSTRA» bl.a. dette når det gjelder Kontroll og revisjon:

«Utgifter og inntekter knyttet til kommunens kontrollutvalg etter kommuneloven § 77 og revisjon etter kommuneloven § 78. Herunder møtegodtgjørelser og andre utgifter knyttet til møteavvikling i kontrollutvalget, utgifter knyttet til kontrollutvalgsekretariatet, og utgifter knyttet til regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Funksjonen omfatter ikke administrative internkontrollsystemer som er underlagt administrasjonssjefen.»

Overført til kontrollutvalget i BKF betyr dette at budsjettforslaget bl.a. må inneholde kostnader til regnskapsrevisjon (både for BKF og menighetene), eventuelt forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, sekretariats tjenester, møtegodtgjørelse, reisekostnader, kurs/konferanser osv.

Drøfting:

På bakgrunn av det som går frem over har kontrollutvalget ansvar for å utarbeide budsjettforslag for kontrollarbeidet i BKF. Det som er spesielt med kontrollarbeidet er at det er kirkevergen og hans

administrasjonen som blir revidert. Således skal kontrollutvalget innstille direkte overfor BKF sine styrende organ – i siste instans Fellesrådet.

For revisjonstjenestene er det tatt utgangspunkt i avtale som ble inngått med Deloitte AS med virkning fra 1.7.2018. Avtalen inneholder slike elementer:

- En fastpris for regnskapsrevisjon for Bergen kirkelige fellesråd som dekker alle kostnader, jf. regler for kontrollutvalget §§ 2 og 4.
- En fastpris for regnskapsrevisjon av menighetene og Bønes menighets barnehage som dekker alle kostnader, jf. regler for kontrollutvalget §§ 2 og 4.
- Timepris for eventuell bestilling av forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og andre timebaserte utredninger, jf. regler for kontrollutvalget §§ 5 og 6.

Med en slik avtale er det forutsigbart hva kostnadene til regnskaperevisjonen vil utgjøre totalt for 2020. Det går frem av budsjettforslaget at kostnader til revisor utgjør en betydelig del av totalbudsjettet

Når det gjelder kostnader til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll vil det avhenge av hvor mye kontrollutvalget ønsker å bestille i løpet av året. Her er det tatt utgangspunkt i 350 timer pr. år, noe som er normalt forbruk i kontrollutvalg i mange av de kommunene vi er sekretariat for. Det er også lagt inn konsumprisøkning i tråd med inngått avtale.

I regler for kontrollutvalget i BKF § 5 står det bl.a. følgende:

«Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at Fellesrådet er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av Fellesrådet selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av BKF's virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.»

Dette betyr at en slik prosess må gjennomføres i løpet av 2020. Det normale er at kontrollutvalget ber revisor om å bistå seg i dette arbeidet. Det vil medføre at utvalget må bruke noe av rammen i budsjettet til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for å få gjennomført planarbeidet, noe som igjen vil føre til mindre aktivitet innen forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll dette året.

Det er også vanlig at medlemmene i kontrollutvalget deltar på folkevalgtopplæring spesielt innrettet mot arbeidet i kontrollutvalget i starten av det første året i ny valgperiode. Sekretariat for kontrollutvalget har planlagt en slik samling i februar 2020 og det er lagt inn kostnader som kan dekke dette.

Videre er det lagt til grunn at det blir avholdt 5 møter i kontrollutvalget i 2020, 3 på våren og 2 på høsten. Ellers er det lagt inn møtegodtgjørelse, kostnader til at medlemmene i kontrollutvalget kan delta på en nasjonal faglig kontrollkonferanse, reisekostnader, servering på utvalgsmøtene og en diverse post.

Det er også lagt inn forslag om et beløp til ekstra tiltaksmidler. Dette er midler som er tenkt til ev. ad-hoc oppgaver, f.eks. øvrig forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og utredninger, som måtte komme underveis i året. Bakgrunnen for slike ekstra oppgaver kan f.eks. være medieoppslag eller bestillinger fra Fellesrådet som ikke står i godkjent plan.

Pris for tjenestene sekretariatet gjør for kontrollutvalget er konsumprisregulert og lagt inn i budsjettet i tråd med avtale mellom BKF og Hordaland fylkeskommune.

Konklusjon:

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget vedtar forslag til budsjett inkludert endringer som blir gjort i møtet.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til budsjett inkludert endringer som blir gjort i møtet.
2. Budsjettforslaget sendes Fellesrådet for videre behandling.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 10.09.2019

Behandling i møtet:

Sekretariatet presenterte forslag til budsjett for kontrollarbeidet i BKF for 2020 og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til budsjett inkludert endringer som blir gjort i møtet.
2. Budsjettforslaget sendes Fellesrådet for videre behandling.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg

- 1 Talldel budsjettforslag 2020 kontrollutvalget i BKF

Budsjettforslag for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd for 2020

Konto	Tekst	Vedtatt budsjett 2018	Vedtatt budsjett 2019	Regnskap pr. 16.08.2019	Budsjett 2020	Merknad
3080	Møtegodtgjersle	kr 33 708	kr 34 878	kr 17 400	kr 35 949	
3099	Arbeidsgiveravgift		kr 4 000	kr 2 453	kr 5 069	
	Diverse	kr 5 000	kr 5 000		kr 5 000	
3124	Servering på møtene	kr 5 000	kr 5 000	kr 125	kr 5 000	
3151	Kursavgifter/oppholdsutg v/kurs	kr 15 000	kr 15 000		kr 15 000	
3151	Folkevalgtoppl. for kontrollutvalget	kr 15 000	kr -		kr 20 000	Første år i valgperioden
	Skyss og kostgodtgj generelt	kr 5 000	kr 5 000		kr 5 000	
3275	Revisjonshonorar BKF	kr 500 800	kr 680 000	kr 358 765	kr 692 920	I tråd med kontrakt med Deloitte
3275	Revisjonshonorar menighetene mv.		kr 190 000		kr 193 610	I tråd med kontrakt med Deloitte
3271	Kjøp av sekretariatstjenester	kr 180 000	kr 185 000	kr 47 175	kr 190 000	I tråd med avtale med HFK
3271	Konkurransesutsetting av revisjon	kr 40 500	kr -		kr -	
3275	Ekstra tiltaksmidler		kr 30 000		kr 30 000	Til ad-hoc oppgaver
	Delsum	kr 800 008	kr 1 153 878	kr 425 918	kr 1 197 548	
	Meirverdiavgift	kr 289 500	kr 277 000		kr 287 383	
	Moms-kompensasjon	kr -289 500	kr -277 000		kr -287 383	
	Total budsjetttramme	kr 800 008	kr 1 153 878	kr 425 918	kr 1 197 548	

Til
Bergen kirkelige fellesråd
v/ leder og kirkeverge.

Bergen 2. des. 2019

KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT FOR 2020.

Via telefon og mail har vi fått melding om at BKF's Arbeidsutvalg (AU) har i sitt budsjettforslag for 2020 redusert Kontrollutvalgets budsjett med kr 400.000,-.

Det er flere ting som kunne sies om dette både om rolleforståelse m.m og konsekvenser. Vi konsentrerer oss om det siste.

Skulle fellesrådet vedta en slik reduksjon, vil det ha dramatiske konsekvenser for Kontrollutvalgets arbeid og vedtektsfastsatte oppdrag. Det ville faktisk da ikke en gang være midler til å gjennomføre pålagt regnskapsrevisjon, og slett ikke det opplegg og planarbeid som er vedtatt og etterlyst av fellesrådet.

Vi kan ikke se at AU har vurdert konsekvensene av Kontrollutvalgets nøkterne budsjett for å utføre oppdraget i henhold til vedtektene og godkjent opplegg.

Vi tør be om at AUs forslag blir trukket tilbake og Kontrollutvalgets nøkterne forslag blir lagt til grunn for budsjettet.

Vi ber om at Kontrollutvalgets leder (som ikke lenger er medlem i det nye fellesrådet), får talerett under behandlingen av budsjettet.

Gjør oppmerksom på at alle kontrollutvalgets medlemmer og første vara har bekreftet tilslutning til denne tilbakemeldingen.

Vennlig hilsen

BKF's kontrollutvalg

Karl Johan Hallaråker
Leder

Kopi til Kontrollutvalgets medlemmer og sekretariat.

SAMLEFIL INNSPILL FRA MENIGHETSRÅD TIL BUDSJETT 2020 OG ØKONOMIPLAN 2020-2024

Arna menighetsråd:

Luftfukter til orgelet er frå 80-talet(?) og stopper heile tida og krevjar tilsyn av fagfolk. I tillegg er det svært mykje støv når den går.

Ytterdøra til prestesakristiet er morken, vasstrukken og i oppløysing; bør skiftast ut.

Alarmanlegget i kyrkja frå 90-talet må bytast ut. Alarmselskapet seier at anlegget er for gammalt til at det fungerer som det skal. Dette skaper mykje ekstra arbeid.

Inngangskontroll i kyrkja, ønskje om adgangskort i plassen for nøklar. For å få økt sikkerhet ved bruken av kyrkja i høve faste aktivitetar og utleige.

Lyssetting i skjult himling i kyrkjerom, frå 1965. Lysrøyr må fases ut og erstattast av LED-lys. Vanskeleg å kome til, varmt og mykje støv.

Vatnlekkasje i kyrkjerom og prestesakristi når det regner mykje. Det kjem inn vatn under det bakre vindaugget på sørsida, over preikestolen og i nova på sørveggen i prestesakristiet. Etter kalking av kyrkjerommet i 2015 har det vært lett å sjå kor vatnet har runne.

Reparasjon av skifertak på kyrkja. Taket var nytt i 1965. Stendig fleire skiferplater må skiftast ut av di dei fell ned, eller er lause. Lekter/ fester er nok knekte.

Kyrkjestova i Arna. Behov for måling utvendig. ENØK-tiltak: Skifte ut/ isolere etlags blyglas-vindauge, blåser nesten rett inn. Innartak/ himling er ikkje isolert.

Takvam kapell, utvendig treng bygget vedlikehald. Det er ønskjeleg å halde ytterveggene fri for grønske, då held malinga og kledninga lenger.

Parkeringsplass. Ny oppmerking av plassane, malinga er nesten ikkje synleg mange stader.

Diakon. Skulle stått øvst på lista, men soknerådet har enno ikkje utarbeidet ein søknad med grunngjeving av behovet.

Bergen domkirke menighetsråd:

031/19   Innspill til BKF sitt budsjett 2020 og økonomiplan 2021-2024

- *Orgel i Nykirken- orgelet er dårlig stand og i tillegg det er for langt vekte fra det som skjer i kirkerommet*
- *Messehakel til Domkirken og Johanneskirken – messehaklene er utslitt (menighetsrådet mener at det er BKF sin oppgave å sørge for messehakler i kirkene)*
- *Midler til renovering og utsmykning i Domkirken – som byens domkirken trenger kirken en oppgradering og utsmykning innvendig*
- *Oppgradering av kjelleren i Nykirken – Nykirken har unike kjellerrom; Erkebisppegården og teatersalen. I midlertid er kjelleren som helhet i så dårlig forfatning at rommene står mye ubrukt. Hele kjelleren trenger en oppgradering, men spesielt trengs oppgradering av ventilasjon, kjøkken og toalett.*
- *Økte kirketjener ressurser til å holde kirken åpen på dagtid i ukedagene - vi leser verdi- og mådokumentet 2017-2018 fra Bergen kirkelige fellesråd, der det blant annet gis uttrykk for at: «Kirkebyggene skal fylles med innhold syv dager i uken, gjennom et mangfold av aktiviteter for alle aldersgrupper.» Med den bemanningen menigheten har i dag kan en til nød klare å holde kirken åpen en dag i uke.*
- *Toalett i tilknytning til sideskipet i Domkirken.*

Byens sentrums kirker bør kunne tilby innbyggerne og tilreisende muligheter til å komme inn i kirkene alle dager i uken»

Vedtak:

Bergen domkirke menighetsråd oversender samme budsjettinnspill i år som for 2018

Birkeland menighetsråd:

Birkeland menighetsråd har i sitt møte de 11. juni behandlet saken om budsjettinnspill til BKF.

I samme møte ble det også behandlet en søknad fra kantor Asbjørn Snilstveit om vedlikehold av orgelet i Birkeland kirke. Det ble besluttet at søknaden videresendes sammen med dette innspillet. Her foreligger det en god beskrivelse av behovet.

For øvrig ønsker menighetsrådet å spille inn følgende:

Stillinger:

- Birkeland kirke har behov for mer enn 50 % kirketjenerstilling fordi det er en stor menighet med mye aktivitet. Dette behovet vil være spesielt synlig når det nye tilbygget står klart. Fast kirketjener trengs mye i ukedagene og menigheten har god muligheter for å bruke helgekirketjenere på kveld og helg. Vikarbudsjettet kan med fordel økes.

Birkeland tilbygg og uteområde:

- Tilbygg til kirken er allerede inne på budsjettet og det er et ønske om tilstrekkelig midler tilrettelegging av uteområdet. Dersom dette tar mye lenger tid kan det allerede nå legges en plan for deles av området slik at det. Vi ønsker muligheten for å se om det kan gjøres forberedende tiltak nå som kan få området til å se bedre ut, mens vi venter på et nytt tilbygg. Også området rundt villaen og baksiden av murhuset kan med fordel ettersees. Dette er omgivelser for gravfølger og brudepar.

I murhuset er det for få kontorplasser, dårlige datalinjer, manglende møterom og lager. Hvis tilbygget utsettes ytterligere kan bør det investeres i tiltak for å bedre situasjonen i murhuset.

Birkeland kirke:

- Enøk-tiltak for å sikre varmetap i Birkeland kirke. Isolering av gulv i kirkerommet. Tette gulvlister.
- Ovnene under kirkebenkene lager mye støy når metallet i dem varmes opp. De er dessuten svært dyre i drift.
- Lyset i kor er bra etter tiltak, men spotter på sidene bør byttes ut med LED-lys, eller nyere lamper. Disse går ofte og det er kostbart å skifte pga. behov lift.
- Det er generelt gammelt elektrisk anlegg i kirken noe som kan føre til feil og mangler.

- Viften på veggen i dåpssakristiet trenger en lukke-mekanisme, slik at det ikke blåser inn når den ikke er i bruk. Det blir et stort varmetap der når det er kaldt og litt nordavind (stort sett hele vinteren).
- Det er fra flere hold meldt inn behov for hjertestarter i kirken samt opplæring for å kunne bruke denne.
- Reparasjon av orgel jfr søknad fra Asbjørn Snilstveit.
- Fornyelse av kirketekstiler: hvit alterduk og messehagel.
- Midler til oppdatering av lydanlegg i Birkeland kirke.

Lokalmiljø:

Bergen kommune etablerte Mo-senter (mottakssenter for rusavhengige) på Nesttun for noen år siden. Birkeland menighet har siden oppstart vært positive og har ønsket å bidra til et godt naboskap på Nesttun. Vi har blant annet Konserten for et varmere Nesttun hver høst der band fra Mo-senteret bidrar. Dette er fortsatt en holdning som skal prege menigheten. Når vi melder dette inn i budsjettinnspillet er det fordi vi opplever en økning i innbrudd, både i kirken, på menighetshuset og i menighetshuset. Vi har hatt flere tyveri av datautstyr, samt ødeleggelse. Vi tenker det kan være nyttig å synliggjøre økte kostnader til vakthold og opprydding.

Birkeland menighetshus:

Birkeland menighetsråd har store kostnader til drift av menighetshuset. Huset er gammelt og det er behov for reparasjoner og vedlikehold. Menighetshuset er et svært viktig samlingssted for et voksende ungdomsarbeid. Her er det speidergrupper med mer enn 100 medlemmer, ukentlige kor og en åpen nattkafe annenhver fredag, som er det eneste tilbud til ungdom i området. Menighetshuset fungerer også som et kulturhus med nabokafe og samlinger for voksne i alle aldre.

Dersom arbeidet med tilbygg drar ut i tid tapper dette egenkapitalen for menighetshuset fordi det er behov for større reparasjoner.

Lang langtidspan:

I 2028 er det 150-årsjubileum for Birkeland kirke. I den anledning ville det vært interessant å vurdere noen endringer i interiør. Den siste ombyggingen av Birkeland kirke var i 1960-61. Da ble det lagt nytt innvendig tak, som i dag har blitt mørkt. I koret ble taket åpnet slik at takstolene ble synlige. Det har både en estetisk side ettersom himlingen over alteret ble fjernet, og en økonomisk side da det fører til varmetap.

Biskopshavn menighetsråd:

Budsjett 2020 og økonomiplan 2021 – 2024

1. Punkterte vinduer i Småsalen og Ungdomssalen. Her har glassmester vært tilstede og BKF har trolig fått en pris på jobben.

Venter på gjennomføring.

2. Puter i kirkebenkene. Putene er helt nedslitte.
3. Løper i kirkerommet. Slitt med rifter og ujevne fargenyanser.
4. Toaletter tilhørende kirkerom og storsal. Toalettene er fra kirken var ny. Rommene trenger oppgradering.
5. Kirkesakristi/kirkekjøkken trenger en oppgradering.
6. Slitte gulvbelegg i Storsal, Småsal, kjøkken og ungdomssal.
Kanskje dette bør ses i sammenheng med utvidelse av Storsalen..
7. Parkeringsplasser i nedre del av kirkehagen.
8. Hovedtaket på kirken skal skiftes. Det er sikret med midlertidige løsninger.

Eidsvåg menighetsråd:

EIDSVÅG MENIGHET - Innspill til langtidsbudsjett 2020 -2024

Renovering av toaletter – Toaletter for damer/herrer. Gulvet er (fliser) slitt og har småskader flere steder. Murvegger sprukket flere steder og til dels groper i muren. Innredningen har skader flere steder. Toalettdører vanskelig å lukke/låse. Brune tredører som bryter med øvrig stil i området.

Pauserom for staben. Staben har i dag pause på ulike steder, alt etter hvor det er ledig. Personalet har behov for å ha pause i et rom hvor det ikke er gjennomgangstrafikk i forhold til andre aktiviteter som er i kirken. Personalrommet er tenkt som et kombinert pause og møte rom.

Gjennomgang av elektrisk anlegg i kjelleren. Vi har sendt dette inn i Lydia for å få en gjennomgang og en sikkerhetsrapport.

Renovering av altering, lesepult, og prekestol tilbake til original standard.

Bedre nettilgang i hele kirken. Dårlig nettilgang i deler av kirken.

Skifte belegg i kontorfløy. Belegget er av den gamle typen. Det er mørkt og slitt.

Minikjøkken i kontorfløy der hvor det i dag er et lite bøttekort. Dette er praktisk for staden å ha de dagene kjøkken er utleid.

Fana menighetsråd:

- Heve/senkepult til kontorene i Ytrebygda
- Brannmagneter på dørene i Ytrebygda kirke
- Heller rundt Fana kirke særlig på fylkesvei-siden
- Avtrekksvifte over komfyren i lokalene i Åpen barnehage
- Salmebokstativ i Fana kirke
- Oppdaterte prosjektorer i alle lokalene
- Nye mygger- hver prest sin bøyle.

Fridalen menighetsråd:

INNSPILL TIL BKF's BUDSJETT FOR 2020 OG ØKONOMIPLAN 2021 – 2024

1. Utsmykking av kirkerommet.

Fridalen menighetsråd arbeider med å få på plass en utsmykking – ny altertavle – i kirken. Det har vært foretatt konkurranse blant kunstnere, og et utkast er valgt. Det har også vært flere befaringer sammen med fungerende biskop og representanter fra BKF.

For at denne altertavlen skal kunne bli godkjent, vil det trenges en del endringer særlig i korpartiet i kirken for at helheten skal bli bra.

Etter innspill fra fungerende biskop og representanter fra BKF søker derfor Fridalen menighetsråd om at følgende blir tatt inn i BKF's budsjett for 2020:

- Maling av kirkerommet, evt. kun veggene i korpartiet.
- Sliping av gulv eller nytt gulv da gulvsliper mente det at nåværende er av dårlig kvalitet, fliser seg opp og ikke kan slipes særlig mer. Kirkebyggsjef Arne Tveit vil undersøke pris, og kirkearkitekt Siri Øijord Haugan vil finne rett farge.
- Maling av orgel. Dette har fra tidligere bispevisitas vært et eksplisitt ønske fra biskop, og vil kunne gi en bedre ro i korpartiet. Kirkebyggsjef Arne Tveit undersøker pris.
- Ny dør til sakristiet i stil med dørene inn til kirkerommet og menighetssalen. Døren vil tegnes av Siri Øijord Haugan.
- Lyskastere - nåværende er gamle og utdatert. Det er nødvendig med bedre belysning i korområdet. Lyset må kunne styres/justeres slik at man får belyst ønskede elementer som bl.a. altertavle.
- Løper og stoltrekk er utslitt og trenger å skiftes; Stolene i sin helhet eller omtrekking. Fargevalg bør tilpasses den nye kunsten.

2. Økning av stillingsstørrelse for kontor.

Dette er oppfølging av tidligere innmeldt ønske og behov. Kantorstillingen i Fridalen er på 60%. I tillegg har kontor 20% stilling som frivillighetskoordinator, noe som blir benyttet til utstrakt kontakt med og oppfølging av gudstjenestemedarbeidere og foreldre/ledere i barne- og ungdomsarbeidet. Innføringen av TID som registreringsverktøy har aktualisert saken på nytt, fordi det viser seg at de kirkemusikalske oppgavene i Fridalen langt overstiger 60% stilling. Vi viser derfor til tidligere tilsendt dokumentasjon og fornyer søknad om at stillingen som kontor i Fridalen økes til 80%.

Fyllingsdalen menighetsråd:

Fyllingsdalen menighetsråd vedtok i dag følgende innspill til budsjett:

Fyllingsdalen menighetsråd takker for muligheten til å komme med budsjettinnspill. De neste årene vil være spesielle for menigheten grunnet reparasjon og stenging av kirken. I den forbindelse vil vi peke på muligheten til å gå gjennom behovet for flere mindre oppgradering av rom og interiør, gjerne med en befarings. Eksempler på aktuelle ting er kjøkken i sakristi, dusj for ansatte og hjertestarter. Vi vil også igjen løfte frem behovet for en diakonstilling i Fyllingsdalen.

Laksevåg menighetsråd:

Laksevåg MR ønsker oppgradering av inngangspartiet.

Det er mørkt og kaldt i våpenhuset, spesielt vinterhalvåret.

Det er trekk når alle dørene står åpne og kirkevertene må stå med ytterklær.

Kan det evt installeres varmpumper eller vifteovner?

Det er vanskelig å få ut kisten etter seremoni i kirken, da pårørende bærer kisten, utgangsdør fra inngang til yttergang er for smal.

En mikrofon/høytaler slik at vi hører kirkeklokkene inne i kirkerommet.

Rampe til barnevogner ved inngangen til menighetssal/kirkestue.

Viktig for foreldre som skal på babysang, de bruker den inngangen.

Kirketekstilene er slitte og stygge.

Landås menighetsråd:

Landås menighet vedtar følgende innspill

1. Sykkel og el-sykkelparkering med mulighet for overbygging for elsykler
2. Oppgradering av lokalene i kjeller under menighetssalen, med et særlig blikk på ventilasjon og lyd
3. Utgang fra menighetssalen og ut til en platting rett utenfor
4. Nytt gulv i menighetssalen

Dette er i hovedsak en videreføring av prioriteringslisten fra sak 045/18, med et overbygging av overbygging for elsykler som tillegg. Elbil-lader er tatt ut av planen da denne er realisert.

Loddefjord menighetsråd:

BUDSJETTINNSPILL 2019 FRA LODDEFJORD MENIGHET

Loddefjord menighetsråd fremmer disse sakene til innspill til budsjett 2020 og økonomiplan 2021-2024:

1. Utvidelse av kirkebygg mot nord med et tilbygg som er tilnærmet likt tilbygget mot sør.
2. Oppgradering av uteområdet rundt hele kirken og menighetshuset.
3. Flere parkeringsplasser for besøkende til kirken. Dette er påtrengende ved mange folk tilstede i kirken ved gravferdsseremonier, enkelte gudstjenester og vigselsseremonier.
4. Utretting av den skarpe svingen på veg ned mot gravplassen.

Sak 42/19

Innspill til budsjett 2020 og økonomiplan 2021-2024

Flere parkeringsplasser for besøkende til kirken ved seremonier er sterkt ønskelig. Etter at den ene av parkeringsplassene ved innkjørselen til Loddefjord menighetshus i sommer ble reservert til elektriske biler tilhørende Helseetaten, er behovet for parkeringsplasser merkbart.

Vedtak:

Loddefjord sender et revidert brev (innspill) til kirkevergen og føyer til et punkt om parkeringsforholdene ved kirke og menighetshus.

Løvtakksiden menighetsråd:

Forord

-
- ❖ Løvtakksiden menighet sitt innspill til økonomiplan 2021 - 2024 er bygget på de premisser som er gitt av Bergen Kirkelig Fellesråd, kirkeloven § 14 & 15 og budsjettinnspill fra Løvtakksiden menighet de foregående år. Vi takker for det gode arbeidet som er gjort og ser at vi er kommet god i vei nå med arbeid som har stått lenge på ønskelisten, men som årene går er det jo, klart at my slites ned.
  - ❖ Oppsettet er ikke satt opp i prioritert rekkefølge siden alle egentlig er store mangler. I kapitlet om begrunnelse har vi valgt å begrunne noe og la noe tale for seg selv, ellers ville vi få en lang avhandling. For nærmere utdyping og begrunnelse se også Kirkemeldingen og visitasmelding framlagt av Solheim menighet jan 2002 og visitas rapport for Løvtakksiden 2016
  - ❖ Vi setter også meget stor pris på det store og kostbare arbeidet som er lagt ned i Solheim kirke. Et nytt varmeanlegg har vært ut og inn på listen etter hvert som vi trodde det var i gang. Men nå er det en realitet. Vi er spente på hvordan det vil virke til vinteren, men de siste justeringene ser det meget bra ut. Nye kontorer i den gamle presteboligen er oss en glede. Det eneste skår i gleden er at det er lyd gjennomgang mellom rommene.
  - ❖ St Markus kirke hadde 75-års jubileum i 2014. Vi markerer dette på ulike vis gjennom året. Menigheten er svært takknemlig for det arbeidet som er lagt ned i St.Markus de siste årene for jubileet. Og vi takker for det nydelige arbeidet som nylig er gjort ved å trekke om alterringen i St.Markus. I 2019 er St.Markus kirke 80 år her trengs en del på akutte saker av større tiltak.
  - ❖ Menigheten har bare satt opp de mest prekære sakene og innser at vi må ta en del store utgifter selv. Nye kjøkken i tilknytning til begge kirkene, stoler og bord i begge menighetsalene er saker som er nedslitte. Men vi innser at menighetene selv må bære en større utgift de kommende årene. Menigheten tar utgiftene ved nytt kjøkken i underetasjen i St.Markus selv for det må gjøres noe med.

Solheim kirke

Stolene nede i kirkeskipet

Solene i skipet er jærstoler med fletting. Flettingen er på ganske mange stoler raknet. For noen av stolene er det blitt slik at vi er bekymret for at en går igjennom eller fra hverandre. Vi har fjernet noen av de verst skadede stolene. Sammen med Siri Ø Haugan så vi på muligheten å få reparert stolene. Det viste seg at dette ble meget dyrt og at alle egentlig trengte reparasjon og bør skiftes ut. Siden dette var et så omfattende prosjekt lå vi det på is og satser på at vi kan få en utskifning av alle stolene om få år.

Stoler og bord i menighetsavdelingen er også meget slite etter mange år bruk.

Fuktskade

Solheim kirke ble malt for noen år siden og det er vil meget glade for. Men det er fremdeles noe fukt gjennomslag særlig på nordsiden. Malingen på ytterveggen bobler og flasser av, slik at murpussen smuldrer vekk. Det kan være fare for soppdannelse, dette kunne en ikke slå fast før en hadde foretatt en prøve. Det er sterkt ønskelig, at en prøve blir foretatt, da det kan få store helsemessige utslag og plager for allergikere og astmatikere. Lovstakksiden menighetsråd ønsker at en går får en full rehabilitering av veggene slik at verken de ansatte eller bygningen lider overlast.

Prestesakristiet

Sakristiene ble malt ved oppussingen. Menighetsrådet betalte gulvteppet til dåps/samtalerom selv. Men vi trenger noen skap til prestesakristiet.

Uteområdet

Vi ønsker på sikt at vi kan få oppjustert uteområdet rundt kirken til en pen parkområde.

St. Markus Kirke (se kirkemeldingen)

Fuktgjennomslag

Det store problemet i St. Markus kirke er fuktgjennomgang. Vi var fornøyd da kirken ble malt, men det forekommer et amatørblikk at det kanskje ikke har vært så vellykket som ønskelig var. Der er en kant rett under taket, her løsner murbiter fra kanten.

Inne er det store fuktmerker og saltutslag flere steder i bygget, særlig på nordsiden i trappeoppgangene både oppover og nedover og på samtalerom i 2. etasje brukt som diakonkontor.

Der er også innslag langs veggen bak alteret.

I underetasjens «Krypt» har det i mange år vært sterk lukt «sopp/rote/jordslag» Her er prøvd flere tiltak uten å lykkes. Dette har gjort rommet ubrukelig og er blitt stengt av. Dette var brukt til klubbrom og andre barn og ungdomsaktiviteter. Møbler og alt som var på rommet er nå ødelagt og må bare kastes. Det som er enda verre er at det er i ferd med å trekkes seg inn i andre rom også.

Lekkasje. På yttervegg ved takk på menighetssalen er så råtnete at de måtte byttes ble det sagt. Dette venter vi på ennå, samt maling på nedsiden ved menighetssal.

Her bør også vurderes om takrennene er store nok, det renner stadig vann over, gjennom ol.

Ventilasjon

Der finnes ikke noe gått ventilasjonsanlegg i kirken. Det merket vi tydelig da vi våren 2018 brukte rom i St. Markus som kontorer.

Kjøkkenet ved sakristiet

Kjøkkenkroken ved sakristiene har nok ikke vært gjort noe med siden kirken var ny. Det er så slitt at skuffene på kjøkkenbenken var falt av og vanskelig å få opp igjen. Men en frivillig tusenkunstner har kart å få til en midlertidig ordning. For å få vasket særkalkene har vi en stor gammeldags panne. Denne er tung å håndtere oppå en liten kokeplate. Her kunne trenges en ny oppvaskbenk og en liten oppvaskmaskin.

Toalettet ved siden av kjøkkenet

Her er veggflisene begynt å falle av. (Fukt?) Oven på toalettet slår seg med jevne mellomrom ut. Den ser ut som den en eller annen gang har nesten tatt fyr.

Bedre lys i koret

I koret har vi fått nye lys over alterbilde. Dette hjelper presten som forretter. Men fortsatt er det problemer for de andre som står i koret. Her er ingen annen lyskilde.

Rømningsvei fra Galleri

Dersom denne nedgangen blir stengt skal organist og andre klatre ned en stige fra galleriet som blir satt opp nedenifra. Dette er ingen god løsning, da en alltid er avhengig av at stigen virkelig blir satt opp fra kirkerommet. Hva dette vil komme på er ikke tallfestet, men det er påpekt flere ganger av diverse instanser at den måten som det nå er lagt opp til ikke er bra nok. St. Markus kirke har et fantastisk galleri, godt egnet for kor bruk. Men dette kan vi ikke benytte da brannforskriftene sier at vi bare kan være 10-12 stk der pga at der

er bare en nedgang fra galleri. Det hindrer en hver mulighet for kor fra galleriet, med dets store muligheter for fine musikalske opplevelser. Det er et større arbeid, som riksantikvaren nok må inn i. Vi henviser til løsningen som er gjort i Årstad kirke, som en mulig løsning.

Underetasjen

Da tilbygget ble bygget brukte en nok det som var moderne da, glassdører som ser fine og innbydende ut. På baksiden er døren forsterket. Men det bør vurderes om ikke inngangspartiet til menighetsalen og nødutgang døren fra menighetsalen bør byttes ut til hel tre.

Monter/oppslagstavle

Vi har ingen oppslags tavle på fremsiden av kirken. Vi skulle gjerne hatt en litt stor oppslagstavle gjerne frittstående på gresset foran hovedinngangen.

Administrasjon og drift

Løvtakksiden menighet er kraftig redusert i stillingsressurser. Dette gjør at vi ikke klarer å opprettholde det samme tilbudet som vi hadde før. Vi ønsker at administrasjonslederstillingen utvides til 100 %. Vi ser også behovet for en barne- og ungdomsarbeider som kan gi vår menighet bedre mulighet til å bidra positivt i forhold til de utfordringene som med jevne mellomrom blir tydeliggjort i levekårsundersøkelsen for området.

Avslutnings kommentarer

Menigheten er fremdeles meget takknemlig for alt det arbeidet som er blitt utført i Solheim kirke i løpet av våren 2018. Ansatte har fått lyse, trivelige og tjenlige kontorer.

Vi ønsker en menighet med kirker som er godt vedlikeholdte, og som fortsatt kan være Gud til ære – mennesker til gagn.

For Løvtakksiden menighetsråd
Bergen den

Ragnvald Jakobsen
Nestleder(s)

Solveig Sjursæther
Administrasjonsleder

Nygård menighetsråd:

Re innspill budsjett 2019 og økonomiplan 2020-2023 fra Nygård menighet

Vi ønsket oss diakon, det får vi snart.

Vi ønsket oss orgel – det jobbes det videre med.

Menighetssalen

Bordene i menighetssalen er veldig slitte. Vi ønsker nye.

Møterommet

Stolene og bordene her har vært siden kirken var ny i 1972 og bærer preg av det. Det er også ønskelig med prosjektor og Lerret for bruk på møterommet.

Kirkerommet

Her ønskes prosjektor og lerret – det jobbes det med allerede

Underetasjen – Store U

Her er det også ønskelig med prosjektor og lerret.

Olsvik menighetsråd:

Olsvik menighetsråd behandlet saken på sitt møte 20. juni 2019 og vil komme med følgende innspill til BKF angående budsjett 2020 og økonomiplan 2021 – 2024:

1. Stillinger.
Olsvik menighet har i mer enn ti år lønnet diakon i 50 % stilling på innsamlede midler. Menigheten er en stor menighet og behovet for diakonale tjenester, ikke minst innen besøkstjeneste, er stor. Dette kommer også tydelig frem i levekårsundersøkelsene. Menigheten har det siste året sett en betydelig økning både i behov for besøk, men også i antall personer som ønsker å besøke. Olsvik menighet har klart å lønne denne stillingen, men det er krevende og vi mener at en tildeling til vår menighet nå er på sin plass.
2. Bygg og eiendom.
Vi vil igjen spille inn at Olsvik kirke har behov for nytt gulv i kirkerommet til erstatning for gulvflisene som stadig sprekker og blir stadig vanskeligere å erstatte. Kirken trenger også å erstatte stolene som nå er svært slitt. Uteområdet er fortsatt ikke fullstendig rehabilitert. Det foreligger planer. I kirken er det heis fra kirkerommet og ned i menighetsavdelingen. Det er imidlertid vanskelig for forflytningshemmede å komme til her på grunn av tunge dører og terskler. For å sikre en universell adkomst til hele bygget bør dette utbedres.
3. Enøk-tiltak.
Vi vil også minne om at menighetsrådet tidligere har sagt seg villige til at Olsvik kirke bør kunne være aktuell for alternative energikilder.

Salhus menighetsråd:

Dette er Salhus menighet sine behov:

1. Utvide port for innkjørsel til kirken – Eldre port, og eneste kjøreadkomst til kirken skaper problemer for gravferdsbiler, HC-transporter og er umulig å passere for brannbiler. Det er helt påkrevet at porten utvides til minimum 3 meter bredde.
2. HC-plasser ved port: I samband med utvidelse av port bør det etableres 2 HC-plasser for bilder like på utsiden av porten (se punkt over). I dag er HC-parkeringsplasser svært langt fra kirkedøren.
3. Skifte gulv i kirken (støpe nytt gulv og flislegge) + stoler før 100-årsjubelet i 2023 – En tidligere kirkearkitekt tilrådte at krypekjeller under kirken og tregulvet fjernes og erstattes.

Sandviken menighetsråd:

Sandviken menighetsråd har følgende innspill til budsjett for 2021 – 2023:

1. Sandviken menighetsråd ber om at uteområdet rundt Sandvikskirken blir oppgradert spesielt med tanke på drenering da kraftig regn fører til store dammer og vanskelig fremkommelighet. Vi ber om at parkeringsplassen på sørsiden blir utvidet og at det blir asfaltert.
2. Menighetshus i tilknytning til kirken, se innspill til budsjett levert i 2016, 2017 og 2018 samt møter med «bybanen til Åsane».
3. Utskiftning av resterende pleksiglass foran vinduene i koret i Sandvikskirken.
4. Nye hvite kirketekstiler. Eventuelt restaurering. Det hvite antependiet er i meget dårlig forfatning.
5. Lader for el-bil ved kirken – samt utestikkontakt.

Skjold menighetsråd:

021/19 Budsjettforslag til BKF

Vedtak:

- 50% diakonstilling som blir betalt av BKF
- 20% ungdomsarbeidar.
- 15% ekstra kontor resurs.
- Projektor i peisestova. Her manglar vi projektor til bruk på møter ol.
- Male våpenhus og kyrkjerom. Pussen dett av vegg og det ser ikkje fint ut.
- Vi treng eit til sykkelstativ. Vi ynskjer oss bøyer som står langs vegg.
- Vi treng nye stolar/ny festeløysning i kyrkjerommet. Stolane våre er ikkje samanhengande. Dei dett framleis frå kvarandre. Pluggar og skruer dett av.
- Vi ynskjer oss skilleveggar og barnemøblar til det nye barnerommet i dåpssakrestiet.
- Vi ynskjer oss ei trådløs brytar som kan styre kyrkjeklokkene bak i kyrkjerommet.

Slettebakken menighetsråd:

1. Prosjektorløsning i kirkerommet. Ca. kr. 100.000.
2. Digital miksepult med tilhørende utstyr. Digitalt lysanlegg (LED). Ca. kr. 40.000.
3. Oppgraderinger av kjøkken. Nytt skap, servise, oppgradering av vaskemaskin. Ca. kr. 30.000
De resterende midler kan lett brukes på følgende:
4. Oppgraderinger av ungdomslokalene.
5. Oppgraderinger av kontorer/øvrige lokaler. Her er det stort behov for å forbedre ventilasjon/inneklima
6. ENØK-tiltak. Eks. skifte kirkebelysning ute fra halogen til LED for å spare energi. Optimalisere plassering av varmepumper.

Fra tidligere: ekstrabehandling av gulv

Storetveit menighetsråd:

Dette er Storetveit menighet sine behov:

- 1) Øke merkantile stilling fra 60% til minst 80%. Her er alt for mange oppgaver og henvendelser knyttet til denne lille stilling.
- 2) 20% stilling hvor vi kan få en til å følge opp menigheten sine nettsider.
- 3) Ungdoms/student diakon stilling i 50%.
- 4) Hellegang utenfor kirken: Det er flere helle som ikke ligger flat og her er store sprekker mellom noen av hellene. Det er lett å snuble og trakke skjevt, særlig på vinteren om det kommer snø og man ikke ser hvor hellene ligger/mangler.
- 5) Behandling av innvendig vegger: Det faller daglig ned puss fra veggene. Dette gjelder sør og vest vegg.
- 6) Oppgradering av teknisk rom/klokkekjøkken: Veggene er fuktige og det faller mye puss ned, mulig også mugg på vegger. Rapport fra renholdspersonale at det var umulig å vaske reint. Her er for mye fuktighet i rommet
- 7) Puter til resten av kirkebenker, sete og rygg. Menigheten har selv betalt for de 11 fremste benken på begge sider.
- 8) Ny lilla Messehaket da den gamle er slitt og fillete i halsen.
- 9) Kirkegårdsstolpe str. S (M) som passer til våre kvinnelige prester. Til bruk når våre kvinnelige prester skal ut fra kirken ved gravferder på sure, kalde og våte dager. Den vi har «drukner» de i.
- 10) Bedre høyttalere i kirken.
- 11) Prosjektor med PC til kirken med montasje
- 12) Nytt lerret som passer bedre inn i kirken.
- 13) Internett i kirken.
- 14) Datamaskin til sakristiet, slik at staben kan logge inn og legge inn info til gudstjenesteplanleggeren derfra.
- 15) Hjerte starter.
- 16) Oppgradering av tregulv bak på begge sider. Vi har nå noen slitte filler/løpere som ligger der. Under disse løperne er det hull i gulvet/ dype spor etter mulige tidligere benker/søyler.
- 17) Flygel til kirkerommet.
- 18) Snøfreser som Akasia og menighet kan bruke.

Sælen menighetsråd:

Sak nr. 52/19 Innspill til budsjett 2020 og økonomiplan 2020 – 2024

1) Utbedring av universell utforming i kirken

- Elektrisk dørpumpe på hoveddøren inn til kirkebygget.
- Få fastmonterte skrålister på hver side av nåværende dørstokker, slik at det er enklere for rullestolbrukere å komme seg inn i de forskjellige rommene og gangene.

2) Ladepunkt

Som Grønn menighet ønsker Sælen å få montert Ladepunkt til el-biler for ansatte.

3) Sykkelstativ

Sykkelstativ utenfor hovedinngangen til kirken.

Søreide menighetsråd:

INNSPILL TIL ØKONOMIPLAN 2020 - 2030

Vedtatt i Søreide menighetsråd 18. september 2019

Innledning:

Søreide menighet sitt innspill til økonomiplan 2020 – 2030 bygger på de premisser som er gitt av Bergen Kirkelige Fellesråd, kirkeloven § 14 & 15, og tidligere innmeldte behov og ønsker som har vært ytret tidligere år.

Behovslisten er ikke satt opp i en prioritert rekkefølge siden noen av behovene allerede er godt kjent og muligens planlagt. Men vi tar disse med allikevel for på denne måten igjen å minne om viktigheten av at disse blir fulgt opp.

BEHOVSLISTE:

- Inngangspartiet må gjøres noe med på permanent basis. Det lekker stadig inn vann når det regner.
- Ifølge vedtak i MR 29.08.2018:
- Søreide kirke har 50-års-jubileum i 2023, og vi ber om at det legges inn en ekstrabevilgning i den sammenheng. Særlig vil vi peke på ønsket om et frittstående klokketårn for å løse problemet med lekkasje i inngangspartiet. Lekkasje er nevnt i eLydia-meldinger, men vi ønsker at det skjer en permanent løsning på problemet med lekkasje.
- Det er stor aktivitet i menigheten med mange konfirmanter og mange barn i trosopplæringen, og vi opplever stadig knapphet på rom. Søreide menighet har et stort ønske om å få benytte det gamle barnehagebygget til undervisningslokale og annet menighetsarbeid når Søreide menighetsbarnehage flytter i nytt bygg. Vi søker om at bygget får nødvendig oppgradering og reparasjon, men er også villige til å se på en viss egeninnsats for å få dette til.
- Flisene rundt kirken inkludert inngangspartiet må utbedres.
- Inngangspartiet til bårerom er i svært dårlig forfatning. Må utbedres når barnehagen har flyttet og tatt med seg sine ting.
- Parkeringsplassen må merkes opp på nytt. Dersom Akasia barnehage skal bruke kirkens parkering i arbeidstiden, må det markeres et eget område for dette. Her er vi i dialog med barnehagen om hvor mange biler de har behov for.
- Kirkens ansatte må få markert parkering til 3 biler utenfor inngangsdøren (ved ny ladestasjon). (Sokneprest, kirketjener, Adm.leden).
- Gelender helt opp til orgelet. Det oppleves utrygt at det ikke er noe å holde seg i før en har kommet litt ned i trappen. Utgjør en risiko for fall i trappen (som også har skjedd).

ØNSKESLISTE:

- Ladestasjon for EL-bil.
Flere bruker EL-bil til kirken. Både ansatte og besøkende kan ha behov for å få ladet bilen.
- God skilting til kirken. Det trengs skilt til kirken fra Steinsvikvegen.
- Informasjonstavle med belysning. Vi ønsker oss en utendørs informasjonstavle med belysning.

Ytre Arna menighetsråd:

78/19	<p>Innspel til budsjett 2020 og økonomiplan 2021-2024</p> <p>Forslag til budsjett og økonomiplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Måling av kyrkja. Det er spesielt tårnet, inngangspartia og veggene mot kyrkjelydshuset. (austveggen). • Bårehuset må oppgraderas. (Mykje fuktighet) • Nye panelomnar i kyrkjeskipet. • Løparen i kyrkjeskipet må fornyast. <p>Forslaget vart vedteke samrøystes.</p>
--------------	---

Åsane menighetsråd:

Åsane menighetsråd har i møte 29.08.2019 vedtatt følgende innspill til BKF,

budsjett 2020 og økonomiplan 2021 - 2024:

Lokaler for Haukås nærkirkearbeid.

Haukås nærkirke er Åsane menighet sitt arbeid i Åsane Nord (Breistein, Haukås, Almås og Hylkje), og ble startet opp i 2008 for å møte en forventet utbygging i området. Nå feires det gudstjenester i NLA sine lokaler på Breistein ca. en gang i måneden, der mellom 100 og 200 mennesker samles. I tillegg drives det barne-, ungdoms- og konfirmantarbeid i samarbeid med Haukås indremisjon. NLA skal etablere seg i nye lokaler på Minde, og kommer til å selge eiendommene i Sandviken og på Breistein. Det er behov for investeringer for å sikre lokaler for nærkirkearbeidet på Haukås.

1. **Heis.** Det er behov for heis mellom hovedetasjen og underetasjen. Lokalene i Torgstuen (nede) brukes en del i kombinasjon med kirkerommet, f.eks. til kirkekaffe. Det er ikke mulig for rullestolbrukere og andre med dårlig bevegelighet å komme seg ned uten å gå utendørs. Det er behov for heis for å kunne tilfredsstille universell utforming.
2. **Skilting rundt og i Åsane kirke.** Det er ikke skiltet på veinettet inn mot Åsane kirke, det bør gjøres. I tillegg er det dårlig og mangelfull skilting rundt og inni kirkebygget.
3. **Utvivelse/ombygging av kontorfløy.** Åsane kirke trenger møterom og samtalerom, samt utvidelse av kontorplasser.

ØKONOMIPLAN

2020-2024

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt orgnet 2019	Vurderes planl. vedt. 2020	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2020	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Arna	Lufftuker til orglet	x		x							
Arna	Prestesakristi ytterdør	x	x	x							
Arna	Alarmanlegg	x									
Arna	Inngangskontroll	x					x				
Arna	Lyssetting i kirketaket (skjult)	x	x					x			
Arna	Vannlekkasje i kirkerom og prestesakristi	x						x			
Arna	Skifertaket må skiftes	x	x					x			
Arna	Kyrkjestova, utvendig maling og ENØK-tiltak	x								x	
Arna	Takvam kapell, utvendig vedlikehold	x		x							Prøver å hindre stort forfall. Bygget lite i bruk
Arna	Merking av parkeringsplasser	x		x							
Arna	SD-anlegg	x							x		
Arna	Fjerne to bed ved inngang Arne kirke	x		x							
BDM - Domkirken	Ny messehake Domkirken	x						x			Inkluderes i pågående prosjekt
BDM - Domkirken	Midler til renovering Domkirken	x					x				Pågår
BDM - Domkirken	Diverse innspill ang. Domkirken som blir rettet i rehabilitering	x					x				Pågår
BDM - Johanneskirken	Ny messehake	x		x							BKF finansierer rens og reparasjon
BDM - Johanneskirken	Ny innbruddsalarm	x	x				x				
BDM - Nykirken	Nytt orgel	x									Må utredes
BDM - Nykirken	Oppgradering kjelleren i Nykirken	x									Drenering utført 2019
BDM - Nykirken	Opprusting av kirkegården rundt Nykirken	x									Må utredes
BDM - Nykirken	Ordning av hellegang utenfor kirken	x						x			
BDM - Nykirken	Rullestolrampe til inngangsdøren	x						x			Prioriteringsliste
BDM - Nykirken	Ny brannalarm	x					x				Skiftes når den gamle ryker
BDM - Nykirken	Ny innbruddsalarm	x					x				Skiftes når den gamle ryker
BDM - Nykirken	Ny adgangskontroll	x					x				
BDM - Nykirken	Bedre ventilasjon i kjelleren	x		x							Tiltak er utført
BDM - Nykirken	Rullestolrampe til inngangsdøren	x						x			Prioriteringsliste
BDM - Nykirken	Fjerne overvann foran rullestolringang	x		x							
BDM - Nykirken	Ordne avløp på nedsiden	x		x							

ØKONOMIPLAN

2020-2024

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2019	Vurderes planl. vedt. 2020	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2020	Uttatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Birkeland	Ordning av uteområdet	x									Ordnes i forbindelse med tilbygg
Birkeland	Ordning av området rundt villaen	x									Gjøres av leietakere
Birkeland	Bedre kontorsituasjon i murhuset	x						x			Mindre ting gjøres i påvente av tilbygg
Birkeland	ENØK-tiltak kirken - isolasjon og tetting	x						x			Vurderes ifm utbygging
Birkeland	Bedre kirkebenkover	x						x			Vurderes ifm utbygging
Birkeland	Bedre lys i koret (LED)	x		x							
Birkeland	Nytt elektrisk anlegg i kirken	x	x					x			Vurderes ifm utbygging
Birkeland	Se på innvendig oppgradering (før 2028)	x						x			
Birkeland	Bedre vifte på veggen i dåpsakristiet	x		x							
Birkeland	Hjertestarter	x						x			
Birkeland	reparasjon av orgel	x		x							
Birkeland	Fornyelse av kirketekstiler	x		x							BKF betaler rens/rep
Birkeland	Oppdatering lydanlegg	x		x							
Birkeland	Oppgradering kirke før jubileum i 2028							x			
Birkeland	Male taket i kirkeskjip og kor	x						x			
Birkeland	Rehabilitering utvendig tak	x						x			
Birkeland	Bedring steinhellene	x						x			
Biskopshavn	Nytt tak hovedkirke	x						x	x		Sikringstiltak utført. Skal utrede solceller på nytt tak
Biskopshavn	Utskifting punkterte vinduer og råtne karmar	x	x	x							
Biskopshavn	Benkeputer i kirkerommet	x	x			x					
Biskopshavn	Ny kirkeløper	x	x					x			
Biskopshavn	Flere parkeringsplasser	x		x							Utredning pågår
Biskopshavn	Reparasjon av tak i sal og kontorer	x		x							
Biskopshavn	Slitte gulvbelegg i menighetssalene	x						x			
Biskopshavn	Oppgradering toaletter	x	x					x			
Biskopshavn	Adgangskontroll	x					x				
Biskopshavn	Kirketjenerrom - oppgradering	x						x			
Biskopshavn	Solskjerming	x		x							

ØKONOMIPLAN

2020-2024

Menighet

Budsjettinnspill

		Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2019	Vurderes planl. vedl. 2020	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2020	Uttatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Bønes											
Eidsvåg	Renovering toaletter	x						x			
Eidsvåg	Pauserom for staben	x						x			
Eidsvåg	Gjennomgang elektrisk anlegg	x	x								
Eidsvåg	Renovering alterring, lesepult, prekestol	x		x							
Eidsvåg	Bedre nettilgang	x		x							Eget prosjekt
Eidsvåg	Skifte belegg kontorfløy	x						x			
Eidsvåg	Minikjøkken kontorfløy	x						x			
Eidsvåg	Utbedring av ringeanlegg	x	x					x			
Eidsvåg	Nytt SD-anlegg	x							x		
Eidsvåg	Innbruddsalarm	x				x					
Eidsvåg	Punkterte vinduer	x						x			
Fana	Hev-senkepult i Ytrebygda	x						x			Prioriterer faste kontorplasser
Fana	Brannmagneter på dørene i Ytrebygda	x		x							
Fana	Heller rundt Fana kirke	x		x							
Fana	Avtrekksvifte over komfyr åpen barnehage	x		x							
Fana	Salmebokstativ i Fana kirke	x		x							
Fana	Oppdaterte prosjektorer i alle lokalene	x				x					
Fana	Nye mygger - hver prest sin bøyle	x		x							
Fana	SD-anlegg	x	x					x			Er bestilt
Fana	Oppgradert ringeanlegg	x						x			
Fana	Sikring og oppbevaring messehogler	x						x			

ØKONOMIPLAN

2020-2024

Menighet

Budsjettinnspill

		Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordrnet 2019	Vurderes planl. vedl. 2020	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2020	Uttatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Fridalen	Maling kirkerom	x					x				Maling av koret
Fridalen	Sliping av gulv kirke/menighetssal	x					x				
Fridalen	Maling av orgel	x					x				
Fridalen	Ny dør til sakristiet	x					x				
Fridalen	Bedre lyskastere til korområdet	x					x				
Fridalen	Nye stoler i kirkerommet, evt. optrekking av eksisterende	x						x			
Fridalen	Bytte ventilasjonsanlegg	x						x			sannsynlig tatt i 2021
Fridalen	Lekkasjer i overbygg v/hovedinngang	x		x							
Fridalen	Råtne kledningsbord	x		x							
Fridalen	Punkterte vinduer i gangen	x						x			
Fridalen	Utvendig maling	x						x			
Fridalen	Lekkasjer i klokketårn	x						x			
Fridalen	Reparere/skifte ut heller i atrum og inngangsparti	x						x			
Fridalen	Bedre skilting	x		x							
Fyllingsdalen	Kjøkken i sakristi	x		x							
Fyllingsdalen	Dusj for ansatte	x	x							x	
Fyllingsdalen	Hjertestarter	x				x					
Fyllingsdalen	Diverse mindre oppgraderinger	x		x			x				
Fyllingsdalen	Reparere kirkestoler	x						x			
Fyllingsdalen	Adgangskontroll	x				x					
Fyllingsdalen	Skifte av diverse lys i takene	x					x				
Fyllingsdalen	Ny varmeløsning og SD-anlegg	x							x		

ØKONOMIPLAN

2020-2024

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2019	Vurdertes planl. vedt. 2020	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2020	Uttatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Laksevåg	Bedre utgang for kister	x							x		Må utredes
Laksevåg	Bedre isolasjon /varme i våpenhus	x		x					x		Mindre justeringer
Laksevåg	Mikrofon som gjengir kirkeklokkene i kirkerommet	x		x							
Laksevåg	Rampe til barnevogner i menighetssal	x							x		prioriteringsliste
Laksevåg	oppgradering kirketekstiler	x		x							BKF finansierer reperasjon
Laksevåg	Grunnmur/trapper og mur	x							x		
Laksevåg	Sprekker i vegg i kirkerom	x							x		
Laksevåg	Vannbord+kledning+maling	x		x							
Landås	Sykkell/elsykkelparkering med tak over	x							x		
Landås	Utgang fra menighetssal til plattform utenfor	x							x		Vi jobber med utredning
Landås	Nytt gulv menighetssal	x		x							
Landås	Oppgradering lokaler i kjelleren, særlig ventilasjon og lyd	x							x		
Landås	Nye kraner i vaskene	x		x							
Landås	Innbruddsalarm	x				x					
Loddefjord	Utvidelse av kirken mot nord	x							x		
Loddefjord	Oppgradering av uteområdet rundt hele kirken	x							x		
Loddefjord	Flere parkeringsplasser ved kirken	x							x		Står på prioriteringsliste
Loddefjord	Utretting av skarp sving mot gravplass	x		x							
Loddefjord	Mer lys i koret	x		x							
Loddefjord	Bedre ventilasjon og lyddemping kontorer	x		x							
Loddefjord	Rømning fra galleriet	x							x		
Loddefjord	Nytt alarmanlegg	x				x					
Loddefjord	Maling av kirkerommet	x							x		

ØKONOMIPLAN

2020-2024

Menighet

	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt orgnet 2019	Vurderes planl. vedt. 2020	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2020	Uttatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Løvtakks. (Solheim)	Reparasjon stoler i kirkerom	x		x							
Løvtakks. (Solheim)	Reparasjon / fornyelse stoler i menighetssal	x			x						
Løvtakks. (Solheim)	Fuktskadesjekk nordsiden av kirken	x						x			
Løvtakks. (Solheim)	Skap prestesakristi	x		x							
Løvtakks. (Solheim)	Oppgradering parken ute	x						x			
Løvtakks (St.Markus)	Murpuss faller av utvendig	x					x				Starter ned drenering
Løvtakks (St.Markus)	Fuktgjennomslag	x					x				Starter ned drenering
Løvtakks (St.Markus)	Drenering utenfor kjeller	x					x				Starter ned drenering
Løvtakks (St.Markus)	Reparasjon tak menighetssal	x						x			
Løvtakks (St.Markus)	Vurdering/oppgradering takrenner	x					x				
Løvtakks (St.Markus)	Ventilasjon	x						x			
Løvtakks (St.Markus)	Oppgradering tekjøkken i kirken	x						x			
Løvtakks (St.Markus)	Oppgradering toalett i kirken	x						x			
Løvtakks (St.Markus)	Bedre lys i koret	x		x							
Løvtakks (St.Markus)	Rømningsvei fra galleri	x					x				
Løvtakks (St.Markus)	Nye inngangsdører nede	x					x				
Løvtakks (St.Markus)	Oppslagstavle ute	x					x				
Løvtakks (St.Markus)	Innbruddsalarm	x	x			x					
Løvtakks (St.Markus)	Murvegg trenger maling	x	x					x			
Nygård	Nytt orgel	x					x				Foreslår oppstart snarest
Nygård	Nye bord i menighetssalen	x			x						
Nygård	Nye stoler og bord i møterommet	x						x			
Nygård	Projektor og lerret møterommet	x			x						
Nygård	Projektor og lerret kirkerommet	x			x						
Nygård	Projektor og lerret underetasjen	x			x						
Nygård	SD-anlegg	x							x		
Nygård	Tak-lekkasje	x						x			
Nygård	Innbruddsalarm	x				x					
Nygård hybelhus	Vedlikehold altaner	x		x							
Nygård "Løen"	Generelt vedlikehold	x		x							

ØKONOMIPLAN

2020-2024

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordrnet 2019	Vurderes planl. vedt. 2020	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2020	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Olsvik	Nytt gulv	x	x						x		
Olsvik	Nye stoler	x	x						x		
Olsvik	Ferdigstilling uteområde ihht plan	x	x						x		
Olsvik	Automatisk åpning/lukking brannører	x			x						
Olsvik	ENØK - alternative energikilder	x							x		
Olsvik	Utsifting brannalarm	x	x				x				
Olsvik	Installere adgangskontroll	x	x				x				
Olsvik	SD-anlegg	x							x		
Salhus	Bedre adkomst for rullestoler inn i kirken	x			x						
Salhus	Utvide porten inn til kirken	x						x			
Salhus	HC-parkering ved port	x						x			
Salhus	Skitte gulv i kirken (før 2023)	x						x			
Salhus	SD-anlegg	x							x		
Sandviken	Oppgradering uteområde, spesielt mht drenering	x			x						
Sandviken	Menighetshus ved kirken	x						x			
Sandviken	Nye varevinduer i koret (samme som resten av kirken)	x						x			
Sandviken	Nye hvite antipendier, evt. reparasjon	x				x					BKF betaler reparasjon
Sandviken	Ladepunkt elbil	x							x		
Sandviken	Skitte inntakskabel	x			x						
Sandviken	Ny brannsentral	x					x				
Sandviken	Ny innbruddsalarm	x				x					
Skjold	Prosjektor i peisestuen	x				x					
Skjold	Male våpenhus og kirkerom	x						x			
Skjold	sykkelstativ	x				x					
Skjold	Nye stoler, evt. ny festeanordning mellom stoler	x				x					
Skjold	Skillevegger og barnemøbler til barnekrok	x				x					
Skjold	Trådløs bryter for kirkeklokker	x				x					
Skjold	Bosskur	x				x					
Skjold	Adgangskontroll	x					x				
Skjold	Oppgradere lydanlegg	x						x			
Skjold	Skap til teknisk utstyr	x						x			
Skjold	Drenering	x						x			

ØKONOMIPLAN

2020-2024

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordrnet 2019	Vurderes planl. vedt. 2020	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2020	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Slettebakken	Voksing diverse gulv	x	x								
Slettebakken	Prosjektor kirkerommet	x				x					Avklares med menighetsråd (jubileum)
Slettebakken	Digital miksepult	x		x							Avklares med menighetsråd (jubileum)
Slettebakken	Oppgradering kjøkken	x		x							Avklares med menighetsråd (jubileum)
Slettebakken	Oppgradering ungdomslokaler	x		x							Avklares med menighetsråd (jubileum)
Slettebakken	Oppgraderer kontorer, spesielt ventilasjon	x		x							Avklares med menighetsråd (jubileum)
Slettebakken	ENØK-tiltak på lys og varmepumper m.m.	x		x							Avklares med menighetsråd (jubileum)
Slettebakken	Huk på baksiden av kirken	x	x								Avklares med menighetsråd (jubileum)
Storetveit	Hellegang utenfor kirken, oppretting	x					x				
Storetveit	Behandling av innvendige vegger	x					x				
Storetveit	Oppgradering teknisk rom/klokkerkjøkken	x		x							
Storetveit	Ny løper i kirkerommet	x		x							
Storetveit	Puter til kirkebenker, sete, rygg	x			x						
Storetveit	Ny lilla messehake	x			x						BKF betaler rep.
Storetveit	Kirkegårdskappe størrelse S/M	x		x							
Storetveit	Bedre høytalere i kirken	x						x			
Storetveit	Ny prosjektor m/PC	x			x						
Storetveit	Nytt lerret	x			x						
Storetveit	Internett i kirken	x		x							Mål om begrenset trådløst nett i alle kirker
Storetveit	Datamaskin til sakristiet	x		x							
d	Hjertestarter	x			x						
Storetveit	Oppgradering tregulv	x						x			
Storetveit	Flygel til kirkerommet	x			x						
Storetveit	Snøfreser	x		x							
Storetveit	Takrenne over kapellinngangen	x		x							
Storetveit	Temperatur / trekk	x						x			
Storetveit	Heller uteområdet	x					x				
Sælen	Universell: elektriske dørpumper	x						x			prioriteringsliste
Sælen	Universell: skrålister på dørstokker	x		x							
Sælen	ENØK: elbillader	x							x		
Sælen	ENØK: sykkelstativ	x							x		
Sælen	Knust glassbyggestein	x						x			
Sælen	Adgangskontroll	x				x					
Sælen	Forbedring utelys	x						x			

ØKONOMIPLAN

2020-2024

Menighet

Budsjettinnspill

		Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2019	Vurdertes planl. vedl. 2020	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2020	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Søreide	Forbedre inngangspartiet	x			x						Ønsker en enkel løsning i påvente av mulig flytting av klokketårn
Søreide	Frittstående klokketårn	x						x			
Søreide	oppgradering barnehagebygg til konfirmantarbeid	x						x			
Søreide	Oppgradering flisene rundt kirken	x	x					x			
Søreide	Oppgradering inngang til bærerom	x		x							
Søreide	parkeringsplassen må merkes på nytt	x		x							
Søreide	Markert parkering for 3 ansatte	x		x							
Søreide	Gelender helt opp til orglet	x		x							
Søreide	Ladestasjon elbil	x							x		
Søreide	God skilting til kirken	x		x							
Søreide	Informasjonstavle med belysning	x						x			
Søreide	Nytt lydskap	x	x					x			
Ytre Arna	Maling av kirken utvendig (spes. Tårnet)	x	x	x							Malingsarbeidet blir trolig delt i flere omganger
Ytre Arna	Oppgradering bårhuset	x						x			Utredes i 2020
Ytre Arna	Nye panelovener i kirkeskipet	x		x							
Ytre Arna	Ny kirkeløper	x						x			
Ytre Arna	Trapp på østvegg	x	x					x			
Årstad	Malingen flaser i koret	x		x							
Årstad	Ny brannsentral	x					x				
Årstad	Ny innbruddsalarm	x					x				
Årstad	Mer lagerplass	x						x			
Åsane	Ny nærkirke på Haukås								x		Begynner å jobbe med reguleringspl
Åsane	Heis mellom etasjene (universell tilrettelegging)	x	x				x				Avklares med menighetsråd
Åsane	Skilting i/rundt Åsane kirke	x						x			
Åsane	Utvidelse/ombygging for flere kontorer og møterom	x		x							Ombygging blir vurdert
Åsane	Sprekk i vindu i kirkerommet	x						x			
Åsane	Oppgradering teleslynge	x		x							
Åsane	Reparasjon av trevirket rundt glassmaleriet (ute)	x						x			
Åsane	Rampe til korpartiet	x						x			Prioringeringsliste
Åsane gamle kirke	Sliping av gulv	x						x			
Åsane gamle kirke	Fikse gjengrodd areal oppå mur ved p-plass	x						x			
Åsane gamle kirke	Diverse mindre oppgraderinger (utsatt fra 2019)						x				

Innspill stillinger

Arna	Diakon
Birkeland	Større kirketjenerressurs
Birkeland	Større ressurser til vakthold og opprydding
Fyllingsdalen	Diakonstilling
Løvstakksiden	Utvidet administrasjonslederstilling
Løvstakksiden	Barne- og ungdomsarbeider
Olsvik	Diakonstilling
Skjold	Diakon 50%
Skjold	Ungdomsarbeider 20%
Skjold	Kantor 15% extra
Storetveit	Menighetskonsulent, økning til 80%
Storetveit	Nettsideansvarlig, 20%
Storetveit	Ungdoms/studentdiakon 50%
BDM	Mer kirketjenerressurs
Birkeland	Stillinger i Sædalen
Birkeland	Større kirketjenerressurs
Fyllingsdalen	Diakonstilling
Laksevåg	Diakon (sammen med Nygård, evt. betalt delvis av menighet)
Loddefjord	Diakonstilling
Løvstakksiden	Utvidet administrasjonslederstilling
Løvstakksiden	Barne- og ungdomsarbeider
Nygård	Diakon (gjerne sammen med Laksevåg, evt. delvis betalt av menighet)
Olsvik	Diakonstilling
Olsvik	Utvidelse frivillighetskoordinator
Olsvik	Utvidelse kirketjener
Olsvik	Kulturarbeiderstilling
Sandviken	Økt stillingsressurs kontor, 70% til 100%
Skjold	Diakon 100%
Skjold	Ungdomsarbeider 20%
Skjold	Frivillighetskoordinator 70%
Skjold	Kantor 100%
Storetveit	Menighetskonsulent, økning fra 50% til 70%
Storetveit	Nettsideansvarlig, 20%
Storetveit	Økonomiansvarlig ungdomsklubben, 10% (spleise med klubben)
Søreide	Diakonstilling, spesielt rettet mot ungdom

DEN NORSKE KIRKE

BKF Økonomiavdelingen

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID	Gradering
Elin Træet		19/01534-14	Ugradert

Kode	Tittel	Saksnummer	Møtedato
BKF	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	62/19	11.12.2019

BKF - Økonomirapport pr 31.10.2019

Vedlagt følger økonomirapport pr 31.10.2019.

Vedlegg:

2019 10 31 - Økonomirapport

Saksorientering

Det vises til protokoll fra AU 26.11.2019 sak 82/19 og vedtaket:

BKF arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag.

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 31.10.2019 til orientering.

ØKONOMIRAPPORT PR
31.10.2019 FOR
BERGEN KIRKELIGE
FELLESRÅD

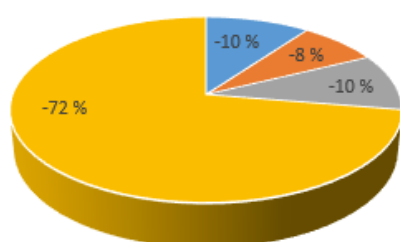
Oppsummering

Drift

Bergen kirkelige fellesråd forvalter store verdier og har ansvar for å forvalte disse på en god måte. Administrasjonen legger i hvert møte i fellesrådet fram rapporter som viser utvikling i inntekter og utgifter. I tråd med forskrift om økonomiforvaltning for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke skal det foreslås tiltak hvis det er nevneverdig avvik i forhold til opprinnelig eller regulert budsjett.

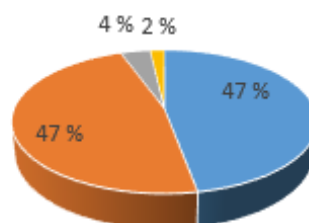
Inntektene i driftsregnskapet kommer hovedsakelig fra kommunen.

Hvor kommer inntektene fra

- 1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter
- 1.3 Refusjoner/overføring
- 1.5 Tilskudd fra rettssubjektet Den norske kirke
- 1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune

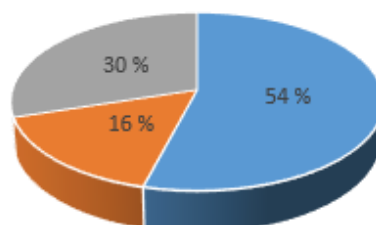
Hva brukes pengene til

- 2.1 Lønn og Sosiale utgifter
- 2.2 Kjøp av varer og tjenester
- 2.3 Refusjoner/overføringer
- 2.5 Tilskudd og gaver

Hvis vi fordeler driftsutgiftene til de ulike tjenesteområdene, så får vi denne fordelingen:

Ressursbruk i BKF

- Kirkelig virksomhet og administrasjon
- Kirkebygg
- Gravplass

Totaloversikt drift

Regnskap pr. 31.10.2019 83,33 % av året	Totaloversikt				
	Regnskap 31.10.19	Budsjett revidert	Budsjett opprinnelig	forbruk % rev.bud.	Regnskap 31.10.18
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-20 046 096	-23 148 400	-22 448 400	86,6 %	-20 424 812
1.2 Salg av driftsmidler	-	-	-		-
1.3 Refusjoner/overføring	-15 594 732	-17 117 129	-17 117 129	91,1 %	-13 833 925
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-	-		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-20 092 340	-23 911 614	-22 094 000	84,0 %	-18 479 100
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-135 107 216	-162 097 321	-161 604 821	83,3 %	-130 356 979
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-	-		-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlende midler	-5 457	-	-		-4 470
Sum driftsinntekter	-190 845 840	-226 274 464	-223 264 350	84,3 %	-183 099 286
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	89 152 992	100 537 401	106 589 001	88,7 %	83 858 405
2.2 Kjøp av varer og tjenester	88 244 100	112 510 031	107 290 031	78,4 %	82 227 020
2.3 Refusjoner/overføringer	7 121 199	8 446 599	8 446 599	84,3 %	6 868 046
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-	-		-
2.5 Tilskudd og gaver	4 598 935	5 473 697	4 073 697	84,0 %	4 607 539
Sum driftsutgifter	189 117 226	226 967 728	226 399 328	83,3 %	177 561 011
3.1 Renteinntekter og utbytte	-2 543 251	-3 500 000	-1 500 000	72,7 %	-1 165 230
Sum finansposter	-2 543 251	-3 500 000	-1 500 000	72,7 %	-1 165 230
Netto driftsresultat	-4 271 865	-2 806 736	1 634 978	152,2 %	-6 703 506
5.1 Bruk av udisponert fra tidligere år	-	-	-		-
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-	-4 000 000	-1 634 978		-
5.3 Bruk av bundne fond	-	-	-		-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	78 470	4 616 736	-	1,7 %	67 518
5.6 Avsatt til bunde fond	-	-	-		-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	2 190 000	-		-
Sum interne finansieringstransaksjoner	78 470	2 806 736	-1 634 978	2,8 %	67 518
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-4 193 395	0	0		-6 635 988

Post 2.2 Kjøp av varer og tjenester. Utgifter til strøm pr 31.10.2019 er på samme nivå som i fjor. Samlet sett er kjøp av varer og tjenester litt lavere enn det som er lagt til grunn i revidert budsjett, men det forventes at forbruket vil justeres tilsvarende de to siste månedene av året.

Post 1.5 Tilskudd til trosopplæring, kateketer og diakoner er mottatt og inntektsført for både 1. og 2. halvår.

Post 1.3 refusjoner/overføringer og post 2.3 refusjoner/overføringer gjelder blant annet intern overføring av ressursbruk på gravplass som blir utgiftsført på kirkelig virksomhet og administrasjon. Eksempler på dette er fellesutgifter som IKT-utgifter og regnskapstjenester. Dette er en teknisk føring som verken har resultat effekt på totalnivå eller likviditetseffekt.

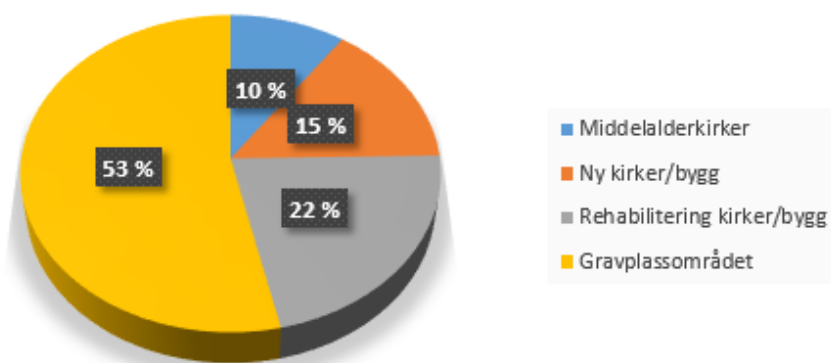
Totaloversikt investering

Investeringsregnskap 2019	Regnskap 31.10.2019	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 31.10.2018
Investeringer i anleggsmidler	58 017 782	79 930 000	144 657 000	59 325 494
Moms generell komp.ordn.inv.	11 115 069	-	-	14 799 914
Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.	-	-	-	1 062 231
Dekning av tidl.års udekket	3 333 333	4 000 000	4 000 000	3 333 333
Avsetninger	47 877 500	55 827 000	4 000 000	39 371 670
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	120 343 684	139 757 000	152 657 000	117 892 642
Finansiert slik:				
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	-2 290 475	-1 580 000	-	-3 000
Refusjoner	-11 115 069	-	-	-14 799 914
Tilskudd til investeringer	-101 167 002	-121 313 000	-121 313 000	-89 406 167
Sum ekstern finansiering	-114 572 546	-122 893 000	-121 313 000	-104 209 081
Overført fra driftsbudsjettet	0	-2 190 000	-	0
Bruk av avsetninger	-13 330 000	-14 674 000	-31 344 000	-1 062 231
Bruk av tidligere års udisponert	-13 330 000	-16 864 000	-31 344 000	-1 062 231
SUM FINANSIERING	-127 902 546	-139 757 000	-152 657 000	-105 271 312
Udekket/udisponert	-7 560 529	-	-	12 621 330

Investeringsbudsjettet er vedtatt på rammenivå, enkeltprosjekter er kommentert under de respektive områdene.

Merverdiavgift på investeringer bruttoføres («Moms generell komp.ordn.inv» / «Refusjoner»), og har ingen resultat effekt. Beløpene blir innarbeidet i budsjettet ved slutten av året.

Fordeling investeringutgifter budsjett 2019

Kirkelig virksomhet og administrasjon

Drift

Regnskap pr. 31.10.2019 83,33 % av året	Kirkelig virksomhet og administrasjon				
	Regnskap 31.10.19	Budsjett revidert	Budsjett opprinnelig	forbruk % rev.bud.	Regnskap 31.10.18
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-3 960 297	-3 940 000	-3 940 000	100,5 %	-3 990 318
1.2 Salg av driftsmidler	-	-	-	-	-
1.3 Refusjoner/overføring	-14 742 037	-16 717 129	-16 717 129	88,2 %	-13 423 968
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-	-	-	-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-19 935 940	-23 758 614	-21 941 000	83,9 %	-18 327 000
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-64 395 556	-77 242 753	-76 750 253	83,4 %	-61 422 483
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-	-	-	-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlende midler	-25	-	-	-	-200
Sum driftsinntekter	-103 033 855	-121 658 496	-119 348 382	84,7 %	-97 163 970
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	82 714 268	92 283 697	98 335 297	89,6 %	78 200 827
2.2 Kjøp av varer og tjenester	16 966 794	21 294 366	20 074 366	79,7 %	15 519 589
2.3 Refusjoner/overføringer	10 027	-	-	-	429
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-	-	-	-
2.5 Tilskudd og gaver	4 591 003	5 473 697	4 073 697	83,9 %	4 600 063
Sum driftsutgifter	104 282 093	119 051 760	122 483 360	87,6 %	98 320 908
3.1 Renteinntekter og utbytte	-2 542 541	-1 310 000	-1 500 000	194,1 %	-1 165 230
Sum finansposter	-2 542 541	-1 310 000	-1 500 000	194,1 %	-1 165 230
Netto driftsresultat	-1 294 303	-3 916 736	1 634 978	33,0 %	-8 291
5.1 Bruk av udisponert fra tidligere år	-	-	-	-	-
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-	-	-1 634 978	-	-
5.3 Bruk av bundne fond	-	-	-	-	-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	78 470	3 916 736	-	2,0 %	67 518
5.6 Avsatt til bunde fond	-	-	-	-	-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	-	-	-	-
Sum interne finansieringstransaksjoner	78 470	3 916 736	-1 634 978	2,0 %	67 518
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-1 215 833	0	0		59 226

Post 1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK (rettssubjektet Den norske kirke). Se post 1.5 under Totaloversikt drift for ytterligere kommentarer.

Kirkebygg

Drift

Regnskap pr. 31.10.2019 83,33 % av året	Kirkebygg				
	Regnskap 31.10.19	Budsjett revidert	Budsjett opprinnelig	forbruk % rev.bud.	Regnskap 31.10.18
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-132 046	-318 400	-318 400	41,5 %	-263 682
1.2 Salg av driftsmidler					
1.3 Refusjoner/overføring	-326 754	-400 000	-400 000	81,7 %	-324 150
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-	-		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-	-	-		-
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-29 610 760	-35 532 913	-35 532 913	83,3 %	-28 866 667
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-	-		-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-	-	-		-
Sum driftsinntekter	-30 069 560	-36 251 313	-36 251 313	82,9 %	-29 454 499
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	315 180	387 459	387 459	81,3 %	11 452
2.2 Kjøp av varer og tjenester	27 110 404	35 863 854	35 863 854	75,6 %	26 455 408
2.3 Refusjoner/overføringer	48 293	-	-		5 248
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-	-		-
2.5 Tilskudd og gaver	-	-	-		-
Sum driftsutgifter	27 473 877	36 251 313	36 251 313	75,8 %	26 472 108
3.1 Renteinntekter og utbytte		-1 335 000			
Sum finansposter	0	-1 335 000	0		
Netto driftsresultat	-2 595 683	-1 335 000	0		-2 982 391
5.1 Bruk av udisponert fra tidligere år	-	-	-		-
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-	-	-		-
5.3 Bruk av bundne fond	-	-	-		-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	-	-	-		-
5.6 Avsatt til bunde fond	-	-	-		-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	1 335 000	-		-
Sum interne finansieringstransaksjoner	0	1 335 000	0		0
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-2 595 683	0	0		-2 982 391

Investing

Middelalderkirker

Vi har fire middelalderkirker i Bergen - Mariakirken, Domkirken, Korskirken og Fana kirke.

MIDDELALDERKIRKER

	Regnskap 31.10	Revidert Budsjett	Fondsavsetning pr 31.12.18	Forbruk hittil i år i % av budsjett	Opprinnelig Budsjett
Inntekter					
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra kommunen)		17 669 000			17 669 000
Inndekning merforbruk 2018		-4 000 000	-3 200 000		-4 000 000
Rentekompensasjon		464 000			464 000
Sum inntekter		14 133 000	-3 200 000		14 133 000
Utgifter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjett	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Budsjett
Domkirken/Korskirken rehabilitering		14 133 000			14 133 000
DOMKIRKEN	4 884 415				
KORSKIRKEN	8 086 065				
Mariakirken - diverse rehabilitering (MARK1902)	5 003				
Fana - diverse rehabilitering (FANK1501)	67 264				
Sum utgifter	13 042 748	14 133 000		92,3 %	14 133 000

Middelalderprosjektene går som planlagt og rapportert i august.

Korskirken

Kalkarbeidet er nå ferdig. Stillaset rundt tårnet blir stående mens kalken herdes. Det er avdekket at kalkleverandøren har levert feil farge i noen av sine leveranser, en farge som ikke stemmer med koden som står på følgeseddelen. Dermed må noe av kirken kalkes på nytt senere. Dette blir en reklamasjonssak overfor leverandøren.

Det som nå gjenstår utvendig i Korskirken, er arbeid med dører og vinduer, noe kobberarbeid på tårnet som må tas med lift etter at stillaset er fjernet, samt uteområdet rundt kirken. Arbeid med dørene vil pågå utover vinteren. Arbeid med vinduene har blitt forsinket fordi våre lokale leverandører har lagt ned sin virksomhet med denne typen oppdrag. Det jobbes med å velge gode alternativer blant ulike tilbydere nasjonalt og fra Sverige.

Arbeid med uteområdet er komplisert, fordi så mange ulike aktører med motsatte meninger er involvert. Byantikvaren og Byarkitekten er uenige seg imellom. Ulike avdelinger hos Riksantikvaren er uenige seg imellom. Vi kommer i mål, men det må gjøres grundig arbeid med prosjektering og informasjon.

Domkirken

I Domkirken planlegges oppstart av rehabilitering kirkeskipet (utvendig). Oppstart vil skje i vinter.

Ytterpanelet på «Villaen» er fjernet for å få isolert. Det originale panelet må gjenbrukes.

Deler av ytterveggen er fjernet helt, så vi ser rett inn i steinmuren mot naboen.

Rehabilitering av «villaen» på Domkirkegården pågår for fullt. Ytterkledning og takstein er fjernet. Taket er tettet med duk. Veggene skal isoleres fra utsiden før den gamle kledningen legges tilbake. Arbeidet er forventet å være ferdig ved utgangen av dette året, evt. i januar 2020.

Finansiering

Kirkevergen har nå søkt Riksantikvaren om til sammen 1,8 mill. kroner for delvis dekning av prosjektkostnader for 2019/2020. I starten av 2020 forventer vi det kommer nye runder med prosjektmidler som det kan søkes på. Dersom midlene fra Riksantikvaren ikke kommer i 2019, kan det bli en liten overskridelse av kostnadene for dette året. Dette finansierer vi fra fond, og tilbakefører det i 2020, slik vi også gjorde ved forrige årsskifte.

Nye kirker

NYE KIRKER

Inntekter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Fondsavsetning pr 31.12.18	Forbruk hittil i år i % av budsjett	Opprinnelig Budsjet
Sædalen nærkirkebygg		10 557 000	30 488 790		10 557 000
Investeringsmidler - nye kirker		11 043 500	20 379 823		11 043 500
Sum inntekter		21 600 500	50 868 613		21 600 500
Utgifter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Budsjet
BIRA1430 Birkeland kirke, utvidelse	452 834	500 000	20 379 823		8 000 000
SÆDK1501 Sædalen kirke, nytt kirkebygg	29 213	443 000	30 488 790		11 000 000
Haukås nærkirke		1 000 000			1 000 000
Reserve / Prioriterte prosjekt ihht innspill fra menigheter		1 600 500			1 600 500
Sum utgifter	482 046	3 543 500	50 868 613	13,6 %	21 600 500
Overføres til investeringsfond		18 057 000			
SUM	482 046	21 600 500		2,2 %	21 600 500

Birkeland kirke

I Birkeland jobbes det med flere avklaringer. Det har gått med mye tid og kostnader til avklaringer for å få byggetillatelse. Dette gjør at vi må vurdere budsjettene på nytt når tillatelse er gitt.

Haukås kirke

I Haukås har kommunen satt i gang en områdereguleringsplan. Både fellesrådet, Åsane menighetsråd og Bjørgvin biskop har sendt inn merknader til denne, med klare føringer på at vi ønsker å få bygget en kirke i nær fremtid.

Sædalen kirke

I Sædalen venter man enda på reguleringsplanvedtak. Den lokale byggekomiteen har gitt nye innspill som er overlevert planavdelingen i kommunen.

Rehabilitering kirkebygg

REHABILITERING KIRKEBYGG (IKKE MIDDELALDERKIRKER)

Inntekter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Fondsavsetning pr 31.12.18	% forbruk	Opprinnelig Budsjet
Investeringsmidler - kirker		11 043 500	2 515 112		11 043 500
Ekstramidler Fyllingsdalen kirke - kirketak		20 000 000			20 000 000
Bruk av fondsavsetninger fra tidligere år		2 515 112			
Rentekompensasjon		480 000			480 000
Sum inntekter		34 038 612	2 515 112		31 523 500
Utgifter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Budsjet
Rehabilitering kirker		7 582 000			28 700 000
Fridalen kirke, skifting av vindu kirkerom/ny altertavle (FRIK1901, FRIK1902)	296 511	500 000		59,3 %	400 000
Fyllingsdalen kirke - rehabilitering tak (FYLK1601, FYLK1701)	534 447	1 000 000		53,4 %	20 000 000
Johanneskirken rehabilitering (JOHK1701)	48 808	400 000		12,2 %	4 000 000
Loddefjord kirke - utvidelse kor, nytt tak uthus (LODK1801, LODK1901)	305 163	330 000		92,5 %	200 000
Nykirken - rehabilitering iht tilstandsrapport (NYKK1701)	472 230	800 000		59,0 %	300 000
Storetveit kirke - rehabilitering iht tilstandsanalyse (STOK1701)	23 100	-			2 000 000
St. Markus kirke, rehabilitering iht tilstandsrapport (STMK1901)	9 450	60 000		15,8 %	1 200 000
Åsane gamle kirke, rehabilitering iht tilstandsrapport (ÅSGK1801)	14 090	-			600 000
Arna kirke - takreparasjon kyrkjestova (ARNK1801)	995 852	1 000 000		99,6 %	
Biskopshavn kirke - rehab ihht tilstandsanalyse (BISK1601, BISK2601)	1 248 220	1 252 000		99,7 %	
Eidsvåg kirke - rehabilitering vegger og vindu (EIDK1601, EIDK1801)	463 456	440 000		105,3 %	
Fyllingsdalen kirke - nytt ringeanlegg (FYLK1901)	283 825	300 000		94,6 %	
Kirkedører - rehabilitering og vedlikehold (KDØR1701)	1 497 050	1 500 000		99,8 %	
Nygård kirke - sikring av tak (NYGK1801)	2 100				
Sælen kirke - fuktsikring (SÆLK1801)	70 000				
Søreide kirke - rehabilitering klokkeårn (SØRK1701)	14 525				
Ventilasjonsanlegg Fyllingsdalen		-			500 000
ENØK-tiltak diverse kirker (ENØK1501, ENØK1801, ENØK1901, ENØK1902, LODK1601)	1 605 160	2 090 000		76,8 %	1 000 000
Universell utforming div. kirker (SANK1703, ÅRSK1801, ÅRSK1901, BIRA1801, ÅSAK1901)	521 534	1 933 112		27,0 %	1 000 000
Reserve		33 500			323 500
Sum	8 405 519	11 638 612		72,2 %	31 523 500
Overføres til investeringsfond		22 400 000			
SUM	8 405 519	34 038 612		24,7 %	31 523 500

Nykirken

I Nykirken har det vært store problemer med fuktighet i kjelleretasjen. Vi har nå reparert («strømpet») alle de eksisterende avløpsrørene. Nå repareres takrenner og nedløp, samtidig som en del løse taksteiner blir festet. I tillegg har vi fått tillatelse fra Riksantikvaren til å grave nye avløp der det har manglet slike. Dette arbeidet vil bli utført nå i høst.

Fridalen kirke

I Fridalen kirke er nå vinduene i kirkesalen skiftet. Selve utskiftingen gikk fortere enn planlagt. Vi oppdaget imidlertid lekkasje fra taket som gir utfordrende fuktighet i kirkeveggene. Det ble derfor besluttet å prøve å få ordnet dette som tilleggsarbeid siden det allerede står et stillas oppe. Fana Blikk er engasjert for å gjøre den nødvendige jobben med å tette lekkasjene. Takrennene burde egentlig vært skiftet i sin helhet, men det ville bli en stor kostnad, så det gjøres midlertidige reparasjoner på disse.

Prosjektet med ny altertavle m.m. inne i kirken er godkjent av biskopen. Godkjenningen fordrer utskifting/oppgradering av alle stolene i kirken i løpet av et par år. Her vil menighetsrådet og fellesrådet måtte bli enige om en kostnadsfordeling for hele prosjektet.

ENØK- prosjekter

SD-anlegg

I Åsane kirke er det installert SD-anlegg i høst. Det er også kjøpt inn og planlagt SD-anlegg for Fana kirke – der er imidlertid installasjonen utsatt til januar 2020. Nå er det også bestilt tilsvarende installasjoner for Olsvik, Eidsvåg og Arna, med installasjoner første halvår 2020. Når det er gjort, får vi i følge KA få utbetalt støttebeløp fra Enova på kr 1,2 mill. kroner.

Gjennom nye styringsanlegg og bevisst strømsparing har vi i noen kirker klart å spare mye energi, mens vi i andre kirker bruker like mye som før. Gjennomsnittlig strømforbruk de 9 første månedene i år sammenlignet med samme måneder i årene 2015-2018, har en nedgang på 11%.

Landås kirke

I Landås kirke er det behov for å fornye varmeanlegget. Der jobbes det med jordvarme og/eller luft-luft-varmepumper. En av utfordringene i prosjektet har vært et tilfluktsrom i fjellet under kirken som ingen kunne fortelle oss utbredelsen av. Nå er dette trolig løst.

Storetveit kirke

Prosjektet med behandling og kalking av ene innerveggen er utsatt til januar. Ny løper er bestilt, men leverandøren i Belgia klarer ikke å få denne ferdig i høst, så det også blir i vinter.

Loddefjord kirke

Loddefjord kirke – bygging av fremskutt kor

Loddefjord kirke – det fremskutte koret er ferdig

Arbeidet med fremskutt kor er fullført. Nå gjenstår det å få på plass ny kirkeløper og en bærbar rampeløsning. (Fastmontert rampe vil være lite hensiktsmessig i denne kirken.) Løperen er bestilt og vil forhåpentlig være på plass før jul.

Fyllingsdalen kirke

Første versjon av prosjekteringen av taket er levert. Nå foregår revisjon og retting av detaljer før prosjektet sendes til Riksantikvaren for godkjenning. Det forventes at arbeidet legges ut på offentlig anbud januar 2020.

Statlig medfinansiering

Også for de listeførte kirkene er det satt av statlige midler i år, midler som Riksantikvaren deler ut etter søknad. Med utgangspunkt i rapportering fra 2017 var Slettebakken kirke satt opp som en av kirkene som kunne få tilskudd til reparasjon av takvinduene. Siden dette tiltaket ble utført i 2018 med kommunale midler, ba vi om å få søke om tilskudd til en av de andre listeførte kirkene våre. Dette ble avslått. Vi har derfor søkt om statlig tilskudd til det arbeidet som ble utført i 2018. Avventer svar.

OVERFØRING AV GRUNNBOKSHJEMLER FRA KOMMUNEN TIL DET ENKELTE SOKN

De som har fulgt denne saken lenge, vet at vi har jobbet med den i over 20 år. Grunnbokshjemler for alle kirkelige eiendommer skal overføres fra Bergen kommune til det enkelte sokn. Per dato er grunnbokshjemlene til 31 eiendommer overført. For de resterende 16 eiendommene har vi en avtale med kommunen, men det gjenstår en del papirarbeid, søknader, oppmålingsarbeid m.m. før vi er ferdige. Vi hadde som mål å fullføre alt i 2019. Det får vi ikke til, men hver måned sluttføres nye eiendommer.

Gravplass

Drift

Regnskap pr. 31.10.2019 83,33 % av året	Gravplass				
	Regnskap 31.10.19	Budsjett revidert	Budsjett opprinnelig	forbruk % rev.bud.	Regnskap 31.10.18
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-15 953 753	-18 890 000	-18 190 000	84,5 %	-16 170 812
1.2 Salg av driftsmidler					
1.3 Refusjoner/overføring	-525 940	-	-		-85 807
1.4 Kalkulatoriske inntekter	-	-	-		-
1.5 Tilskudd fra Staten/rDnK	-156 400	-153 000	-153 000	102,2 %	-152 100
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-41 100 900	-49 321 655	-49 321 655	83,3 %	-40 067 829
1.7 Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-	-	-		-
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlende midler	-5 432	-	-		-4 270
Sum driftsinntekter	-57 742 425	-68 364 655	-67 664 655	84,5 %	-56 480 818
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	6 123 544	7 866 245	7 866 245	77,8 %	5 646 126
2.2 Kjøp av varer og tjenester	44 166 901	55 351 811	51 351 811	79,8 %	40 252 023
2.3 Refusjoner/overføringer	7 062 879	8 446 599	8 446 599	83,6 %	6 862 370
2.4 Kalkulatoriske utgifter v/kommunal tj.yting	-	-	-		-
2.5 Tilskudd og gaver	7 932	-	-		7 476
Sum driftsutgifter	57 361 256	71 664 655	67 664 655	80,0 %	52 767 994
3.1 Renteinntekter og utbytte	-710	-855 000	-		
Sum finansposter	-710	-855 000	0		
Netto driftsresultat	-381 879	2 445 000	0		-3 712 823
5.1 Bruk av udisponert fra tidligere år	-	-	-		-
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-	-4 000 000	-		-
5.3 Bruk av bundne fond	-	-	-		-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	-	700 000	-		-
5.6 Avsatt til bundne fond	-	-	-		-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	-	855 000	-		-
Sum interne finansieringstransaksjoner	0	-2 445 000	0		0
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-381 879	0	0		-3 712 823

Post 1.1 Fakturering av festeavgifter er a jour pr 31.10.

Gravplassmyndighet og drift

Gravplassmyndighetens arbeid går planmessig etter årshjulet. Gravplassmyndigheten har hatt besøk av Gravplassforvaltningen i Bærum kommune og har hatt møte med de fem nye distriktslederne på gravplassene i Bergen. Det er planlagt møter med flere samarbeidspartnere i høst der det mest omfattende er møter med alle steinhuggere som har tillatelse til å drive ervervsvirksomhet i Bergen.

Gravplassmyndigheten har også forberedt flere større saker til Gravplassutvalg og fellesråd.

Det er jevnlig møter med Akasia for å følge opp driftsoppgavene som Akasia leverer. Akasia har også levert innspill til vedlikeholdsbudsjettet i 2020, samt forslag til justering av innholdet i SLA-avtalene på drift.

Det foregår arbeid med inngåelse av ny avtale om gjenvinning av metallet fra krematoriet.

Vedlikeholdsprosjekter utføres løpende, der asfaltering på Åsane kirkegård er det største som pågår pr i dag. Prosjektet er noe forsinket siden arbeid med kantstein ikke kan utføres kontinuerlig, da andre oppdrag og gravferder er prioritert.

Investering

GRAVPLASSER, KAPELL OG KREMATORIUM

Inntekter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Fondsavsetning pr 31.12.18	% forbruk	Opprinnelig Budsjet
Ordinær rammebevilgning 2019		22 000 000			22 000 000
Tilleggsbevilgning iht Gravferdsplan		4 000 000			4 000 000
Antveit 2019		25 000 000			25 000 000
Antveit 2018		25 000 000	32 000 000		25 000 000
Fra fondsavsetninger 2018		-	5 599 672		5 000 000
Investeringsmidler - fond til forskjønnelse		400 000	362 742		400 000
Sum inntekter		76 400 000	37 962 413		81 400 000

Utgifter	Regnskap 31.10	Revidert Budsjet	Ubenyttet tidligere år	% forbruk	Opprinnelig Budsjet
Bygg		11 300 000			11 500 000
Forprosjekt Solheim og Øvsttun kapell (SOLC1902, ØVSC1901)	1 058 478	1 200 000		88,2 %	1 000 000
Møllendal krematorium, samt BKF's bårerom (MØLC1901)		500 000		0,0 %	500 000
Rehabilitering driftsbygninger på gravplass	1 418 564	1 500 000		94,6 %	2 000 000
<i>BORG1801 Borgstova - rehabilitering bygg og bårerom</i>	459 253				
<i>EIDG1801 Eidsvåg gravplass - driftsbygg</i>	225 430				
<i>EIDG1802 Eidsvåg gravplass - klokketårn</i>	296 653				
<i>MØLC1802 Møllendal krematorium - rehab som følge av lekkasje</i>	57 894				
<i>MØLG1902 Møllendal - driftsbygg 1. etg.</i>	379 335				
Øvsttun kapell - rehabilitering (ØVSC1902)	7 581 664	8 000 000		94,8 %	7 000 000
Utredning krematorium og livssynsnytralt seremonirom (LIVG1901)	72 875	100 000		72,9 %	1 000 000
Anlegg		31 100 000			65 900 000
Antveit gravplass - nyanlegg (ANTG1701)	5 532 283	18 000 000		30,7 %	48 000 000
Bevaringsplan og rehabilitering gravminner 1:2		-			1 000 000
Kalkyle og forprosjekt gravplasser	849 679	1 000 000		85,0 %	1 000 000
<i>TENG1218 Tennebekk gravplass - reguleringsarbeid</i>	194 041				
<i>TILG1801 Tilstandsanalyser gravplass</i>	655 638				
Møllendal - navnet minnelund (MØLG1905)	40 350	200 000		20,2 %	3 000 000
Møllendal - rehabilitering fontene (MØLG1904)	62 315	100 000		62,3 %	400 000
Nygård kirkegård - Fase B og Navnet minnelund	4 151 910	4 600 000		90,3 %	5 000 000
Port (minst en per år) (GRAV1901)	9 750	300 000		3,3 %	400 000
Rehabilitering gravplass - tilrettelagte graver	969 629	4 900 000		19,8 %	5 000 000
<i>Mjeldheim - rehabilitering gravfelt (MJEG1901)</i>	600				
<i>Møllendal - rehabilitering av trapper (MØLG1901)</i>	615 568				
<i>Fana kirkegård - rehabilitering (FANG1901, FANG1902)</i>	103 486				
<i>Loddefjord gravplass - masseutskiftning (LODG1902)</i>	13 500				
<i>Nygård kirkegård - inngangsparti og felt 03 og 04 (NYGG1901)</i>	115 275				
<i>Solheim gravplass - gjerder (SOLG1901)</i>	53 300				
<i>Solheim gravplass - masseutskiftning (SOLG1902)</i>	67 900				
Universell utforming		-			400 000
VA-anlegg med vannposter Møllendal (MØLG1903)	138 475	300 000		46,2 %	1 700 000
Vannmålere alle gravplasser (GRAV1902)	306 384	1 700 000		18,0 %	
Sum utgifter inneværende års prosjekter	22 192 357	42 400 000		52,3 %	77 400 000
Overføres til investeringsfond		30 000 000			
Finansiering kjøp av gravplassareal Antveit og Øvsttun	3 333 333	4 000 000		83,3 %	4 000 000
SUM	25 525 690	76 400 000		33,4 %	81 400 000

Bygg

Forprosjekt på Solheim kapell er igangsatt og det er gjort prøvegravinger for å se hvordan grunnforholdene og endringer i grunnvannet har påvirket bygningen. Nå har man klarlagt hvordan bygget er fundamentert og hvilke masser det hviler på. Det er også gjort undersøkelser på muren langs Fjøsangerveien, da den er sterkt knyttet opp mot dette prosjektet. Konklusjonene er ikke klare.

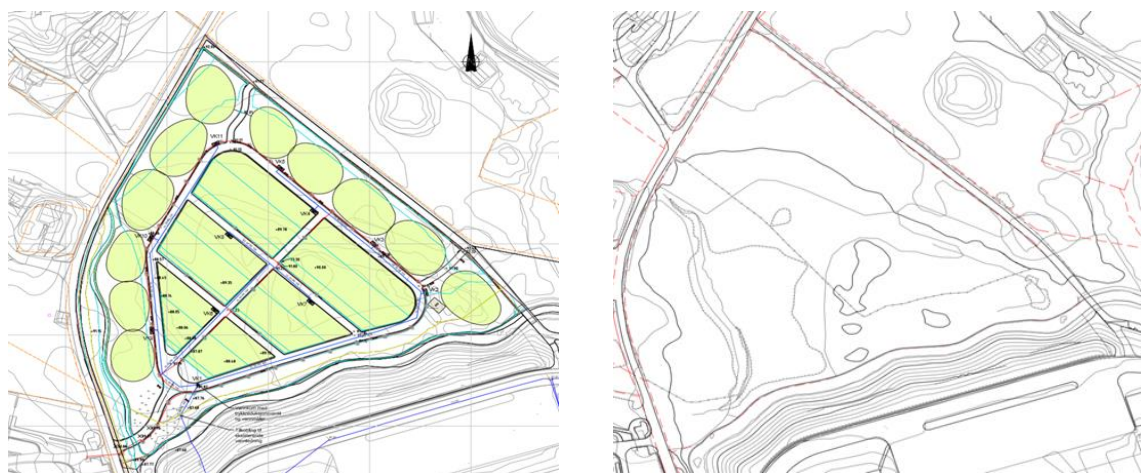
Møllendal krematorium og bærerom er knapt påbegynt. Hoveddelen av midlene blir prioritert til forprosjekt for et større prosjekt som skal foregå i 2020. Det er gjort forbedringer på flere mindre bygg i år, men det er ikke nye planer for flere tiltak resten av året.

Rehabiliteringen av Øvstun kapell er hovedprosjektet i år, kontrakten er på 7 545 000 kroner og underveis i prosjektet er det avdekket større råteskader enn antatt og det er også oppdaget asbest som har medført en tidskonsekvens på tre uker forlenget byggetid. Kapellet var generelt i noe dårligere stand enn først antatt og det har medført at kostnaden blir 8 millioner. Det vil bli gjort en budsjettrevisjon for å få med seg den økte kostnaden. Kapellet er ferdig 6. desember og åpnes for publikum 16. desember. Det settes av en mindre post på 100 000 kroner til etterarbeid i 2020.

Utredningen av krematorium og livssynsnøytralt seremonirom er ferdig og levert til Bergen kommune for innspill. Utredningen ble svært mye rimeligere enn antatt, men Bergen kommune har noen innspill og det vil bli brukt noen timer til justering. Likevel vil ikke kostnaden bli mer enn ca. 100 000 kroner.

Anlegg

Utbyggingen av Antveit gravplass er i gang. Det er Sartor maskin som har fått oppdraget på grunnentreprisen. Kontrakt ble underskrevet i juli og kontraktsummen er på vel 27 millioner kroner med plan for ferdigstillelse 31.12.2020. Nå arbeides det med prosjektering og kontrakter på resten av utbyggingen. Aktiviteten på anlegget har vært stor i oktober og inn i november. Det har gått radig unna i det fine været og det er satt inn ekstra innsats før frosten kommer slik at man er ca. 2 måneder foran skjema. Det har vist seg at det var litt mindre løs masse og mer fjell enn forventet. Dette ses på som positivt, da en på tross av økte kostnader til sprengning får vesentlig mindre transport ut og inn av anlegget. Samlet sett er dette positivt for sluttsummen. En er opp mot 80% ferdig på enkelte store poster i arbeidet. Arbeidet med anleggsgartner-entreprisen prioriteres nå.

Antveit gravplass og anleggsområdet

Framdrift pr 14.11.2019, illustrerer avtaking av jord og oppbygging av traubunn

Antveit gravplass november 2019

Bevaringsplanarbeidet er ikke kommet så langt som ønsket, men i høst vil i vi få på plass prosjektleder som kan ta arbeidet videre.

Reguleringsplanen for Tennebekk ligger til behandling hos kommunen.

Tilstandsanalyser gravplass. Arbeidet med tilstandsanalyser har ikke gått som ønsket i 2019, men vi har likevel tro på at vi skal kunne lage nye planer og beregninger ut fra det arbeidet som er gjort.

Arbeidet med **navnet minnelund på Møllendal** er i god gjenge. I år vil det bare bli et forprosjekt. Minnelunden vil først bli bygget i 2020. Det er utarbeidet flere forslag til utforming av navnet minnelund som er presentert til BKF, som igjen har presentert forslagene til Gravplassutvalget. Gravplassutvalget ga gode tilbakemeldinger på forslagene og trakk særlig frem ideen om å bruke stein fra bybanetunellen under Møllendal, forslagene der vann var et viktig element og den alternative plasseringen med en minnelund plassert ved gravfeltet MØ.L00. Planen er at ideene skal snevres inn til to konkrete forslag slik at fellesrådet har et reelt valg når en skal bestemme hvilken navnet minnelund som skal være den første på Møllendal. Administrasjonen har luftet ideen om bruk av stein fra bybaneutbyggingen under Møllendal, det ble positivt mottatt og det jobbes videre med å utforske muligheten.

Prosjektet **rehabilitering fontene** er nedskalert og avrundes med å reetablere bed der en feilaktig antok at fontenen opprinnelig stod. Administrasjonen trekker derfor prosjektet ut i 2019 i påvente av at det foreligger en Kunst- og designplan for gravplassene i Bergen.

Det største anleggsprosjektet i år er **fase B av rehabiliteringen av Nygård kirkegård** inkludert navnet minnelund. Prosjektet er avsluttet og ordfører Marte Mjøs Persen åpnet den navnete minnelunden 27. november 2019. Det rapporteres god økonomistyring og fremdriftsplanen ble forsert for å bli ferdig til godkjenningssprosessen. Fellesrådets AU har vedtatt anlegget som ferdig bygget.

Utredning av **portløsninger** for gravplassene i Bergen vil måtte bli tatt med inn i 2020. Det vurderes samtidig andre løsninger for å begrense motorisert ferdsel på gravplassene, for eksempel bruk av pullerter enkelte steder.

Rehabilitering gravplass er en sekkepost der nødvendige tiltak kan prioriteres gjennom året. På Møllendal er en viktig trapp rehabilitert og nå er også rekkverket levert.

Neste tiltak var planlagt å være masseutskiftning på gravfelt på Mjeldheim og Loddefjord gravplasser, samt på Fana kirkegård. På grunn av anslåtte kostnader på prosjektene på Mjeldheim og Loddefjord har vi sett oss nødt til å prioritere urnegravfelt på øvre del av Solheim gravplass først. Det er behov for urnegraver der i løpet av 2020. Prosjektene på Mjeldheim, Loddefjord og Fana vil bli utredet i høst. Solheim gravplass blir prioritert i år, ettersom det kan bli mangel på graver. Det er en stor, men relativt enkel jobb som omhandler endringer i jordsmonnet på gravfeltene. Det er derfor ikke nødvendig med saksbehandling i fellesråd og bispedømmeråd. Dette prosjektet vil i hovedsak bli gjennomført på slutten av 2019. Vi ønsker også å prioritere rehabilitering av om lag en tredjedel av Fana kirkegård, samt prosjektere nytt inngangsparti og lagerplass på Nygård kirkegård. Midler avsatt til universell utforming vil bli tatt med i prosjekt/tiltak som har tilgjengelighet som hovedformål og vil bli tatt inn i inngangspartiet på Nygård kirkegård.

De 119 meter gjerde og en port som er rehabilitert på **Solheim gravplass** i år er ferdig, men det mangler noen utbedringer fra leverandør og prosjektet er derfor ikke avsluttet.

Det har også vært arbeidet med utredning av **VA-anlegg og vannposter på Møllendal gravplass**, først med forprosjekt og planer. Det er ønskelig med utførelse av vannposter på Møllendal, avdeling Haukeland på høsten, men mye av arbeidet vil gå inn i 2020.

Prosjekt **vannmåler på alle gravplasser** går som planlagt og vi regnet i august med å være klar til å svare kommunen at vi har fått alt på plass i 2019. Det er avsatt 1,7 millioner til dette prosjektet, men det ser ut til å bli ca. 2 millioner kroner og da er Åsane kirkegård og Solheim gravplass ikke helt avklart. BKF og Akasia har god dialog med VA-etaten i arbeidet med vannmålerne. De nye vannmålerne vil påvirke driftsbudsjettet ved at VA-etaten krever at det foretas manuell avlesning, i tillegg til at det trolig vil medføre endringer i de kommunale avgiftene.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Økonomiavdelingen

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID	Gradering
Mette Rogstad Heimli		19/00907-8	Ugradert

Kode	Tittel	Saksnummer	Møtedato
BKF	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	63/19	11.12.2019

Revidert budsjett 2019 (desember)

I henhold til kirkelovens §14 og økonomiforskriftens § 4-4 (Forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke) skal det legges fram rapporter for fellesrådet som viser utvikling i inntekter og kostnader. Ved store avvik skal det foreslås nødvendige tiltak som innarbeides i revidert budsjett.

Fellesrådet vedtok budsjett for 2019 i møte 12.12.2018 (BKF-sak nr 52/18). Avvik som oppstår gjennom året rapporteres fortløpende i økonomirapportene i alle fellesrådsmøter gjennom året. Første budsjettrevisjon for 2019 ble behandlet 30.10.19 (BKF-sak70/19).

Budsjettrevisjonene som legges fram nå er i all hovedsak av «teknisk karakter». BKF sitt regnskap inneholder en del poster som ikke har resultateffekt. Postene er ikke tidligere innarbeidet i budsjettet og blir ikke rapportert gjennom året. Budsjettpostene legges inn på totalnivå (dvs ikke fordelt på de ulike virksomhetsområdene).

Dette gjelder

- Merverdiavgiftskompensasjon
- Avskrivninger
- Kalkulatoriske inntekter og utgifter ved kommunal tjenesteyting

I driftsbudsjettet er det i tillegg lagt inn to justeringer knyttet til rentekompensasjon som ikke tidligere er budsjettet og justering av forventet inntekt vedrørende syke- og fødselspenger, samt lønnsrefusjon fra Dnk etter at noen av BKF sine ansatte midlertidig har fungert i Dnk-stillinger.

I investeringsbudsjettet er det i tillegg til budsjettposten for merverdiavgiftskompensasjon tatt inn endringer i forhold til forventet fremdrift i investeringsprosjektene fram mot nyttår.

Posten på kr 2.000.000 knyttet til middelalderkirker gjelder forskuttering av en forventet inntekt fra Riksantikvaren (første statlige tildeling til rehabilitering middelalderkirker) til delvis dekning av prosjektkostnader for 2019. Midlene forventes utbetalt i 2020 og det ligger derfor an til et merforbruk på middelalderkirkene i 2019. Dette finansierer vi fra fond og tilbakefører det i 2020, slik vi også gjorde det ved forrige årsskifte.

I driftsbudsjettet foreslås følgende endringer:

Område	Post i budsjettet	Tekst	Beløp	Kommentar
Total	1.3 og 2.3	Refusjoner / overføringer	+/- kr 25.000.000	Gjelder kompensasjon for merverdiavgift. Beregnet med utgangspunkt i bokførte tall pr dato samt prognose for resten av året
Total	4.1 og 4.2	Avskrivninger / motpost avskrivninger	+/- kr 21.000.000	Anslag avskrivninger for 2019
Total	1.4 og 2.4	Kalkulatoriske inntekter / utgifter ved kommunal tjenesteyting	+/- kr 150.000	Gjelder kommunal tjenesteyting vedrørende innkjøps samarbeid og kommuneadvokat
Kirkebygg	1.5 og 5.7	Statlig tilskudd / overføring til investeringsregnskapet	+/- kr 800.000	Gjelder rentekompensasjon som ikke tidligere er budsjettert. Mottas som driftsinntekt, disponeres som tidligere i investeringsregnskapet
Kirkelig virksomhet og administrasjon	1.3 og 2.1	Refusjoner og overføringer / lønn og sosiale utgifter	+/- kr 500.000	Netto avvik i mottatte syke- og fødselspenger, samt refusjon fra Dnk som følge av at noen av våre ansatte midlertidig har fungert i Dnk-stillinger. Motsvares av høyere lønnsutgifter

I investeringsbudsjettet foreslås følgende endringer:

Område	Tekst	Beløp	Kommentar
Total	Mva generell kompensasjonsordning investering/ refusjoner	+/- kr 16.000.000	Gjelder kompensasjon for merverdiavgift. Beregnet med utgangspunkt i bokførte tall pr dato samt prognose for resten av året
Rehabilitering kirkebygg	Investering i anleggsmidler / bruk av avsetninger	+/- kr 2.515.112	Avsetninger tidligere år benyttet til finansiering av årets investeringer
Rehabilitering kirkebygg	Investering i anleggsmidler / avsetninger	+/- kr 3.400.000	Pågående prosjekter 2019 som videreføres i 2020
Rehabilitering kirkebygg	Investering i anleggsmidler / bruk av avsetninger	+/- kr 80.000	Korreksjon budsjettert inntekt rentekompensasjon
Middelalderkirker	Investering i anleggsmidler / bruk av avsetninger	+/- kr 64.000	Korreksjon budsjettert inntekt rentekompensasjon
Middelalderkirker	Investering i anleggsmidler / bruk av avsetninger	+/- kr 2.000.000	Forskuttering forventet tilskudd fra Riksantikvaren
Rehabilitering kirkebygg	Avsetninger / overført fra driftsregnskapet	+/- kr 400.000	Rentekompensasjon 2019
Middelalderkirker	Avsetninger / overført fra driftsregnskapet	+/- kr 400.000	Rentekompensasjon 2019
Gravplass	Investering i anleggsmidler / avsetninger	+/- kr 6.000.000	Oppdatert prognose vedrørende Antveit
Kirkelig virksomhet og administrasjon	Avsetninger / inntekter fra salg av driftsmidler	+/- kr 720.000	Inntekter fra salg av driftsmidler
Kirkelig virksomhet og administrasjon	Avsetninger / inntekter fra salg av aksjer	+/- kr 2.000	Inntekter fra salg av aksjer

Forslag til revidert driftsbudsjett og investeringsbudsjett følger vedlagt.

I tillegg til endringene som er foreslått overfor ber administrasjonen, som tidligere år om fullmakt til å disponere årsresultatet både i driftsregnskap og investeringsregnskap til / fra respektive drifts- og investeringsfond i forbindelse med regnskapsavslutningen.

Disposisjonene legges fram for fellesrådet til vedtak i forbindelse med fastsettelse av årsregnskapet i februar 2020.

Vi er i dag varslet om mulig tilleggsfakturering fra AKG knyttet til drift av kirkebygg- og gravplassområdet. Det kan derfor bli aktuelt å legge fram et nytt forslag til revidert budsjett i møtet.

Vedlegg:

Revidert driftsbudsjett 2019 (desember) til FR

Revidert investeringsbudsjett 2019 (desember) til FR

Saksorientering

Det vises til protokoll fra AU 26.11.19 sak 83/19 og vedtaket:

BKF arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag.

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Bergen kirkelige fellesråd vedtar revidert driftsbudsjett (desember) for 2019. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene for gravplass, kirkebygg og kirkelig virksomhet og administrasjon slik de er presentert i framlagt budsjettoppstilling.
2. Bergen kirkelige fellesråd vedtar revidert investeringsbudsjett (desember) for 2019. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene gravplass, middelalderkirker, rehabilitering kirkebygg, nyinvestering kirker og kirkelig virksomhet slik de er presentert i framlagt budsjettoppstilling.
3. Kirkevergen gis fullmakt til å disponere årsresultatet både i driftsregnskap og investeringsregnskap til / fra respektive drifts- og investeringsfond i forbindelse med regnskapsavslutningen.

Revidert budsjett 2019 - desember	Kirkelig virksomhet og administrasjon				Kirke				Gravplass				Totalt			
	Regnskap pr 31.10.19	Revidert budsjett - oktober	Endring	Revidert budsjett - desember	Regnskap pr 31.10.19	Revidert budsjett - oktober	Endring	Revidert budsjett - desember	Regnskap pr 31.10.19	Revidert budsjett - oktober	Endring	Revidert budsjett - desember	Regnskap pr 31.10.19	Revidert budsjett - oktober	Endring	Revidert budsjett - desember
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-3 960 297	-3 940 000		-3 940 000	-132 046	-318 400		-318 400	-15 953 753	-18 890 000		-18 890 000	-20 046 096	-23 148 400	0	-23 148 400
1.3 Refusjoner/overføring	-14 742 037	-16 717 129	-500 000	-17 217 129	-326 754	-400 000		-400 000	-525 940	0		0	-15 594 731	-17 117 129	-25 500 000	-42 617 129
1.4 Kalkulatoriske inntekter	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0	-150 000	-150 000
1.5 Statlige tilskudd	-19 935 940	-23 758 614		-23 758 614	0	0	-800 000	-800 000	-156 400	-153 000		-153 000	-20 092 340	-23 911 614	-800 000	-24 711 614
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-64 395 556	-77 242 753		-77 242 753	-29 610 760	-35 532 913		-35 532 913	-41 100 900	-49 321 655		-49 321 655	-135 107 216	-162 097 321	0	-162 097 321
1.7 Tilskudd fra fellesråd/meninghetsråd	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0	0	0
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-25	0		0	0	0		0	-5 432	0		0	-5 457	0	0	0
Sum driftsinntekter	-103 033 855	-121 658 496	-500 000	-122 158 496	-30 069 560	-36 251 313	-800 000	-37 051 313	-57 742 425	-68 364 655	-	-68 364 655	-190 845 840	-226 274 464	-26 450 000	-252 724 464
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	82 714 268	92 283 697	500 000	92 783 697	315 180	387 459		387 459	6 123 544	7 866 245		7 866 245	89 152 992	100 537 401	500 000	101 037 401
2.2 Kjøp av varer og tjenester	16 966 794	21 294 366		21 294 366	27 110 404	35 863 854		35 863 854	44 166 901	55 351 811		55 351 811	88 244 099	112 510 031	0	112 510 031
2.3 Refusjoner/overføringer	10 027	0		0	48 293	0		0	7 062 879	8 446 599		8 446 599	7 121 199	8 446 599	25 000 000	33 446 599
2.4 Kalk. Utg. ved komm. Tj.yttingsavtale	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0	150 000	150 000
2.5 Tilskudd og gaver	4 591 003	5 473 697		5 473 697	0	0		0	7 932	0		0	4 598 935	5 473 697	0	5 473 697
Sum driftsutgifter	104 282 092	119 051 760	500 000	119 551 760	27 473 877	36 251 313	-	36 251 313	57 361 256	71 664 655	-	71 664 655	189 117 225	226 967 728	25 650 000	252 617 728
3.1 Renteinntekter og utbytte	-2 542 541	-1 310 000		-1 310 000		-1 335 000		-1 335 000	-710	-855 000		-855 000	-2 543 251	-3 500 000	0	-3 500 000
Intern korreksjon - ikke bokført pr 31.10.19	1 825 000				-1 112 500				-712 500				0	0	-	-
Sum finansposter	-717 541	-1 310 000	0	-1 310 000	-1 112 500	-1 335 000	0	-1 335 000	-713 210	-855 000	0	-855 000	-2 543 251	-3 500 000	0	-3 500 000
4.1 Avskrivninger															21 000 000	21 000 000
4.2 Motpost avskrivninger															-21 000 000	-21 000 000
Netto driftsresultat	530 697	-3 916 736	-	-3 916 736	-3 708 183	-1 335 000	-800 000	-2 135 000	-1 094 379	2 445 000	-	2 445 000	-4 271 866	-2 806 736	-800 000	-3 606 736
5.1 Bruk av udiskonert fra tidl.år	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0	0	0
5.2 Bruk av disposisjonsfond	0	0		0	0	0		0	0	-4 000 000		-4 000 000	0	-4 000 000	0	-4 000 000
5.3 Bruk av bundne fond	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0	0	0
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	78 470	3 916 736		3 916 736	0	0		0	700 000	700 000		700 000	78 470	4 616 736	0	4 616 736
5.6 Avsatt til bundne fond	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0	0	0	0
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	0	0		0	1 335 000	800 000		2 135 000	0	855 000		855 000	0	2 190 000	800 000	2 990 000
Sum interne finansieringstransaksjoner	78 470	3 916 736	-	3 916 736	0	1 335 000	800 000	2 135 000	0	-2 445 000	-	-2 445 000	78 470	2 806 736	800 000	3 606 736
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	609 167	0	-	0	-3 708 183	0	-	0	-1 094 379	0	-	0	-4 193 396	0	0	0

	Regnskap 01.01.2019 - 31.10.2019	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019 - oktober	Revidert budsjett 2019 - oktober	Endring
Revidert investeringsbudsjett 2019 - desember					
Investeringer i anleggsmidler	58 017 782	144 657 000	79 930 000	6 971 112	86 901 112
Rehabilitering kirkebygg - bruk av tidligere års avsetninger				2 515 112	
Rehabilitering kirkebygg - overføring til neste år				-3 400 000	
Rehabilitering kirkebygg - endring rentekompensasjon				-144 000	
Middelalderkirker - forskuttering statlig bevilgning				2 000 000	
Gravplass - revidert prognose 2019 Antveit				6 000 000	
Moms generell komp.ordn.inv.	11 115 069	0	0	16 000 000	16 000 000
Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.	0	0	0	0	0
Dekning av tidl.års udekket	3 333 333	4 000 000	4 000 000		4 000 000
Avsetninger	47 877 500	4 000 000	55 827 000	-1 078 000	54 749 000
Rehabilitering kirkebygg - overføring til neste år				3 400 000	
Rentekompensasjon til fond				800 000	
Gravplass - revidert prognose 2019 Antveit				-6 000 000	
Kirkelig virksomhet og administrasjon - salg av driftsmidler				720 000	
Kirkelig virksomhet og administrasjon - salg av aksjer KP				2 000	
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	120 343 684	152 657 000	139 757 000	21 893 112	161 650 112
Finansiert slik:					
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend./aksjer	-2 292 142	0	-1 580 000	-722 000	-2 302 000
Salg av driftsmidler				-720 000	
Salg av aksjer Kirkepartner				-2 000	
Refusjoner	-11 115 069	0	0	-16 000 000	-16 000 000
Tilskudd til investeringer	-101 167 002	-121 313 000	-121 313 000		-121 313 000
Sum eksternt finansiering	-114 574 213	-121 313 000	-122 893 000	-16 722 000	-139 615 000
Bruk av avsetninger	-13 330 000	-31 344 000	-16 864 000	-5 171 112	-22 035 112
Rehabilitering kirkebygg - bruk av tidligere års avsetninger				-2 515 112	
Rehabilitering kirkebygg - endring rentekompensasjon				144 000	
Middelalderkirker - forskuttering statlig bevilgning				-2 000 000	
Overført fra driftsbudsjettet					
Overført fra driftsregnskapet - rentekompensasjon				-800 000	
Bruk av tidligere års utdisponert	-13 330 000	-31 344 000	-16 864 000	-5 171 112	-22 035 112
SUM FINANSIERING	-127 904 213	-152 657 000	-139 757 000	-21 893 112	-161 650 112
Udekket/udisponert	-7 560 529	0	0	0	0

DEN NORSKE KIRKE

BKF Gravplass

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID	Gradering
Inghild Hareide Hansen	800	19/04840-3	Ugradert

Kode	Tittel	Saksnummer	Møtedato
BKF	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	64/19	11.12.2019

Fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme gravfelt – Evaluering av forsøk og ny praksis

I 2016 vedtok Bergen kirkelige fellesråd å prøve ut fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme felt, på Fana kirkegård. Dispensasjon ble gitt i BKF-sak 013/16.

På Fana kirkegård var det ikke flere festegraver (to enkle kistegraver festet sammen) i 2016. Det var da heller ikke areal tilgjengelig for reservering av egne felt for festegraver. Fana kirkegård er en av gravplassene hvor det er stor etterspørsel etter festegraver, og hvor andel kistebegravelser fortsatt er høyt.

For å imøtekomme behovet, valgte Gravplassmyndigheten å gjøre forsøk med fortløpende tildeling av henholdsvis enkle og doble kistegraver på samme felt. Grunnen til at vi måtte gjøre forsøk med dette, var praktiske driftsutfordringer for gravferdsenheten med tanke på at de må inn igjen på etablerte felt for å gravlegge i grav nr 2. Da må det bl.a. flyttes på omkringliggende gravminner for å komme til med nødvendige maskiner.

Gravplassmyndigheten har nå, i samarbeid med Akasias gravferdsenhet, i et par år benyttet denne praksis på Fana kirkegård. Konklusjonen er at dette er et godt alternativ som medvirker til at vi kan tilby festegraver til de som ønsker det på Fana kirkegård.

Gravferdsenhet melder om gode erfaringer med fortløpende tildeling på Fana kirkegård.

I dag tilbys festegraver på fire av kommunens gravplasser: Loddefjord, Bønes, Fana og Mjeldheim, og i 2018 ble det tildelt 34 nye festegraver. De fordelte seg som følger:

Loddefjord	6
Bønes	4
Fana	13
Mjeldheim	11

Fortsatt har vi imidlertid bestemmelsen i Vedtekter for gravplassene i Bergen §6 pkt.2:

På egne gravfelt anlagt med festegravsteder (dobbelgraver) kan det avtales feste av en grav ved siden av frigraven. Gravene utgjør da ett gravsted, og kan ikke deles opp ved eventuell forlengelse av festet

Gravplassmyndigheten ønsker nå en generell dispensasjon fra vedtektene til å kunne benytte fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme gravfelt, på alle gravplassene i Bergen hvor det finnes formålstjenlig. Det vil si at tilbudet om tilgjengelige festegraver vil utvides vesentlig i Bergen, og dette vil bli innarbeidet i Gravplassmyndighetens belegningsplan.

Ved fortløpende tildeling bindes ikke store arealer opp til mulige fremtidige kistegravlegginger, jf bestemmelsen i vedtektenes §6 pkt.2, der hele felt settes av. Festegraver vil ved fortløpende tildeling kunne tilbys på de fleste kistefelt, såfremt det ikke er spesielle driftsforhold som vanskeliggjør tildeling av grav. Det vil bli laget en oversikt over kistefelt som på grunn av sin beskaffenhet ikke kan tildeles som doble kistegraver. Følgen av en generell dispensasjon vil være at festegraver nå kan tilbys på følgende gravplasser:

- Arna kirkegård
- Bønes kirkegård
- Eidsvåg gravplass
- Fana kirkegård
- Fyllingsdalen gravplass
- Gravidalspollen gravplass
- Loddefjord gravplass
- Mjeldheim gravplass
- Møllendal gravplass
- Nygård kirkegård
- Salhus kirkegård
- Solheim gravplass
- Takvam kirkegård
- Øvsttun gravplass
- Åsane kirkegård - dvs på 15 gravplasser i motsetning til på fire gravplasser i dag.

Da dette er en vesentlig forbedring av tilbudet til innbyggerne i Bergen vil det bli informert om til begravelserbyrå, på nettside og til media.

Det varsles samtidig om at det i forbindelse med revisjon av Vedtekter for gravplassene i Bergen planlegges et forslag til endring av denne bestemmelsen, både av hensyn til tilbudet av festegraver slik som behandles i denne saken, og av hensyn til et økende antall søknader om oppdeling av festegraver.

Begrepsbruk i saksframlegget ble etter innspill endret i møte i Gravplassutvalget 11.11.2019 fra «suksessiv tildeling» til «fortløpende tildeling». Gravplassmyndigheten vil fortløpende følge med på utvikling av forbruket av doble graver, ved tertialvise oppdateringer av belegningsplanen.

Saksorientering

Gravplassutvalget har i møte 11.11.2019, sak 24/19 gjort følgende vedtak: Gravplassutvalget stiller seg bak forslaget om at Gravplassmyndigheten i Bergen gis generell dispensasjon fra Vedtekter for gravplassene i Bergen §6 pkt 2, til å kunne benytte fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme gravfelt, på alle gravplassene i Bergen hvor det finnes formålstjenlig.

Det vises til protokoll fra AU 26.11.2019 sak 84/19 og vedtaket:

Bergen kirkelige fellesråd gir Gravplassmyndigheten i Bergen generell dispensasjon fra Vedtekter for gravplassene i Bergen §6 pkt 2, til å kunne benytte fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme gravfelt, på alle gravplassene i Bergen hvor det finnes formålstjenlig.

Kirkevergen forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd gir Gravplassmyndigheten i Bergen generell dispensasjon fra Vedtekter for gravplassene i Bergen §6 pkt 2, til å kunne benytte fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme gravfelt, på alle gravplassene i Bergen hvor det finnes formålstjenlig.

DEN NORSKE KIRKE

BKF Gravplass

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID	Gradering
Inghild Hareide Hansen	800	19/04844-3	Ugradert

Kode	Tittel	Saksnummer	Møtedato
BKF	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	65/19	11.12.2019

Generell adgang til omregulering av kistefelt til urnefelt

Gravplassmyndigheten i Bergen har de siste årene brukt ressurser på en belegningsplan for alle våre gravplasser. Planen skal gi oss et nøyaktig bilde over kapasiteten på gravplassene.

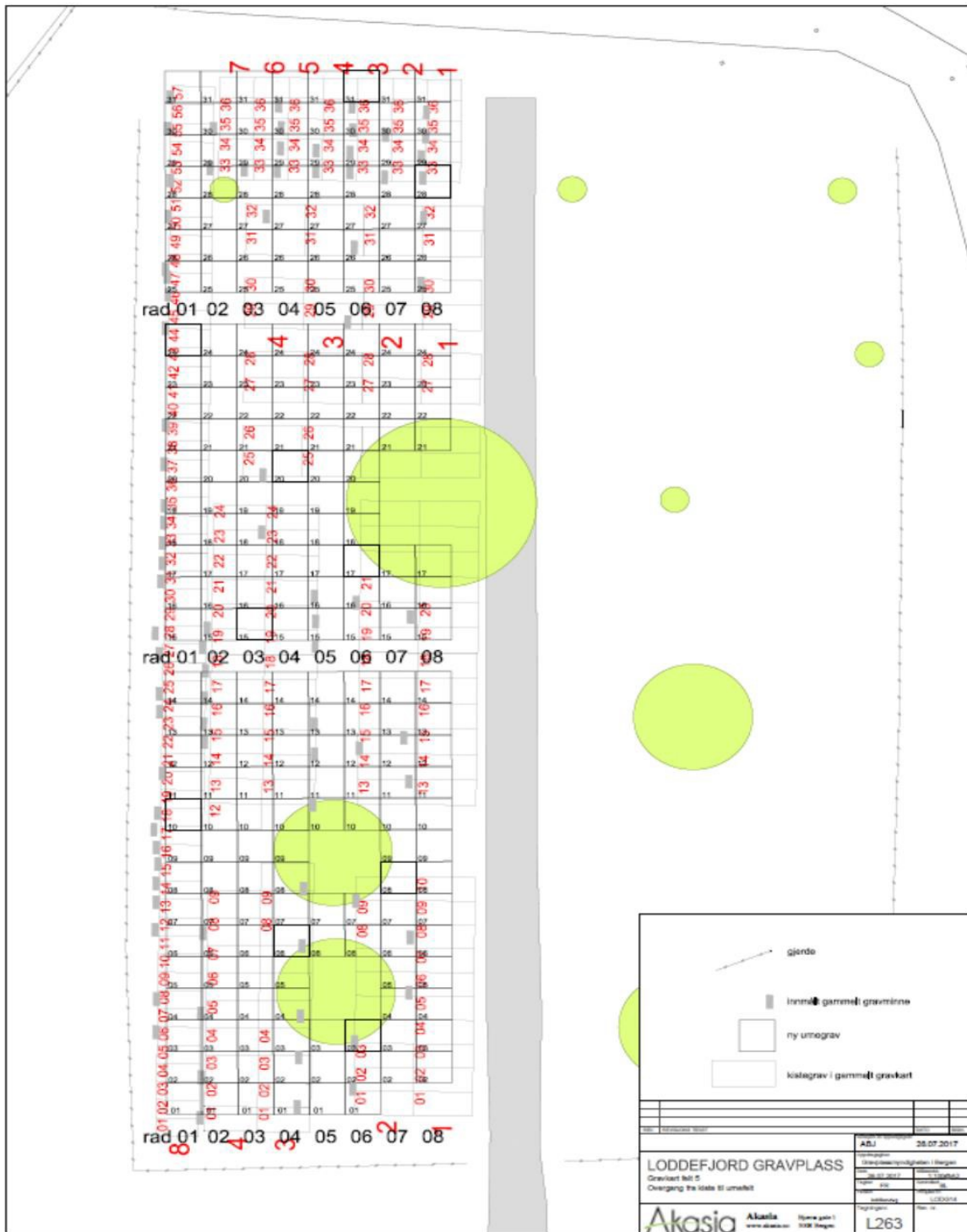
Vi har mange eldre gravfelt der gravene ikke fyller nye krav til gravstørrelse. Gjennom de siste års erfaringer med gravlegging har vi erfart at det ofte gir vesentlige driftstekniske problemer å bruke graver med de gamle gravstørrelsene. Vi kan i enkelte situasjoner også oppleve uverdige situasjoner i forbindelse med gravlegging. Vi ønsker å utvikle våre gravfelt i overensstemmelse med ny standard. Moderne gravplassdrift er maskinell, og enkelte steder vanskeliggjør også topografien graving av en kistegrav. I Bergen har vi fortsatt kistegravfelt som er så bratte at maskiner ikke kan benyttes av HMS-hensyn.

Gravplassmyndigheten i Bergen ønsker å ha en god og verdig gravplassdrift som både ivaretar HMS for ansatte og sikrer verdige rammer for pårørende omkring en gravferd.

Gravplassmyndigheten i Bergen har gjennom flere år omregulert gravfelt til nye gravstørrelser der hvor det har vært nødvendig og forsvarlig. Etter hvert har vi også sett behov for å omregulere fra kistegravfelt til urnegravfelt, av ulike årsaker:

- I bratte skråninger hjelper det ikke å gi en kistegrav nye og større mål; terrenget vil være like vanskelig å gravlegge kister i. Det er imidlertid mulig å bruke dette gravarealet til urnegraver, da det ikke i samme grad krever bruk av maskiner for gravlegging.
- I Bergen har vi over 70% kremasjonsandel, og behovet for urnegraver er dermed større enn for kistegraver. På enkelte gravplasser har vi kapasitet for kistegraver i flere tiår fremover, mens det er mangel på urnegraver. Da vurderer Gravplassmyndigheten i Bergen det som god ressursbruk å gjøre gamle kistegraver om til nye urnegraver.

I 2017 ble gravfeltene 04 og 05 på Loddefjord gravplass omregulert fra kistegraver til urnegraver, etter godkjenning av Fellesrådet og BDR, og med positiv uttale fra Gravplassrådgiveren.

Eksempel på omreguleringskart

Alle endringer av gravfeltstatus skjer med informasjon og veiledning til festere på graver som fortsatt er på gravfeltet, og de som ønsker at graven skal bestå som kistegrav får det, såfremt det faktisk er mulig å gravlegge en kiste der. Hvis ikke, kan det begrenses etter gravferdsforskriftens §5 andre ledd. Ved fornyelse av festeavtalen kan Gravplassmyndigheten også sette vilkår for bruk av graven.

Vi opplever stort sett positive tilbakemeldinger fra festere på felt som har blitt omregulert fra kistegraver til urnegraver, noe som i hovedsak antas å skyldes at den enkelte fester har en valgfrihet og at feltene som oftest får en oppgradering.

Loddefjord felt 05 (til venstre) før omregulering

Loddefjord felt 05 etter omregulering

Vanlige omreguleringssaker fra gamle til nye mål gjøres jevnlig på våre gravplasser, som del av gravplassforvaltningen, med hjemmel i gravferdsforskriften §5:

«Endring av hele eller deler av gravplass kan bl.a. skje ved oppfylling, utarbeidelse av nytt gravkart eller omlegging av vegger. I forbindelse med endring kan grav forskyves med inntil en halv gravbredde og gravlengde uten at det bryter med forutsetningene for feste av grav. Antall graver i hvert feste skal være uforandret. Gravminner kan flyttes i overensstemmelse med nytt gravkart.

Dersom gravstørrelse, jorddybde eller grunnvannsstand ikke samsvarer med forskriftens krav, kan enkeltgrav, deler av en gravplass eller hele gravplassen stenges permanent for kistegravlegging. Berørte rettighetshavere skal så langt det er mulig varsles skriftlig i god tid og senest tre uker før permanent stenging for kistegravlegging iverksettes. Kirkelig fellesråd kan vedta stenging for enkeltgrav. Stenging av hele eller deler av gravplassen må fastsettes i vedtektene for gravplassen.

Kirkelig fellesråd kan stenge gravplassen eller deler av den midlertidig for all gravlegging ved ekstreme værforhold.

Bestemmelsen i § 11 første ledd gjelder tilsvarende ved permanent eller midlertidig stenging.»

En omregulering fra kistegravfelt til urnegravfelt ble i 2017 vurdert av Gravplassmyndigheten som en «vesentlig endring» av gravplassen jf. gravferdsloven §4, og sak om omregulering

av LO.04-05 ble derfor behandlet i Fellesrådet i desember 2017 og deretter godkjent av bispedømmerådet. (BKF-sak 68/17 med BDRs godkjenning av 23.02.2018).

Denne typen omregulering blir stadig viktigere i arbeidet med å sikre at Bergens innbyggere kan få tilbud om den type grav de ønsker, i den bydelen de bor. Gravplassmyndigheten ønsker derfor at det vedtas en generell fullmakt til ved behov å kunne omregulere gravfelt fra kistegraver til urnegraver, på lik linje med vanlig omregulering til nye gravstørrelser. Det forutsettes at slike omreguleringer er begrunnet i behov for graver iht belegningsplanen, eller forhold som er beskrevet i gravferdsforskriften §5.

Fullmakten gis under forutsetning av at saksbehandlingen holder god kvalitet og skjer i tett dialog med eventuelle berørte festere.

Etablerte rutiner i henhold til regelverket vil bli fulgt og Gravplassutvalget og fellesrådets AU vil bli løpende infomert om de situasjoner der fullmakten blir brukt.

Vedlagt saken er et eksempel på omreguleringskart som benyttes i saksbehandlingen av omregulering fra gamle kistegraver til nye urnegraver. Eksempelet er fra omregulering LO.04 og LO.05, som ble godkjent av Bergen kirkelige fellesråd i sak 68/17 og av Bjørgvin bispedømmeråd 19.02.2018.

Ordlyden i forslag til vedtak er endret fra vedtaket som er gjort i Gravplassutvalgets behandling 11.11.2019. Å omregulere graver til nye gravstørrelser har hjemmel i gravferdsforskriften §5, og trenger ikke fullmakt. Det er kun omregulering fra kistegraver til urnegraver det bes om generell fullmakt til å gjøre.

Saksorientering

Gravplassutvalgets vedtak sak 25/19 i møte 11.11.2019:

Gravplassutvalget stiller seg bak forslaget om at Bergen kirkelige fellesråd gir Gravplassmyndigheten i Bergen en generell fullmakt til ved behov å omregulere graver til nye gravstørrelser, og til å omregulere kistegravfelt til urnegravfelt. Saken sendes også Bjørgvin bispedømmeråd for godkjenning.

Det vises til protokoll fra AU 26.11.19 sak 85/19 og vedtaket:

Bergen kirkelige fellesråd gir Gravplassmyndigheten i Bergen en generell fullmakt til ved behov å omregulere graver til nye gravstørrelser, og til å omregulere kistegravfelt til urnegravfelt. Saken sendes også Bjørgvin bispedømmeråd for godkjenning

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd gir Gravplassmyndigheten i Bergen en generell fullmakt til ved behov å omregulere graver til nye gravstørrelser, og til å omregulere kistegravfelt til urnegravfelt. Saken sendes Bjørgvin bispedømmeråd for godkjenning

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID	Gradering
Mona Gangsøy Eide		19/04845-4	Ugradert

Kode	Tittel	Saksnummer	Møtedato
BKF	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	66/19	11.12.2019

Valg av Arbeidsutvalg, Administrasjonsutvalg, Lederlønnsutvalg, Kontrollutvalg og Valgkomité

Valgkomiteen har hatt møte og drøftet valg av ovennevnte utvalg/komiteer. Alle kandidater er forespurt og har bekreftet at de er villig til å ta på seg vervet. Valgkomiteen har ikke klart å få på plass Leder av kontrollutvalget, men har lagt inn en ekstra blant faste medlemmer, og foreslår at dette utvalget konstituerer seg selv i første oppsatte møte.

Nåværende valgkomité består av: Bjørn Norstrand (leder), Rune Kroken, Heidi Iren Saure og Bjarte Flaten.

Se vedlagte reglement for de forskjellige utvalgene

Vedlegg:

Reglement for BKF's valgkomité
 Reglement for BKF's Arbeidsutvalg
 Reglement for BKF's Administrasjonsutvalg
 Reglement for Lederlønnsutvalget
 Regler for Kontrollutvalget i BKF

Valgkomiteens forslag til vedtak

Arbeidsutvalg (AU):

Leder og nestleder i BKF, som velges hvert år, samt biskopens representant, er faste representanter i AU. Vara for biskopens representant er også vara i AU. De andre velges for hele valgperioden for fellesrådet.

Faste representanter: Asbjørn Valen, Sølvi Mostrum Krabbedal

Vara representanter: Thor Kalland, Hans Martin Svarstad, Lodve Giske, Signe Sandberg

Vararepresentantene innkalles i den rekkefølge de står oppført

Administrasjonsutvalg

Leder eller nestleder i BKF, som velges hvert år, er fast representant i Administrasjonsutvalget, de andre velges for hele valgperioden for fellesrådet.

Faste representanter: Asbjørn Valen, Therese Mokkalbost

Vararepresentanter: Hans Martin Svarstad, Signe Sandberg, Lodve Giske

Lederlønnsutvalg

Leder og nestleder i BKF, velges hvert år, og blir da også representanter i Lederlønnsutvalget. Den siste velges for hele valgperioden for fellesrådet
Fast representant: Asbjørn Valen

Kontrollutvalg

Leder: Ikke besatt

Nestleder: Nils Gunnar Toppe

Faste representanter: Bjarte Flaten (ikke BKF-medlem i denne perioden), Per Kristian Erdal, Randi Wollan Neuber, Tord Byrkjeland Berntsen

Vararepresentanter: Kari Barca Davidsen, Tor David Hanson, Thor Brekkeflat

Kontrollutvalget konstituerer Leder i første møte i kontrollutvalget.

Valgkomité

Faste representanter: Christian Nasset, Marit Drotningvik, Thor Kalland, Lodve Giske

REGLEMENT FOR BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅDS ARBEIDSUTVALG - AU

Utvalget skal utføre sine oppgaver i henhold til bestemmelsene i Kirkeloven og Gravferdsloven.

1 Valg og sammensetning

Utvalget består av leder og nestleder i Bergen kirkelige fellesråd, biskopens representant i Bergen kirkelige fellesråd samt 2 andre medlemmer valgt av og blant Bergen kirkelige fellesråds medlemmer.

Det velges/utpekes like mange varamedlemmer som faste medlemmer til utvalget.

Biskopens vararepresentant er personlig varamedlem for biskopens faste representant.

Representantene utpekes normalt for en 4-års periode (tilsvarende valgperioden for fellesrådet).

Dersom et medlem går ut av utvalget, velges nytt medlem for resten av perioden blant varamedlemmene, og det velges nytt varamedlem.

Bergen kirkelige fellesråds leder og nestleder er leder og nestleder i utvalget.

2 Mandat

Utvalget er opprettet med hjemmel i KL § 13, 1. ledd.

Utvalget er et forberedende utvalg til Bergen kirkelige fellesråd og har i tillegg fullmakt til å treffe avgjørelser i saker delegert til utvalget i dette reglements pkt 3.

3 Saker der utvalget har avgjørelsesmyndighet.

Utvalget treffer vedtak innenfor de retningslinjer som er fastsatt i lov, i medhold av lov eller er vedtatt av Bergen kirkelige fellesråd og innenfor de fastlagte budsjетtrammer.

Utvalget har avgjørelsesmyndighet i følgende saker:

- a. Godkjenning av anskaffelse og avhendelse av inventar og utstyr i kirkene i Bergen, jfr. Kirkeloven § 18 fjerde ledd annet punktum og Rundskriv T-3/2000 kapittel 2.4.
- b. Godkjenning av ombygging i kirkene i Bergen, jfr. Rundskriv T-3/2000 kapittel 2.1.
- c. Godkjenning av utvidelse i og av kirkene i Bergen begrenset oppad til rullestolrampe, jfr. Rundskriv T-3/2000 kapittel 2.1.
- d. Hastesaker, der det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle Bergen kirkelige fellesråd. Melding om vedtak truffet i medhold av denne bestemmelse forelegges Bergen kirkelige fellesråd i dettes neste møte.
- e. Andre saker som Bergen kirkelige fellesråd måtte delegere til utvalget.

4 Møter i utvalget

- a. Utvalget skal senest ha møte i uken før Bergen kirkelige fellestråd har sitt møte. For å ivareta framdrift og kontinuitet bør det utarbeides en årlig møteplan for utvalget.
- b. Utvalget skal i tillegg ha møte når lederen finner det påkrevet eller når minst 2 medlemmer krever det.
- c. Utvalget skal som hovedregel innkalles skriftlig med 7 dagers varsel. Dette kan fravikes dersom behovet for rask avgjørelse krever det. Saksdokumentene sendes til medlemmer og varamedlemmer og andre med møterett.
- d. Utvalgets møter holdes normalt for lukkede dører. Behandling av saker som er delegert til utvalget holdes for åpne dører.
- e. Utvalget er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede, herunder leder eller nestleder. Avgjørelser treffes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.
- f. Kirkevergen eller den han bemyndiger, er sekretær for utvalget. Sekretæren har møteplikt, samt tale- og forslagsrett.
- g. Kirkevergen og de han bemyndiger, har møte-/tale- og forslagsrett i utvalgets møter selv om disse ikke er hhv. medlem eller sekretær i utvalget.
- h. Sekretæren kan i samråd med lederen innkalle andre det er ønskelig å rådføre seg med.
- i. Det skal føres møtebok som sendes til medlemmer og varamedlemmer og andre med møterett så snart som mulig etter møtet.
- j. Saker som er behandlet i utvalget legges frem i det påfølgende møte i Bergen kirkelige fellestråd til orientering

6. VARIGHET

Dette reglementet for Arbeidsutvalget er vedtatt i Bergen kirkelige fellestråd 26.april.2017 og gjøres gjeldende fra 26.april2017.

REGLEMENT FOR BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅDS ADMINISTRASJONSUTVALG - Adm. utv.

Utvalget skal utføre sine oppgaver i henhold til bestemmelsene i Kirkeloven og Gravferdsloven.

1 Valg og sammensetning

Utvalget består av leder eller nestleder i Bergen kirkelige fellesråd, 2 andre medlemmer valgt av og blant Bergen kirkelige fellesråds medlemmer samt 2 medlemmer utpekt av og blant de ansatte.

Det velges/utpekes like mange varamedlemmer som faste medlemmer til utvalget.

Der hvor en eller flere arbeidstakere er medlem i en arbeidstakerorganisasjon med partsrett, skjer utpekingen av og blant de ansatte i henhold til reglene i Hovedavtalen § 10-1.

Arbeidstakere kan ikke velges som arbeidsgiverrepresentanter.

Både arbeidsgiver- og arbeidstakerrepresentantene velges/utpekes normalt for en 4-års periode (tilsvarende valgperioden for fellesrådet). Dersom spesielle grunner taler for det, kan arbeidstakersiden gis mulighet til å skifte ut sine medlemmer etter 2 år.

Dersom et medlem går ut av utvalget, velges nytt medlem for resten av perioden blant varamedlemmene og det velges nytt varamedlem.

Bergen kirkelige fellesråds leder eller nestleder er leder i utvalget og ett av fellesrådets medlemmer er nestleder i utvalget.

2 Mandat

Utvalget er BKF's partssammensatte utvalg etter Kirkelovens § 35. Utvalget har et overordnet ansvar i spørsmål av personalpolitisk karakter, og for å sette slike spørsmål på dagsorden. Utvalget skal behandle saker som gjelder forholdet mellom BKF som arbeidsgiver og de tilsatte, med utgangspunkt i Hovedavtalen § 10-1 «Administrasjonsutvalg/partssammensatt utvalg».

3 Saker der utvalget har avgjørelsesmyndighet.

Utvalget treffer vedtak innenfor de retningslinjer som er fastsatt i lov, i medhold av lov eller er vedtatt av Bergen kirkelige fellesråd.

Utvalget har avgjørelsesmyndighet i følgende saker:

- a. Avgjøre spørsmål vedrørende tolkning av Bergen kirkelige fellesråds reglementer som gjelder tilsetning og arbeidsvilkår. (Tolking av tariffavtaler følger reglene i Hovedavtalen § 5).
- b. Andre saker som Bergen kirkelige fellesråd måtte delegere til utvalget.

4 Saker der utvalget har uttalerett

- a. Saker som gjelder virksomhetens personalpolitikk, som for eksempel personalpolitiske retningslinjer, reglement og rutiner.
- b. Ved utvikling og omstillingsprosesser, inkl. nye organisasjons- og bemanningsplaner. (jf Hovedavtalen § 10-1 b)

- c. Ved innføring av ny teknologi og vesentlig omlegging av de tekniske hjelpemidler.
- d. Ved forslag til effektiviseringstiltak.
- e. Ved andre saker av personalpolitisk karakter, som Bergen kirkelige fellesråd måtte forelegge utvalget.

5 Møter i utvalget

- a. Utvalget skal ha inntil 6 årlige møter. For å ivareta framdrift og kontinuitet bør det utarbeides en årlig møteplan for utvalget.
- b. Utvalget skal i tillegg ha møte når lederen finner det påkrevet eller når minst 2 medlemmer krever det.
- c. Utvalget skal som hovedregel innkalles skriftlig med 7 dagers varsel. Dette kan fravikes dersom behovet for rask avgjørelse krever det. Saksdokumentene sendes til medlemmer og varamedlemmer samt andre med møterett.
- d. Utvalgets møter holdes normalt for lukkede dører.
- e. Utvalget er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede, herunder leder eller nestleder. Avgjørelser treffes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.
- f. Kirkevergen eller den han bemyndiger, er sekretær for utvalget. Sekretæren har møteplikt, samt tale- og forslagsrett.
- g. Kirkevergen og de han bemyndiger, har møte-/tale- og forslagsrett i utvalgets møter selv om disse ikke er hhv. medlem eller sekretær i utvalget.
- h. Sekretæren kan i samråd med lederen innkalle andre det er ønskelig å rådføre seg med.
- i. Det skal føres møtebok som sendes til medlemmer og varamedlemmer og andre med møterett så snart som mulig etter møtet.
- j. Saker som er behandlet i utvalget legges frem i det påfølgende møte i Bergen kirkelige fellesråd til orientering

6. VARIGHET

Dette reglementet for Administrasjonsutvalget utvalget er vedtatt i Bergen kirkelige fellesråd 26.april.2017 og gjøres gjeldende fra 26.april.2017.

REGLEMENT FOR BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅDS LEDERLØNNSUTVALG

Utvalget skal utføre sine oppgaver i henhold til bestemmelsene i Forvaltningsloven, Offentlighetsloven HA og HTA. Spørsmål om habilitet skal vurderes ut fra Forvaltningsloven § 6 som angir både objektive og skjønsmessige kriterier. I tillegg gjelder Kirkeloven § 38 annet ledd.

1 Valg og sammensetning

Bergen kirkelige fellesråd velger selv, et lederlønnsutvalg med medlemmer for valgperioden. Fellesrådets leder er leder for utvalget.

Lederlønnsutvalget skal ha 3 medlemmer; fellesrådes leder, nestleder og ett medlem av fellesrådet som også er medlem av AAU.

2 Hjemmel

Lederlønnsutvalget er opprettet ved vedtak av 003/08 og 022/10 i Bergen kirkelige fellesråd.

Reglementet er utarbeidet tråd med ”Særavtale for ledere” og Hovedtariffavtalen (HTA) kap. 3.4.1. Jfr. også KA- rundskriv 26/04.

3 Mandat

I tråd med HTA og ”Særavtale for ledere” tilligger det fellesrådet å legge til rette for en årlig samtale med kirkevergen der man drøfter og evaluerer virksomheten ut fra ett eller flere av disse 4 kriterier:

1. Oppnådde resultater i forhold til virksomhetens målrettede aktiviteter
2. Utøvelse av lederskap i forhold til virksomhetens mål
3. Betydelige organisatoriske endringer
4. Behov for å beholde og rekruttere kvalifisert arbeidskraft.

Disse kriterier skal også danne grunnlaget for lønnsfastsettelse etter HTA kapittel 3.4.

Utvalget kan i tillegg ha fokus på generelle spørsmål ved kirkevergens ansettelsesforhold.

Utvalget skal vektlegge faglige og profesjonelle hensyn.

4 Saker der utvalget har avgjørelsesmyndighet

- a) Fastsettelse av kirkevergens lønn.
- b) Legge rammer for avlønning for ledere som følger HTA kap. 3.4.1.

5 Taushetsplikt

Lederlønnsutvalget har taushetsplikt i henhold til forvaltningsloven § 13. (taushetsplikt).

6 Møter i lederlønnsutvalget

- a) Utvalget skal ha møte med kirkevergen minst en gang i året og i forbindelse med lønnsforhandlinger.
- b) Utvalget skal i tillegg ha møte når lederen finner det påkrevet eller når minst 2 medlemmer krever det.
- c) Utvalget kaller for øvrig inn ansatte i BKF som er nødvendig for å få tilstrekkelig belyst sakene som er behandling i utvalget.
- d) Utvalget skal som hovedregel innkalles skriftlig med 7 dagers varsel. Dette kan fravikes dersom behovet for rask avgjørelse krever det. Saksdokumentene sendes til medlemmene.
- e) Utvalgets møter holdes for lukkede dører.
- f) Utvalget er beslutningsdyktig når to av medlemmene er til stede, herunder leder eller nestleder. Avgjørelser treffes med alminnelig flertall.

7. VARIGHET

Dette reglementet gjøres gjeldende fra 06.05.2010.

Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

§ 1. Valg og sammensetning

I det første møte i valgperioden velger Bergen kirkelige fellesråd (Fellesrådet), etter forslag fra valgkomiteen, medlemmer og varamedlemmer til BKF sitt kontrollutvalg (heretter kalt kontrollutvalget). Medlemmene velges for hele valgperioden.

Medlemskap i Den norske kirke er et vilkår for å være medlem eller varamedlem av kontrollutvalget.

Kontrollutvalget skal ha fem medlemmer med 3 varamedlemmer i rekkefølge. Fellesrådet velger selv leder og nestleder, blant fellesrådets medlemmer.

Utelukket fra å bli valgt inn i kontrollutvalget, er medlemmer av Fellesrådets arbeidsutvalg og andre organ som kan kontrolleres av utvalget, ansatte i BKF's administrasjon, ansatte i selskaper eid av BKF og BKF sin valgte revisor.

§ 2. Kontrollutvalgets mandat

Kontrollutvalget skal på Fellesrådets vegne forestå den løpende kontroll med BKF's virksomhet – herunder kontrollere om Fellerådets vedtak blir fulgt opp etter deres innhold og forutsetninger.

Kontrollutvalget skal påse at BKF's regnskaper blir revidert på en betryggende måte.

Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra Fellerådets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til Fellesrådet. Før en sak rapporteres til Fellesrådet skal den ha vært forelagt kirkevergen til uttalelse.

Møtene i kontrollutvalget skal som hovedregel holdes for åpne dører.

§ 3. Alminnelige bestemmelser om kontrollutvalgets arbeid

Kontrollutvalget kan hos BKF, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Kontrollutvalgets medlemmer og sekretariat er undergitt forvaltningslovens regler om taushetsplikt.

§ 4. Kontrollutvalgets arbeid knyttet til regnskapsrevisjon (årsregnskapet)

Kontrollutvalget gir innstilling til Fellesrådet når det skal velges revisor til å revidere BKF's årsregnskap.

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og se til at dette følger gjeldende bestemmelser og standarder for revisjon.

Kontrollutvalget mottar kopi av revisors revisjonsberetning og avgir uttalelse om årsregnskapet til Fellesrådet. Kontrollutvalget skal se til at revisors merknader blir fulgt opp.

§ 5. Kontrollutvalgets arbeid knyttet til forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at Fellesrådet er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av Fellesrådet selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av BKF's virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Kontrollutvalget treffer nærmere bestemmelser om hvilke revisjoner som skal utføres innenfor planens rammer. Forvaltningsrevisjoner skal gjennomføres i tråd med Norges kommunerevisorforbunds (NKRF) Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 eller tilsvarende.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, skal kontrollutvalget avgi rapport til Fellesrådet om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse.

Kontrollutvalget skal påse at Fellesrådets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

§ 6. Kontrollutvalgets arbeid knyttet til selskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere BKF's oppfølging av eierskapet (eierskapskontroll). Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre denne kontrollen.

§ 7. Administrative forhold

Kontrollutvalget er direkte underordnet Fellesrådet og er underlagt dets styrings- og instruksjonsmyndighet.

Fellesrådet skal sørge for at kontrollutvalget har de ressurser som svarer til de oppgaver utvalget skal utføre, herunder sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.

Den som utfører sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget, er direkte underordnet utvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg dette gir. Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget, på forhånd er tilstrekkelig utredet.

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for sitt arbeid. Dette forslaget følger kirkevergens innstilling til budsjett til Fellesrådet.

Den som utfører regnskapsrevisjon for BKF, kan ikke utøve sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget. Det samme gjelder kontrollutvalgets medlemmer, ansatte i BKF og medlemmer i Fellesrådet.

Sekretariatet skal organiseres uavhengig av BKF's administrasjon og skal ikke være underlagt dets myndighet. Sekretariatet skal lokaliseres utenfor Fellerådets sekretariat.

Møtene i kontrollutvalget skal som hovedregel gå for åpne dører.

§ 8. Ikrafttredelse

Reglene trer i kraft fra den tid Fellesrådet bestemmer

Reglement for Bergen kirkelige fellesråds valgkomité

Valgkomiteen skal utføre sine oppgaver i henhold til bestemmelsene i Kirkeloven.

1 Valg, funksjonstid og sammensetning

Valgkomiteen består av fire medlemmer fra Bergen kirkelige fellesråd, valgt av og blant Bergen kirkelige fellesråds medlemmer.

Representantene utpekes normalt for en fireårs periode fra og med valg i konstituerende møte i nytt fellesråd og til neste fellesråd er konstituert med leder, nestleder, arbeidsutvalg og ny valgkomité.

Dersom et medlem går ut av valgkomiteen, velges nytt medlem av fellesrådet.

Valgkomiteen konstituerer seg selv.

2 Mandat

Valgkomiteen skal fremme forslag til leder og nestleder i Bergen kirkelige fellesråd for ett år om gangen, samt fremme forslag til medlemmer til Arbeidsutvalg, Administrasjonsutvalg, Kontrollutvalg, Lederlønsutvalg og Valgkomité.

Valgkomiteen kan også få i oppgave å fremme forslag til medlemmer, eller leder og nestleder i andre utvalg som fellesrådet oppnevner.

Mandatet gjelder dersom ikke annet fremgår av overordnet regelverk.

3 Møter i valgkomiteen

1. Kirkevergen innkaller til første møte i valgkomiteen og sender samtidig en oversikt over fellesrådets utvalg samt gjeldende reglementer.
2. For å ivareta framdrift og kontinuitet bør det utarbeides en møteplan for valgkomiteen.
3. Valgkomiteen skal i tillegg ha møte når lederen finner det påkrevd eller når minst 2 medlemmer krever det.
4. Valgkomiteen skal som hovedregel innkalles skriftlig med 7 dagers varsel. Dette kan fravikes dersom behovet for rask avgjørelse krever det.
5. Valgkomiteens møter holdes for lukkede dører.
6. Valgkomiteen er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede, herunder leder. Avgjørelser treffes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.

4. VARIGHET

Dette reglementet for Bergen kirkelige fellesråds valgkomité er vedtatt i Bergen kirkelige fellesråd 30. oktober 2019 og gjøres gjeldende fra 30. oktober 2019.

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID	Gradering
Asbjørn Vilkenen		19/05185-1	Ugradert

Kode	Tittel	Saksnummer	Møtedato
BKF	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	67/19	11.12.2019

Møtekultur i fellesrådet

Fellesrådets leder innleder til samtale om møtekultur i fellesrådet. Momenter fra samtalen vil fremgå av protokollen.

Kirkevergens forslag til vedtak

Momenter fra samtalen tas til etterretning

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID	Gradering
Siri Hoff Austgulen		19/04444-9	Ugradert

Kode	Tittel	Saksnummer	Møtedato
BKF	BKF - Bergen kirkelige fellesråd	68/19	11.12.2019

Referat- og orienteringssaker

1. Protokoll fra møte i AU 30.10.19 – møte nr 06/19 – ekstraordinært
2. Protokoll fra møte i AU 26.11.19 – møte nr 07/19
3. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 11.11.19 – møte nr 04/19
4. Protokoll fra møte i Kontrollutvalget 19.11.19
5. Protokoll fra møte i Kirkebyggutvalget 02.12.19 – møte nr 02/19

Vedlegg:

Protokoll ekstraordinært AU møte 30.10.19
 Protokoll AU møte 26.11.19
 Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 11.11.19
 Protokoll fra møte i Kontrollutvalget 19.11.19
 Protokoll Kirkebyggutvalg - møte 2-2019 - 02.12.2019

Kirkevergens forslag til vedtak

Sakene tas til orientering som de foreligger

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

MØTEPROTOKOLL NR 06/19 - EKSTRAORDINÆRT

- Unntatt offentlighet

BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd

Dato: 30.10.2019 kl. 2130 - 2150
Sted: Kirkevergens kontor, Aasegården, Møterom Lyderhorn
Arkivsak: 19/01263

Tilstede: Bente Krokeide, Bjarte Flaten, Asbjørn Valen, Gudmund Waaler
 Asbjørn Vilkenen (kirkeverge), Knut Arne Aasen (HR-sjef)

SAKSKART		Side
Godkjenning av innkalling og saksliste		
<u>77/19</u>	Godkjenning av innkalling og saksliste	2
Saker til behandling		
<u>78/19</u>	Ansettelse sjef Menighetsavdelingen - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1	2

Bergen, 07.11.19

Asbjørn Vilkenen
Kirkeverge

Knut Arne Åsen
HR-sjef

Godkjenning av innkalling og saksliste**77/19 Godkjenning av innkalling og saksliste**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	77/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

Vedtak

BKF Arbeidsutvalg vedtar enstemmig kirkevergens forslag

Saker til behandling**78/19 Ansettelse sjef Menighetsavdelingen**

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	30.10.2019	78/19

Kirkevergens forslag til vedtak

1. Lars Kristian Stendahl Gjervik tilsettes som sjef for menighetsavdelingen i 100 % fast stilling i Bergen kirkelige fellesråd.
2. Dersom Gjervik takker nei, vil stillingen bli tilbudt Erik Lølandsmo.
3. Dersom Lølandsmo takker nei, vil stillingen bli tilbudt Berit Bakke.

Vedtak

BKF Arbeidsutvalg vedtar enstemmig kirkevergens forslag

DEN NORSKE KIRKE

BKF Administrasjonsavdelingen

MØTEPROTOKOLL NR 07/19**BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd**

Dato: 26.11.2019 kl. 1315- 1530
Sted: Kirkevergens kontor, Aasegården, Møterom Lyderhorn
Arkivsak: 19/01263

Tilstede: Lars Kristian Stendahl Gjervik, Bente Krokeide, Bjarthe Flaten, Asbjørn Valen, Gudmund Waaler,

Asbjørn Vilkenen (kirkeverge), Arne Tveit (kirkebyggsjef), Mette Rogstad Heimli (Økonomisjef), Tove Margrete Nordmark (sjef menighetsavdeling), Inghild Hareide Hansen (gravplassjef), Mona Gangsøy Eide (administrasjonssjef)

SAKSKART		Side
Godkjenning av innkalling og sakliste		
<u>79/19</u>	Godkjenning av innkalling og sakliste	2
Godkjenning av protokoll		
<u>80/19</u>	Godkjenning av protokoll fra AU møte nr 05/19 - 15.10.19 og nr 06/19 - 30.10.19	2
Saker til behandling		
<u>81/19</u>	Budsjett 2020	3
<u>82/19</u>	BKF - Økonomirapport pr 31.10.2019	3
<u>83/19</u>	Revidert budsjett 2019 (desember)	4
<u>84/19</u>	Evaluering av forsøk med fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme gravfelt	4
<u>85/19</u>	Generell adgang til omregulering av kistefelt til urnefelt	4
Orienteringssaker		
<u>86/19</u>	Referat- og orienteringssaker	5

Bergen, den 02.12.2019

Lars Kristian Stendahl Gjervik
LederAsbjørn Vilkenen
Kirkeverge

Godkjenning av innkalling og saksliste**79/19 Godkjenning av innkalling og saksliste**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	26.11.2019	79/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Innkalling godkjennes
Saksliste godkjennes slik den foreligger

Vedtak

BKF Arbeidsutvalg vedtar enstemmig kirkevergens forslag

Godkjenning av protokoll**80/19 Godkjenning av protokoll fra AU møte nr 05/19 - 15.10.19 og nr 06/19 - 30.10.19**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	26.11.2019	80/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Protokollene godkjennes som de foreligger

Vedtak

BKF Arbeidsutvalg vedtar enstemmig kirkevergens forslag

Saker til behandling

81/19 Budsjett 2020

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	26.11.2019	81/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar driftsbudsjettet for 2020, med en total utgiftsramme på xxx,x millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene pr virksomhetsområde slik de er presentert i framlagt budsjettoppstilling.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar investeringsbudsjett for 2020, med en total utgiftsramme på xxx,x millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene Gravplass, Middelalderkirker, Rehabilitering kirkebygg og Nyinvestering kirke.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar budsjettet under forutsetning av at Bystyret vedtar budsjettet slik dette er fremlagt i Byrådets budsjettinnstilling og tilleggsinnstilling.

Vedtak

BKF Arbeidsutvalg anbefaler budsjettet 2020 med de endringer som fremkom i møtet

82/19 BKF - Økonomirapport pr 31.10.2019

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	26.11.2019	82/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapport pr 31.10.2019 til orientering.

Vedtak

BKF Arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

83/19 Revidert budsjett 2019 (desember)

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	26.11.2019	83/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar revidert budsjett 2019 (desember)

Vedtak

BKF Arbeidsutvalg tar utkast til revidert budsjett til orientering

84/19 Evaluering av forsøk med fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme gravfelt

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	26.11.2019	84/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd gir Gravplassmyndigheten i Bergen generell dispensasjon fra Vedtekter for gravplassene i Bergen §6 pkt 2, til å kunne benytte fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme gravfelt, på alle gravplassene i Bergen hvor det finnes formålstjenlig.

Vedtak

BKF Arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

85/19 Generell adgang til omregulering av kistefelt til urnefelt

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Arbeidsutvalg Bergen kirkelige fellesråd	26.11.2019	85/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd gir Gravplassmyndigheten i Bergen en generell fullmakt til ved behov å omregulere graver til nye gravstørrelser, og til å omregulere kistegravfelt til urnegravfelt. Saken sendes også Bjørgvin bispedømmeråd for godkjenning

Vedtak

BKF Arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

Orienteringssaker

Saksnr.	Arkivsak	Tittel
86/19	19/01263-34	Referat- og orienteringssaker

1. Protokoll fra møte i BKF 30.10.19 - møte nr 05/19
2. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget – møte nr 04/19 – 11.11.19

Kirkevergens forslag til vedtak

Sakene tas til orientering som de foreligger

Vedtak

BKF Arbeidsutvalg vedtar enstemmig kirkevergens forslag

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Protokoll - Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg

Møte: 04/19

Møtedato: Mandag 11.11.2019

Kl: 16:00 – 18:10

Bergen kirkelige fellesråd, Vestre Strømkaien 7, 3 etg. Møterom Lyderhorn.

Til stede:

Jarle Sørås, BKF

Tanveer Ahmed, Bergen moské

Janeke Vatne, Human–Etisk Forbund

Nils Gunnar Toppe, BKF

Ewa Bivand (1.vara), Den katolske kirke

Inghild Hareide Hansen og Anne B. Jønsson, fra administrasjonen i Gravplassavdelingen

Forfall: Linda Karen Eide, STLB

Møtet ble ledet av leder av gravplassutvalget Jarle Sørås

Saker:

Sak: 22/19 Godkjenning av innkalling og saksliste

Gravplassutvalgets vedtak:

Innkalling godkjennes slik den foreligger.

Saksliste godkjennes slik den foreligger.

Sak: 23/19 Godkjenning av protokoll fra møtet 02.10.2019

Gravplassutvalgets vedtak:

Protokoll fra Gravplassutvalgets møte 02.10.2019 godkjennes slik den foreligger

Sak: 24/19 Evaluering av forsøk med fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme gravfelt

Begrepet «fortløpende tildeling» er endret fra «suksessiv tildeling», som administrasjonen hadde benyttet, etter innspill fra utvalget.

Gravplassutvalgets vedtak:

Gravplassutvalget stiller seg bak forslaget om at Gravplassmyndigheten i Bergen gis generell dispensasjon fra Vedtekter for gravplassene i Bergen §6 pkt 2, til å kunne benytte fortløpende tildeling av enkle og doble kistegraver på samme gravfelt, på alle gravplassene i Bergen hvor det finnes formålstjenlig.

Sak: 25/19 Generell adgang til omregulering av kistefelt til urnefelt

Gravplassutvalgets vedtak:

Gravplassutvalget stiller seg bak forslaget om at Bergen kirkelige fellesråd gir

Gravplassmyndigheten i Bergen en generell fullmakt til ved behov å omregulere graver til nye

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

gravstørrelser, og til å omregulere kistegravfelt til urnegravfelt. Saken sendes også Bjørgvin bispedømmeråd for godkjenning.

Sak: 26/19 Informasjonssak:

Veileder for hvordan pårørende kan sørge for mest mulig av gravferden selv

Gravplassutvalgets vedtak:

Det fremlagte utkast til veileder tas til orientering.

Sak: 11/19 Informasjon

Beregning av 3% graver i bydelene.

Det er lovbestemt krav om at en skal ha ledige graver tilgjengelig for minst 3% av kommunens befolkning, gravferdsloven § 2 første ledd. Samtidig beskriver Bergen kommunes gravferdsplan i punkt 5.14:

« 2. Gravplassene utvikles slik at en så langt som mulig kan gravlegges i egen bydel dersom man ønsker det.

« 3. Det skal om mulig være valgfritt for bergenserne hvor de skal gravlegges.»

På bakgrunn av dette lager vi nå en beregning på hvor stor prosent graver som er tilgjengelige i hver bydel. Gravplassmyndigheten presenterte hvor langt en var kommet i arbeidet.

- Forslag til navnet minnelund på Møllendal gravplass. Neste navnete minnelund skal anlegges på Møllendal gravplass. Det er utarbeidet flere forslag til utforming av navnet minnelund og flere forslag ble presentert i møtet. Gravplassutvalget ga gode tilbakemeldinger på forslagene og trakk særlig frem ideen om å bruke stein fra bybanetunellen under Møllendal, forslagene der vann var et viktig element og den alternative plasseringen med minnelund ved gravfeltet MØ.L00.

Det planlegges åpning av ny navnet minnelund på Nygård kirkegård 27.11.19 kl. 13.00. Ordfører Marte Mjøs Persen vil foreta åpningen.

Øvsttun kapell blir etter planen ferdig rehabilitert 06.12.19. Nyåpning er ikke planlagt.

Representanten fra Bergen moskè minnet administrasjonen på søknaden om behov for livssynsnøytralt seremonirom på Loddefjord gravplass og at det er ønskelig å bruke Loddefjord kapell til dette.

Gravplassmyndigheten har hatt møte med sosialtjenesten om gravferder overlatt til kommunen og Miljøsjefen i Bergen kommune har tatt kontakt om kildesortering på gravplassene.

Gravplassjefen har bistått fellesrådene innenfor Hardanger og Voss prosti i deres felles møte med tros- og livssynssamfunn 4. november.

Bergen, 14.11.19

Jarle Sørås, Gravplassutvalgets leder

Inghild Hareide Hansen, gravplassjef /sekretær for utvalget

Utvalg: Kontrollutvalget
Møtested: Lyderhorn, Aasegården
Dato: 19.11.2019
Tidspunkt: 17:00 – 18.50

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Karl Johan Hallaråker	Leder	
Jorid Laura Vingen Endal	Nestleder	
Nils Gunnar Toppe	Medlem	
Petter Bjerksund	Medlem	

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Per Kristian Erdal	Medlem	

Følgjande varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
------	-----------	---------------

Merknader

Per Kristian Erdal meldte forfall møtedagen, derfor ikke mulig å få tak i vara.

Andre som møtte:

Navn	Stilling
Espen Hordvik	Regnskapsrevisor i Deloitte
Kjersti Gjuvslund	Forvaltningsrevisor i Deloitte
Roald Breistein	Seniorrådgjevar i Hordaland fylkeskommune

Karl Johan Hallaråker
 utvalgsleder

Roald Breistein
 utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
PS 35/19	Godkjenning av innkalling og saksliste		
PS 36/19	Godkjenning av møteprotokoll fra forrige møte		
PS 37/19	Deloitte presenterer resultatet av interimrevisjonen 2019		2017/82
PS 38/19	Bestilling av forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll		2017/91
PS 39/19	Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2023 - Bestilling av prosjektplan		2019/51
PS 40/19	Referatsaker		
RS 14/19	Kontrollutvalget i Den norske kyrkja		2019/25
PS 41/19	Eventuelt		

PS 35/19 Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Det kom ikke frem noe under dette punktet.

Vedtak:

Sakliste og innkalling ble enstemmig vedtatt.

PS 36/19 Godkjenning av møteprotokoll fra forrige møte

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Det kom ikke frem noe under dette punktet.

Vedtak:

Møteprotokoll fra møte i kontrollutvalget 10.09.2019 ble enstemmig vedtatt.

PS 37/19 Deloitte presenterer resultatet av interimrevisjonen 2019

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar oppsummering etter interimrevisjon 2019 fra Deloitte til orientering.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Regnskapsrevisor i Deloitte, Espen Hordvik, presenterte resultatet av den gjennomførte interimrevisjonen og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Presentasjonen vil bli sendt kontrollutvalget etter møtet.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppsummering etter interimisrevisjon 2019 fra Deloitte til orientering.

PS 38/19 Bestilling av forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll**Forslag til vedtak**

1. Kontrollutvalget ønsker at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll av .....
2. Deloitte blir bedt om å levere forslag til prosjektplan (-er) i tråd med de føringer utvalget har gitt, inkl. formål, problemstillinger, ev. avgrensinger, leveringstidspunkt og ressursbruk.
3. Forslag til prosjektplan (-er) bes levert sekretariatet senest innen 03.12. 2019.
4. Kontrollutvalget gir leder i utvalget, i samråd med sekretariatet, fullmakt til å godkjenne prosjektplanen (-e).
5. Prosjektplanen (-e) blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering i første møte i 2020.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019**Behandling i møtet:**

Kontrollutvalget ble enig om å be Deloitte lage et forslag til en prosjektplan for en kombinasjon av en forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll innen:

- Kontroll av fullmakter til AU og Kirkevergen, og hvordan fullmaktene blir praktisert.
- Eierskapskontroll av BKF sitt eierskap.

Moment/problemstillinger:

- Grensesnitt mot Akasia
- Delegasjonsreglement

Etter dette ble slikt vedtak enstemmig vedtatt-

Vedtak:

1. Kontrollutvalget ønsker at det blir gjennomført kombinasjon av en forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll innen:
  - Kontroll av fullmakter til AU og Kirkevergen, og hvordan fullmaktene blir praktisert.
  - Eierskapskontroll av BKF sitt eierskap.
2. Deloitte blir bedt om å levere forslag til prosjektplan i tråd med de føringer utvalget har gitt, inkl. formål, problemstillinger, ev. avgrensinger, leveringstidspunkt og ressursbruk.
3. Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet senest innen 03.12.2019.
4. Kontrollutvalget gir leder i utvalget, i samråd med sekretariatet, fullmakt til å godkjenne prosjektplanen.
5. Prosjektplanen blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering i første møte i 2020.

PS 39/19 Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2023 - Bestilling av prosjektplan**Forslag til vedtak**

1. Kontrollutvalget ber Deloitte innen 27.01.2020, lage et forslag til prosjektplan, som bl.a. inneholder hvordan analyse- og planarbeidet skal gjennomføres, ressursbruk og forventet levering. Prosjektplanen skal omfatte:
  - a. Hvordan risiko- og vesentlighetsvurdering av BKF's virksomhet skal gjennomføres.
  - b. Forslag til hvordan arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024 skal gjennomføres.
2. Forslag til prosjektplan skal legges frem for godkjenning i kontrollutvalget i første møte i ny valgperiode.
3. Kontrollutvalget ber om at prosessen blir lagt opp slik at forslag til plan for forvaltningsrevisjon kan legges frem for fellesrådet til godkjenning i juni 2020.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget ber Deloitte innen 27.01.2020, lage et forslag til prosjektplan, som bl.a. inneholder hvordan analyse- og planarbeidet skal gjennomføres, ressursbruk og forventet levering. Prosjektplanen skal omfatte:
  - a. Hvordan risiko- og vesentlighetsvurdering av BKF's virksomhet skal gjennomføres.
  - b. Forslag til hvordan arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024 skal gjennomføres.
2. Forslag til prosjektplan skal legges frem for godkjenning i kontrollutvalget i første møte i ny valgperiode.
3. Kontrollutvalget ber om at prosessen blir lagt opp slik at forslag til plan for forvaltningsrevisjon kan legges frem for fellesrådet til godkjenning i juni 2020.

PS 40/19 Referatsaker

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Det ble gjort slikt vedtak.

Vedtak:

Referatsaken ble tatt til orientering.

PS 41/19 Eventuelt

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Første møte i kontrollutvalget i 2020 legges til 04.02.2020.

Leder i kontrollutvalget orienterte om at det blir innkalt til ekstraordinær generalforsamling i Akasia AS i neste uke. Han er også bedt om å delta i eiermøte i forkant.

Kontrollutvalget foreslår at det nye utvalget legger frem sak for fellesrådet der de foreslår for Den norske kirke at kontrollutvalg blir en del av den fremtidige kirkelige lovgivningen.

Ny kommunelov er vedtatt og det har skjedd en del endringer når det gjelder kontrollutvalget sitt arbeid som spesielt berører § 5 Forvaltningsrevisjon og § 6 Selskapskontroll i dagens regler for kontrollutvalget. Når det gjelder § 6 forvaltningsrevisjon er det i den nye kommuneloven tatt inn at plan for forvaltningsrevisjon også skal inneholde forvaltningsrevisjon i selskap som er heleid av kommunen. Det betyr videre at § 6 Selskapskontroll bør endre tittel til Eierskapskontroll.

Nåværende kontrollutvalg gir råd til det nye kontrollutvalget om at Regler for kontrollutvalget bør harmoniseres slik at de blir i tråd med ny kommunelov. Det vil i tilfelle også innbefatte at det kan gjennomføres forvaltningsrevisjon i selskap som er heleid av BKF eller sammen med andre organer innen Den norske kirke.

Etter dette ble slikt vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Første møte i kontrollutvalget i 2020 legges til 04.02.2020.
2. Kontrollutvalget foreslår at det nye utvalget legger frem sak for fellesrådet der de foreslår for Den norske kirke at kontrollutvalg blir en del av den fremtidige kirkelige lovgivningen.
3. Nåværende kontrollutvalg gir råd til det nye kontrollutvalget om at Regler for kontrollutvalget bør harmoniseres slik at de blir i tråd med ny kommunelov. Det vil i tilfelle også innbefatte at det kan gjennomføres forvaltningsrevisjon i selskap som er heleid av BKF eller sammen med andre organer innen Den norske kirke.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Protokoll - Bergen kirkelige fellesråds kirkebyggutvalg

Møte: 02/19

Møtedato: Mandag 02. desember

Kl: 16.30-18.00

Møtested:

Aasegården, møterom Lyderhorn

Tilstede:

Bergen Domkirke prosti:	Heidi Iren Saure
Bergensdalen prosti:	Per Kristian Erdal
Fana prosti:	Asbjørn Valen

Administrasjonen:	Arne Tveit
-------------------	------------

Forfall:

Åsane prosti:	Audun Stølås
---------------	--------------

Møteleder:

Asbjørn Valen, nestleder av kirkebyggutvalget

Referent:

Arne Tveit

Saksliste:

Sak nr.	Sakstittel
07/19	Godkjenning av innkalling og saksliste
	Godkjenning av protokoll
08/19	Gjennomgang kirkebyggprosjekter per november 2019
09/19	Budsjett 2020 kirkebygg
10/19	Orienteringssaker og eventuelt

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Sak 07/19 Godkjenning av innkalling og saksliste. Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Kirkebyggutvalgets vedtak:

Innkalling godkjennes slik den foreligger
Saksliste godkjennes slik den foreligger
Protokollen godkjennes slik den foreligger

Sak 08/19 Gjennomgang av kirkebyggprosjekter per november 2019 Budsjettrevisjon per nov. 2019

Kirkebyggutvalgets vedtak:

Kirkebyggutvalget tar orienteringen og budsjettrevisjonen til etterretning.

Sak 09/19 Budsjett 2020 kirkebygg

Budsjettet som ble fremlagt for utvalget gjaldt investeringsprosjekter og planlagt vedlikehold

Kirkebyggutvalgets vedtak:

Kirkebyggutvalget anbefaler Bergen kirkelige fellesråd å vedta fremlagte budsjett for kirkebygg for 2020.

Sak 10/19 Orienteringssaker og eventuelt

Kirkebyggutvalgets vedtak:

De muntlige orienteringssakene tas til etterretning

Bergen kirkelige fellesråd, 03.12.2019

Arne Tveit

Kirkebyggsjef/sekretær